

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Etle-kaavio

Työkalu tapahtumien suunnitteluun

Louko Esa

2014 Kerava

Laurea-ammattikorkeakoulu
Kerava

Etle-kaavio

Työkalu tapahtumien suunnitteluun

Louko Esa
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Joulukuu, 2014

Tekijä

Esa Louko

Etle-kaavio
Työkalu tapahtumien suunnitteluun

Vuosi 2014

Sivumäärä 137

Tapahtumat eivät vain tapahdu itsetään, vaan niiden takana piilee paljon työtä. Tarvitaan selkeitä visioita ja ymmärrys niiden hallinnasta. Tämä on elintärkeää onnistumisen kannalta, varsinkin jos toimintaa halutaan jatkaa myös tulevaisuudessa. Kokonaisuuksien takaa löytyy kuitenkin paljon seikkoja, joita ei aina tule ajateltua ja eri osa-alueiden tehokas hallitseminen läpi suunnitteluprosessien vaatii panostusta. Projektista vastaavan on huomioitava kaikki osa-alueet tapahtumalleen, sekä pystyttävä hallitsemaan niitä. Tämä on tie onnistumiseen.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on ollut luoda Yövuoro Ry:lle keino, jonka avulla yhdistyksen tapahtumien järjestäminen luonnistuisi entistä tehokkaammin. Työn hedelmänä syntyi Etle-kaavio, jonka avulla yhdistyksen toimijat pystyisivät seuraamaan tapahtuman järjestelyissä esille otettavia аспекteja graafisen työvälineen avulla. Kaavion prototyyppiä testattiin käytännön tasolla Case-projektin avulla. Projektina työssä on käytetty Yövuoro Ry:n, sekä sen yhteistyökumppaneiden järjestämää tapahtumaa Helsingissä, joka oli luonteeltaan pienikokoiset elektronisen musiikin tanssiaisat. Tapahtuman toteutukseen hankittiin paljon apua yhdistyksen jäseniltä, talkootyöläisiltä, yhteistyökumppaneilta, ynnä muilta verkoistoilta.

Tietoa tapahtuman järjestämisestä opinnäytetyön teoreettiseen puoleen kerättiin alan kirjallisuudesta, aiheeseen liittyviltä Internet sivustoilta sekä haastatteluiden ja kyselyn keinoin. Työn teoreettinen osuus kirjoitettiin vahvistamaan projektiosuutta ja sen sisältöä sekä selkeyttämään lukijalle käsiteltäviä asioita tapahtumatuotannosta. Ammatillista näkökulmaa työhön saatiin haastatteleamalla alan vaikuttajia Suomessa. Työn analysointiosuuksissa käsitellään kaavion ja Case-projektin toimivuutta yhdessä sekä arvioidaan niiden yhteensopivuutta ja todennetaan kaavion hyödyllisyys.

Asiasanat: tapahtuma, tilaisuus, tuotantokaavio, kulttuuri, musiikkitapahtuma

Name

Esa Louko

Etle-chart
Tool for event planning

Year	2014	Pages	137
------	------	-------	-----

Events do not just happen by themselves and a lot of the work is carried out behind the scenes to deliver the final product. To do this, we need clear visions and understanding for management. This is vital for the events success, especially if the idea is to keep on planning operations in the future. However, behind the entirety we can find many factors which require great effort across various fields. These areas are not always thought out in full or planned effectively. The Project manager needs to consider all the aspects of his event and be able to control them. This is the way to success.

The Purpose of this study was to create a sustaining means for Yövuoro-association (NPO) for their event planning. The fruit born from this work is Etle-chart, which allows association operatives to follow all the arising aspects of events planning with a graphical tool. A Prototype of this tool has been tested with a practical level Case-project. This Case-project was Yövuoro's, as well as its partner's joint event in Helsinki, which nature was a small-sized electronic music dance party. This event has been implemented through great help from the members of association, volunteers, partners and other networks.

Information about event planning for this thesis's theoretical part has been collected from the literature, topic related Internet sites, as well as by interviews and survey methods. The theoretical part has been written to strengthen the project and its contents, as well as clarifying the issues to the reader about event production. Professional perspective to this work has been collected by interviewing industry leaders in Finland. The analysis sections treat Etle-charts and Case-projects functionality together, as well as evaluating their compatibility and verifies the usefulness of the chart.

Keywords: event, event production, productionchart, culture, music event

Sisällys

1	Johdanto.....	8
1.1	Tavoitteet ja tarkoitus	9
1.2	Tutkimusmenetelmät	10
1.3	Tutkimusperinteet	11
1.4	Rajaukset	13
1.5	Keskeiset käsitteet.....	14
2	Tapahtumatuoantoteoriassa	16
2.1	Asenne ja ammattimaisuus	17
2.2	Järjestäytyminen.....	18
2.3	Budjetointi ja taloudenhoito lyhyesti	20
2.4	Kokoukset.....	23
2.5	Toimintasuunnitelma ja ideointi	25
2.6	Palveluajatus.....	27
2.7	Markkinointi	28
2.8	Talkoolaiset	30
2.9	Ulkoistaminen.....	31
2.10	Musiikki tapahtuman keskipisteenä	32
2.11	Tapahtuman jälkihoito	33
2.12	Lupa-asiat kuntoon.....	34
2.12.1	Tapahtumalupa	35
2.12.2	Järjestyksen valvonta	36
2.12.3	Tapahtuman ensiapu.....	37
2.12.4	Rakennusturvallisuus.....	39
2.12.5	Pelastussuunnitelma	39
2.12.6	Jätehuolto/ympäristösuunnitelma	40
2.12.7	Elintarvike- ja alkoholiluvat	43
2.12.8	Tekijänoikeus korvaukset	45
2.12.9	Maankäyttö	47
2.12.10	Meluilmoitus.....	48
2.12.11	Vakuutukset	48

3	Etle-kaavio	50
3.1	Lähtökohdat	50
3.2	Huomioitavat seikat sisällöstä	51
3.3	Kaavion prototyyppi	54
	Kappaleet 3.3.1 - 3.4.6. SENSUROITU	54
4	Käytännön testit Case-tapahtuman suunnitteluissa	56
4.1	Tuotannossa mukana	56
4.1.1	Yövuoro Ry.....	57
4.1.2	All Good Entertainment	57
4.1.3	Ravintolalaiva Wäiski	58
4.1.4	Stash Graphics Oy	58
4.1.5	Havainto	59
4.2	Johtoryhmän kasaus	59
4.3	Projektin aloitus.....	59
4.4	Tapahtuman valmistelut	61
4.4.1	Kehitysvaihe, seuraava tapaaminen	64
4.4.2	Viimeinen kokoontuminen ja viimeistelyt	67
4.4.3	Tapahtumapäivä ja jälkihoito.....	69
5	Kaavion viimeistely	71
5.1	Yhteenveto käytännön testeistä.....	71
5.1.1	Aikakaaret	71
5.1.2	Toimet ja luvat	72
5.1.3	Pääkysymysten hyödyntäminen	72
5.1.4	Avainsanojen käyttö	73
5.1.5	Yleisesti	74
5.2	Teemahaastattelut.....	75
5.2.1	Eventgarden: Laakso ja Lindgren	76
5.2.1.1	Aikakaaret	77
5.2.1.2	Toimet ja luvat	77
5.2.1.3	Ajatusmaailmat	79
5.2.1.4	Kaavio yleisesti	80
5.2.2	Kosmos-festivaali, Basso Radio: M. Suvanto ja O. Suvanto	81
5.2.2.1	Aikakaaret	82
5.2.2.2	Toimet ja luvat	83
5.2.2.3	Ajatusmaailmat	85
5.2.2.4	Kaavio yleisesti	85

5.2.3	All Good Entertainment, Yövuoro Ry: Jaatinen ja Silfver	87
5.2.3.1	Aikakaaret	88
5.2.3.2	Toimet ja luvat	89
5.2.3.3	Ajatusmaailmat	90
5.2.3.4	Kaavio yleisesti	90
5.3	Lopulliset muutokset haastatteluiden pohjalta.....	92
5.3.1	Aikakaaret	93
5.3.2	Toimet ja luvat	93
5.3.3	Ajatusmaailmat	94
5.3.4	Kaavio yleisesti	95
5.4	Lopullinen Etle-kaavio.....	96
6	Lopullista työtä arvioivat analyysit	97
6.1	Teoriaosuus.....	97
6.2	Case-tapahtuma	98
6.3	Etle-kaavio	101
6.4	Kokonaisuus	102
7	Lopuksi	103
7.1	Yhteenveto	103
7.2	Opinnäytetyön luotettavuus.....	104
7.3	Jatkotutkimusaiheet.....	105
	Lähteet	106
	Kuvat..	111
	Kuviot..	112
	Taulukot	113
	Liitteet.....	114

1 Johdanto

Suunnitellessani opinnäytetyöaiheeni halusin ryhtyä projektiin, jossa yhdistelisin, sekä ammatillista osaamistani, että koulutuksen kautta hankkimaani tietotaitoa. Tapahtumatuotannon ammattilainen en ole, mutta kokemusta alalta minulta löytyi perustamani Yövuoro Ry:n kautta, työharjoittelustani Eventgardenilla sekä muiden pienten tapahtumatuotannollisten projektien kautta. Olikin selkeää, että opinnäytetyöni tulisi koskettamaan tapahtumien järjestämistä. Liiketalouden opinnot ohjasivat minua tutkimaan tapahtumatuotannon lähtökoh-
tia, jota kautta lopullinen työni saikin suuntansa.

Tapahtumia järjestetään jatkuvasti hyvinkin erimuotoisina ja niitä tehdään lukemattomien eri toimijoiden johdolla. Valmiin tapahtuman aikaan saamiseksi on useita eri tapoja ja tavat vaihtelevat aina tekijänsä mukaan. Ei siis ole yhtä oikeaa tyyliä tehdä tapahtumaa, vaan sen kokonaisuus saa aina tekijöiltään oman persoonallisen tyylinsä. Tapahtuman tekeminen voi parhaimmillaan olla erittäin antoisaa ja mukavaa puuhaa, jossa osalliset pääsevät yhdessä tekemään jotain ikimuistoista. Hyvin motivoituneella porukalla ja yhteisillä selkeillä tavoitteilla päästäänkin jo erittäin pitkälle, eikä projektiin ryhtymistä kannata pelätä! Alkuun pääseminen vaatii kuitenkin paljon aikaa ja vaivaa, sillä sulavan toiminnan ylläpitämiseen tarvitaan vankka perusta. Mikäli projektilla on selkeä ohjenuora mitä seurata, helpottaa se huomattavasti kokonaisuuden hahmottamista ja yhteen hiileen puhaltamista.

Opinnäytetyöni tarkoituksena olikin suunnitella, kehittää ja testata eräänlainen teoreettinen ohjenuora Yövuoro Ry:lle, joka parantaisi sen toiminnan tehokkuutta tapahtumatuotannossa. Nuorella kasvavalla yhdistyksellämme oli paljon parannettavaa toiminnassaan ja tästä kehityksestä tuli saada myös jatkuvaa. Opinnäytetyöni hedelmänä syntyi kaaviomallinen ryhmätyökalu, josta saadaan apua projektien suunnitteluvaiheisiin. Sen lähtökohtainen ajatus on auttaa käyttäjänsä rakentamaan tehokkaasti pienimuotoinen musiikkitapahtuma. Työ on kehitetty ensisijaisesti Yövuoron käyttötarkoituksiin ja omien projektieni hallintaan, mutta siitä voisi hyvinkin olla apua myös muille tapahtuman järjestämisestä kiinnostuneille henkilöille. Mikäli toiminta ei ole jo ennestään tuttua, saa kaaviosta varmasti hyvät lähtökohdat töiden aloittamiseen. Toivomani mukaan tämä myös osaltaan edistäisi paikallisen kulttuurin kehitystä.

1.1 Tavoitteet ja tarkoitus

Opinnäytetyössäni voidaan nostaa esille useita tavoitteita ja tarkoituksia. Lähtökohtainen tutkimusongelmani oli kehittää Yövuoro Ry:n tapahtumatuotannon tehokkuutta. Yövuoron toiminta on vapaa-ajalla tapahtuvaa harrastetoimintaa, joka perustuu täysin vapaaehtoisuuteen. Nuori yhdistys on elämänsä alkumetreillä, joten kehitettävää löytyy paljon. Yövuoron toimintamallit olivat työtä aloittaessani hyvin vapaamuotoisia ja niistä puuttui järjestelmällinen toteutus.

Vapaampi toimintamalli tunnetusti kannustaa paremmin luovaan ja innovatiiviseen ajatteluun, joten sillä on yhdistyksen toiminnassa oma painoarvonsa. Mikäli sosiaalinen ilmapiiri ei tue innovatiivisuutta, saattaa se johtaa ideoiden hylkäämiseen (Tautila & Suomala 2008). Kuitenkin mitä enemmissä määrin ihmisiä lähtee toimintaan mukana, sitä suurempi tarve myös toiminnan kartoittamiselle on. Tavoitteeksi syntyikin luoda työkalu, jonka pohjalta yhdistys voisi vastaisuudessa toimia tehokkaammin ja järjestelmällisemmin tuottaessaan erimuotoisia tapahtumiaan. En voinut kuitenkaan tehdä sitovaa, yksisuuntaista ohjetta miten tapahtumia tehdään, koska tämä olisi ollut loputon projekti. Erilaisia tapahtumajärjestäjän oppaita ovat myös kirjastot pullollaan, joten ei ollut mielekästä tehdä jo kertaalleen tehtyä työtä. Opinnäytetyön eli suunnittelemani työkalun käyttötarkoituksena olisi toimia eräänlaisena tukipilarina, josta olisi apua moniin eri ongelmiin tapahtumatuotannossa. Koska yhdistystä pyörittävillä henkilöillä oli rajallisesti aikaa käytettävissään tapahtumiensa suunnitteluun, oli tuotannon tehostamiselle suuri tarve, joten työkalu nähtiinkin erittäin tarpeellisena.

Jokaisen tapahtuman sisällä on erittäin suuri määrä erilaisia muuttujia, jotka voivat vaikuttaa jopa merkityksettömiltä. Niiden olemassaololla on kuitenkin suuri merkitys koko onnistumisen kannalta. Muuttujia on kyettävä kontrolloimaan organisoidusti ja varmuus niiden hoidolle on saavutettava. Kaavion yksi tavoitteista olisikin auttaa käyttäjäänsä tässä prosessissa, pyrkien pakonomaisesti huomioimaan kaikki tarpeelliset seikat, tarjoten myös mahdollisen hoitojärjestyksen niille. Ammattimaisen toiminnan kannalta on erittäin tärkeää, että vastuualueet on jaoteltu oikein. Vaikka tapahtumatuotannon suunnittelussa olisikin huomioitu kaikki mahdolliset seikat, on turha kuvitella, että tapahtumasta saadaan onnistunut kokonaisuus, jos toteutuksessa ei ole mukana tarvittavaa määrää henkilöstöä tai jos kaikki tekevät mitä sattuu. Tästä syystä myös vastuualueiden jaottelu nousee erittäin tärkeään rooliin. Koska kaavion avulla pystytään nostamaan esille tapahtumien tekoon liittyvät tehtävät, on sen pohjalta kätevää myös jaotella vastuualueita. (Iiskola-Kesonen 2004.)

Yhdistyksen tulisi päästä toimintamalliin, jossa se pystyy havainnoimaan mahdollisia kehityskohtia ja myös kehittymään niiden mukaisesti. Tämä ei ole ainoastaan oman yhdistyksemme päänsärky, vaan kaikkien yhteisöjen on jatkuvasti hankittava uutta tietoa ja kehityttävä. Niiden on pystyttävä luomaan täysin uutta tietoa ja siirtämään sitä yhteisönsä sisällä. Näin saadaan eroa kilpailijoihin, haetaan kilpailuetua ja menestytään markkinoilla (Raatikainen 2006). Kaaviossa tulisi siis pystyä huomioimaan tapahtuman oikeaoppinen jälkihoito.

Kaiken kaikkiaan opinnäytetyön tarkoituksena oli helpottaa yhdistyksen toimintaa monelta osin, luomalla sille runko tapahtumien suunnitteluun. Työkalun avulla yhdistyksen tulisi pystyä suunnittelemaan tapahtumansa helpommin ja nopeammin, saavuttaen lopulta tehokkaan toimintamallin kaikkeen sen toimintaan. Vaikka työkalu on suunniteltu nimenomaan Yövuoro Ry:lle ja vaikka se on räätälöity koskettamaan musiikkitapahtumia, oli yksi tavoitteistani kuitenkin luoda yleispätevä kaavio tapahtumatuontatoon. Halusin, että työkalun hyödyllisyys seuraisi yhdistyksen toiminnan kehitystä ja siitä olisi hyötyä kaikenlaisten tapahtumien suunnittelussa. Työkalusta oli saatava hyötyä myös yhdistystoiminnastamme ulkopuolella tapahtuvien projektien kanssa ja sen tuli yhtäläillä vastata ulkopuolisten toimijoiden tarpeisiin jossain määrin.

1.2 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi on valittu osittain projektiluontoinen, laadullinen tutkimusmenetelmä. Voidaan ajatella, että se on toimintatutkimus, johon on yhdistetty projektiluontoisen tutkimuksen piirteitä. Työllä on kaksi painopistettä, joilla on toisistaan hieman eriävät tavoitteet.

Työn kirjallisen osion avulla pyritään luomaan tutkimuspohjaa, josta saadaan lopulta ratkaisu tutkittavaan ongelmaan. Tietoa kerätään tarkkaan valituista lähteistä, kuten muiden korkeakouluopiskelijoiden tekemistä opinnäytetöistä, alan kirjallisuudesta, Internetistä ja haastatteleamalla alalla vaikuttavia auktoriteetteja. Tutkimukseen on ryhdytty, koska tarvitsemme lisää tietoa ongelmamme ratkaisuun ja koska emme kykene tekemään ratkaisua jokapäiväisen ajattelutapamme pohjalta. Joudumme siis löytämään uusia keinoja ongelman selvittämiseksi. Laadullista tutkimustyötä tehdään toiminnallisen tutkimuksen myötä, pyrkien kehittämään Yövuoron toimintatapoja siihen vaikuttamalla. Tarkoitus on kartoittaa ensin nykytilannetta ja selvittää tutkimukseen vaikuttavia lähtökohtia. Kartoituksen pohjalta suunnitellaan toimintamalli eli vaikutustyökalu. Tätä testataan ja kehitetään edelleen, kunnes se on valmis varsinaiseen käyttöön (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2007, 156-162).

Laadullisella tutkimuksella on kuitenkin monia eri toteutusmenetelmiä eikä yhtä oikeaa ratkaisua ole. Siksi myös opinnäytetyössä on viitteitä muista laadullisen tutkimuksen menetelmistä. Yhteisenä pääpiirteenä voidaan nostaa esille tutkimuskohteen tarkoitukseen ja merkitykseen liittyvät seikat, joita myös opinnäytetyöni käsittelee (Koppa 2014). Laadullisen tutkimuksen peruskysymyksenä voidaan ajatella: ”Mistä ilmiössä on kyse” - kuten Kananen (2012) kirjassaan ilmentää. Laadullinen tutkimus soveltuu parhaiten silloin kun ilmiö on tutkimuskohteenä uusi, tarvitsemme syvällisemmän näkemyksen ja hyvän kuvan ilmiöstä, tai luodessa täysin uusia teorioita ja hypoteeseja. (Kananen 2012, 29.)

Toinen puoli katetaankin työn induktiivisella analyysillä eli projektiosuudella, joka on Case-tapahtumamme. Opinnäyteyten kannalta sen tarkoituksena on selkeyttää tämän opinnäytetyön lukijalle käsiteltäviä asioita eli siitä miten työkalu toimisi käytännössä. Sen toinen tarkoitus on lähinnä antaa validimpi mielikuva lukijalle kaikista saaduista analyyseistä, jotta mielikuvan muodostaminen kaavion toimivuudesta on helpompi luoda. Projektiosuudessa tuodaan kirjallisesti ilmi ne seikat, jotka ovat olennaisia työn kokonaiskuvan kannalta. Tässä osuudessa käsiteltäviä asioita ovat siis projektin suunnittelun toteutus, seuraaminen sekä kaavioon liittyvät vertaukset ja viittaukset. (Hirsijärvi ym. 2007, 156-162).

Yhteenvetona voidaan ajatella, että tarkoituksena on tutkia tapahtumatuotannon taustoja ja nykytilannetta, joiden pohjalta voidaan lähteä luomaan toimintakaaviota tapahtumatuotannon kehittämiseen. Kaaviota tullaan kehittämään edelleen tapahtuman avulla, jolloin sen prototyypin toimivuudesta saadaan suora arvio. Informaatiota sen toimivuudesta kerätään myös haastattelujen avulla samanaikaisesti. Näin kaaviota pystytään vielä kehittämään entisestään, jonka jälkeen se olisi valmis käyttöön otettavaksi.

1.3 Tutkimusperinteet

Ymmärtääksemme kaikkien nykypäiväisten tapahtumien ajatuksen paremmin, on hyvä aloittaa sisäistämällä niiden lähtökohdat. Jokainen sanakirja määrittää sanaa ”event” niin, että ”jotain on tapahtumassa” (Raj, Rashid & Walters 2009, 11). Suomalainen sanakirjan määritelmä sanalle ”tapahtuma” käsittelee yhtäläillä samoja asioita (Nurmi 2004, 1075.). Sanaa tapahtuma käytetään myös esimerkiksi lääketieteessä tai historiassa, eikä se niissä esiinny aina parhaimmassa valossa. Kun sana ”tapahtuma” kuitenkin yhdistetään sanaan tuotanto tai markkinointi, alamme hahmottamaa ”tapahtuman” tarkoituksenmukaisena ihmisen tekemänä luomuksena. Näin ollen tapahtumaan sitoutuu tietty määrä ihmisiä ja jokin tietty paikka, sekä niitä pitää hallita. (Raj ym. 2009, 11.)

Raj ja muut määrittävätkin kirjassaan (2009) tapahtumatuotantoa seuraavasti: ”Event management is the capability and control of the process of purpose, people and place.” Näin olen tapahtuma voidaan nähdä ketjuna tapahtuvia asioita, joilla on kaikilla tietty tarkoitus. Yhdessä ne muodostavat tapahtuman siinä mielessä, kuin sen ehkä asiakkaana ajattelemme. (Raj ym. 2009, 11.)

Tapahtumia on oletettavasti järjestetty erimuotoisina niin pitkään kuin ihmisiäkin on ollut. Ei olekaan ihme, että tapahtumatuotantoa koskevaa kirjallisuutta löytyy erittäin paljon. Mielestäni ihminen, joka järjestää epäsäännöllisesti pieniä tilaisuuksia omille tuttavilleen, voidaan nähdä jo eräänlaisena tapahtumatuottajana. On myös itsestään selvää, että mielipiteitä tapahtumatuotannosta ja asioiden oikeanlaisesta hoitamisesta on myös yhtä paljon kuin tekijöitä.

Tässä työssä on keskitytty tutkimaan alalla vaikuttavia tekijöitä sekä kirjallisuutta. Esille nostamani teokset ovat myös tutkimusperinteitä työlleni. Erittäin merkittävä kirja työni valmistumisen kannalta on Käsikirja tapahtumajärjestäjille, jonka on kirjoittanut Hanna Liskola-Kesonen. Tässä kirjassa käsitellään asioita laaja-alaisesti, sekä yhdistysten näkökannalta. Tätä teosta olen myös käyttänyt osittain eräänlaisena runkona omalle työlleni. Työhön on saatu todella paljon apua Eteläpohjanmaan liiton julkaisemasta tapahtumatuotannon oppaasta, joka käsittelee tapahtumatuotantoa hyvin monialaisesti. Se nostaa esille juuri niitä piirteitä tapahtumien tuottamisessa, joita itsekin olen omassa kaaviossani pitänyt tärkeinä. Myös tapahtumatuottajien keskuudessa mainetta niittänyt Tapahtuma on tilaisuus kirja kannattaa ehdottomasti lukea, koska se pitää sisällään erittäin hyvää informaatiota tapahtumatuotannosta. Sen sisältöä tutkimalla sain oman työkaluni luomiseen paljon hyviä vinkkejä, joiden avuin sain sen lopulta rakennettua. Kirjasta on varmasti hyötyä alan toimijoille, olivat he sitten uusia tulokkaita tai vanhoja ammattikonkareita. Nimenomaan musiikkitapahtumia tuottaville tai alasta kiinnostuneille henkilöille suositeltavaa luettavaa on Jukka Jyrän, Nupit kaakkoon.

Mainitsemiäni teosten avulla jokaisen henkilön on mahdollista päästä alkuun ja sisäistää tapahtumatuotannon prosessit paremmin. Kokemukseni pohjalta sekä myös opinnäytetyössäni tekemän lyhyen kyselyn kautta voin suoraan sanoa, että tapahtuma-allalla vaikuttaisi selkeästi olevan eräänlaista tiedonkaipuuta. Tietoa kyllä löytyy erittäinkin paljon ja erilaisia tutkimuksiakin on tehty loputtomasti. Niiden tutkimiseen ei kuitenkaan tahdo löytyä aikaa, tai sitten tietoa etsitään vääristä paikoista. Yhtälailla tunnustan itselläni saman ongelman, mikä motivoikin opinnäytetyöni loppuun saamisessa. Tapahtumatuotannon ABC löytyy lopulta kirjastosta ja siihen pääsee käsiksi kuka tahansa.

1.4 Rajaukset

Opinnäytetyön rajaaminen osoittautui ongelmalliseksi, mikä oli mielestäni jopa hieman koomista työn saadessa muotoaan. Oli rajattava suuri määrä asioita pois, jotta työ ei paisuisi tuhattoman suureksi. Toisaalta en voinut kuitenkaan rajata montakaan seikkaa täysin pois, koska se olisi vaikuttanut taas lopputulokseen liian radikaalisti. Tapahtumatyö on käsittämättömän laajaa-alaista ja oli haastavaa löytää opinnäyteytössä tasapainoa rajauksien ja lopulta käsittelyyn nostettavien asioiden välille. Rajauksia tehtäessä on siis huomioitu tiettyjen seikkojen merkityksellisyys tapahtumatuotannollisen työn kannalta, joten joistain aiheista on mainintoja työn sisällä, vaikka kyseinen aihealue olisikin teoriassa rajattu ulos työstä. Syventävää tietoa rajauksen ulkopuolella olevista seikoista ei kuitenkaan löydy.

Opinnäytetyössä keskitytään luomaan Yövuoro Ry:lle tehokkaampi toimintamalli. Se saavutetaan suunnittelutyökalun avulla, jota yhdistys voi hyödyntää omissa tapahtumisissaan. Ensimmäisesti Yövuoro järjestää tapahtumia sisätiloissa, klubiella ja baareissa, joten tutkimuksen ulkopuolelle on lähtökohtaisesti rajattu ulkoilmatapahtumiin liittyvät tekijät. Niistä oli kuitenkin annettava viitteitä työn sisällä, jotta kaaviosta olisi hyötyä kokonaisvaltaisesti tapahtumatuotannossa ja yhdistyksen tulevaisuutta ajateltaessa.

Käsiteltäviä asioita tarkastellaan pienen yhdistyksen näkökulmasta, koskien valmiissa tapahtumatilassa toteutettavaa musiikkitapahtumaa. Musiikkitapahtumiakin on mahdollista järjestää lukemattomin eri tavoin ja Case-tapahtumakseni valitsin hieman yksinkertaisemman toteutuksen läpikäynnin. Näin ollen rajaan työni koskemaan pelkästään digitaalisesti toteutettavan DJ-musiikkitapahtuman toteutusta ja sen aihepiiriä. Olen siis käytännössä sulkenut työni ulkopuolelle niin sanotut Live-tapahtumat, joissa artistit soittavat omaa musiikkiaan reaaliajassa erilaisten instrumenttien avulla. Käsittelen näitäkin asioita joissain määrin, koska se on pakollista, mutta pääpainona on digitaalisesti toistettu konemusiikki. Näihin valintoihin olen päätenyt pitkälti siitä syystä, että opinnäytetyöni laajuus olisi muussa tapauksessa lähtenyt käsistä

Projektin sisällä tapahtuva rahoitus, budjetointi ja muu taloudellinen puoli on rajattu työn ulkopuolelle, koska nämä tiedot haluttiin pitää osittain salaisina projektin osalta. Ne eivät myöskään saaneet vaikuttaa kaavioon tai sen käyttöön. Valmistamaani työkalua tulee pystyä käyttämään ilman, että se tuottaa taloudellista painetta sen käyttäjälle. Tästä syystä myös sponsorointi ja muut rahoituksen hankkimiseen liittyvät asiat on rajattu työn ulkopuolelle. Työn ulkopuolelle on jätetty myös kaikki syventävä tieto tapahtumatuotannon toteutuksesta. Tällaisia seikkoja ovat esimerkiksi laitteistoon ja tekniikkaan liittyvät tekijät, miten niihin on päädytty, tai miten niitä tapahtuman aikana on käytetty. Myös tapahtumatuotantoa koskevat lakiasiat on rajattu työn ulkopuolelle. Ne tulisi jokaisen tapahtumajärjestäjän itse selvittää.

tää ja tietää. Työssä kuitenkin viitataan lakimäärityksiin, kerrotaan niistä jossian määrin sekä ohjeistetaan, mistä tarvittavaa tietoa voidaan hankkia. Tämä perustuu siihen, että tapahtumat tarvitsevat erilaisia lupia, jotta ne ovat laillisia.

Tutkimuksessa ei tulla varsinaisesti kertomaan miten sen osa-alueet tulisi toteuttaa eli se ei kerro miten luot hyvän ja laadukkaan tapahtuman. Sen tarkoitus on edesauttaa toimijoita pääsemään itse kyseisiin tavoitteisiin haluamallaan tavoin. Tutkimusperinteet luvussa sekä teorialuvuissa on kuitenkin mainittu muutamia tiedonlähteitä, mistä lisätietoa voisi etsiä.

1.5 Keskeiset käsitteet

Etle-kaavio on kaikkein keskeisin käsite työssäni ja sillä tarkoitetaan tämän opinnäytetyön lopputuloksena syntynyttä vaikutustyökalua. Etle-kaaviosta käytetään työn sisällä myös nimikkeitä kaavio, teos ja työkalu. Etle-etuliite eli kaavion nimi, on peräsin tekijän itsensä valitsemasta vapaamuotoisesta nimikirjainyhdistelmästä, eikä sen taustalla ole sen syvällisempää merkitystä.

Tapahtumatuotanto on yksi työn keskeisistä käsitteistä. On ollut väittelyitä siitä, onko tapahtumatuotanto todella mikään konkreettinen olemassa oleva toimiala, koska se kytkeytyy poikkeuksetta johonkin toiseen toimialaan. Messuja työkseen järjestävät henkilöt mieltävät ehkä itsensä enemmän messuorganisaation työntekijäksi, tai musiikkitapahtumia järjestävät henkilöt kokevat toimivansa musiikkialalla. On kuitenkin lukematon määrä ihmisiä, joiden elanto on riippuvainen tapahtumista ja niiden toteuttajista. Esimerkiksi kopiopalvelu-, graafisen alan yritykset ja monet muut saavat suuren osan liikevaihdostaan tapahtumista. Muusikoiden voisi olla hankala esiintyä, jos kukaan ei järjestäisi heille esiintymisaikaa. Tapahtumatuotanto onkin hyvin laaja käsite, mutta sitä voidaan tulkita kokonaisuuksien tehokkaalla hallinnalla ja tapahtuvien toimien ammattimaisella koordinoinnilla. (Raj ym. 2009. 4-9.)

Työssä viitataan useaan otteeseen kyselyyn, joka on yksi työn keskeisistä käsitteistä ja tutkimusmenetelmistä. Kysely tunnetaan myös survey-tutkimuksen keskeisenä menetelmänä. Survey tarkoittaa sellaista kyselyn muotoa, jossa aineistoa kerätään standardoidusti ja jossa kohdehenkilöt muodostavat otoksen ja näytteen tietystä perusjoukosta. Tässä työssä kyselyn keinoin on haettu otos tapahtuma-alalla vaikuttavista ongelmakohtista, esittäen lomakkeen keinoin strukturoidussa muodossa samat kysymykset perusjoukon osajoukolle. (Hirsijärvi ym. 188.)

Teemahaastattelu on myös yksi työni tutkimusmenetelmistä ja keskeisiä käsitteistä. Teemahaastattelu on lomake- ja avoimen haastattelun välimuoto. Tyypillistä on, että haastattelun aihepiirit eli teema-alueet ovat tiedossa, mutta kysymysten tarkka muotoilu ja järjestys puuttuu. Teemahaastattelu vastaa hyvin monia kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtia, ja olen päättänyt hyödyntämään sitä työssäni siitä syystä, että sen antamia tuloksia voidaan analysoida ja tulkita monin eri tavoin. (Hirsijärvi ym. 2009. 203.)

Prototyyppi voidaan nähdä myös yhtenä työn keskeisistä käsitteistä. Sillä tarkoitetaan jonkin teoksen, keksinnön, tuotteen tai luomuksen ensimmäistä versiota, alkumuotoa, mallia tai koekappaletta. Tässä työssä puhutaan prototyypistä, ja sillä tarkoitan luomani Etle-kaavion alkumuotoa eli koekappaletta. (Suomisanakirja 2014.)

Kuva 1. Yövuoron ravintolapäivät. 2014.

Kaikille avoin puistotapahtuma Keravalla 2014. Kevätsää suosi tapahtumaamme.

Kuvaaja: Otto Hirvonen

2 Tapahtumatuotanto teoriassa

Tässä luvussa tulen käsittelemään tapahtuman järjestämistä teoreettisella tasolla. Tapahtuma koostuu aina useiden eri osa-alueiden niputtamisesta yhteen, jolloin niistä muotoutuu yksi iso näkyvä kokonaisuus, itse tapahtuma. Tapahtuma onkin siis ennakkoon tehtyjen toimintojen summa ja toteutuspäivänä kaiken on oltava valmiina. Tapahtuman vetäjillä on erittäin suuri vastuu kokonaisuuden toimimisesta, eikä heitä saa kiinnittää mihinkään tiettyyn yhteen tehtävään. Heidän on kyettävä seuraamaan ja valvomaan koko tapahtuman kulkua, jotta mahdolliset ongelmatilanteet saadaan minimoitua tai niitä päästään ratkaisemaan mahdollisimman nopeasti. Heidän on myös tärkeä innostaa ja ylläpitää työyhteisön ilmapiiriä. Projektipäällikön tulee säilyttää oma rauhallisuutensa ja toimia esimerkkinä taas muille vetovastuussa oleville. Luomalla rauhallista ja kannustavaa ilmapiiriä omalla toiminnalla, saadaan oikeat viestit välittymään koko työyhteisöön. (Iiskola-Kesonen 2004, 30.)

Kun tapahtuma on käynnissä, järjestäjillä ei ole enää aikaa touhuta ylimääräistä. Talkoolaiset tulisi perehdyttää etukäteen hyvin tehtäviinsä ja tekijäjoukon sisällä on vallittava mielekäs tunnelma. Tapahtuman kulisseissa saattaa tapahtua monenlaisia kriisejä ja virheitä, joita lähdetään ratkaisemaan. Ne eivät kuitenkaan saisi näkyä ulkopuolisille, kuten yleisölle tai niille työntekijöille, jotka eivät liity tapaukseen. Kun talkoolaisilla on tiedossa oikeat vastuuhenkilöt ja heidän yhteystietonsa, helpottuu sisäinen viestintä ja ongelmat pystytään hoitamaan nopeasti. Hyvin koulutettu ja motivoitunut talkooväki pystyy usein suoriutumaan ongelmatilanteista omatoimisesti, mikäli mahdolliset uhat on otettu huomioon jo suunnitteluvaiheessa. (Iiskola-Kesonen 2004, 30.)

Tapahtuman laatua voidaan määritellä monella tapaa ja laadukkuus nähdään hyvin moniulotteisena. Hyvä muistikeino on, että tapahtumaan osallistuva henkilö on myös tuomarin asemassa. Osallistuja voi olla niin yhteistyökumppani tai maksava asiakas, ja heillä kaikilla on omat näkemyksensä tapahtuman laadukkuudesta. Hyvä tapahtuma onkin suunniteltu laadukkaaksi kaikille siihen osallistuville henkilöille ja jokaisen osallistujan tarpeet on otettu huomioon. Silloin kun asiakkaat ja työntekijät kohtaavat, joutuu laadukkuus koetukselle toden teolla. Järjestäjän ainoa apukeino hallita näitä tilanteita on perehdyttää työntekijänsä mahdollisimman hyvin tehtäviinsä. Heidän tulee ymmärtää oman toimintansa vaikutus asiakkaisiin ja koko tapahtumaan. Hyvin suunniteltuun tapahtumaan tarvitaankin paljon työtä ja aikaa sen tekemiseen. Seuraavissa alaluvuissa käsitelen näitä eri osa-alueita yksityiskohtaisemmin. (Iiskola-Kesonen 2004, 22-28.)

2.1 Asenne ja ammattimaisuus

Tapahtuman tekeminen on työtä, josta kiinteä osa on markkinointityötä. Ennen kaikkea se on tunnettyötä, jonka aistii. Tapahtuma voidaan suunnitella ja toteuttaa hyvin, kun siihen vaikuttavat ihmiset ovat sitoutuneita ja tekevät työnsä aidosti tunteella. On tärkeää sisäistää oma roolinsa tapahtumantekijänä, koska tapahtumia tehdään usein oman varsinaisen toimen ohessa, eikä asialle osata antaa oikeaa painoarvoa. (Häyrinen & Vallo 2012, 91-93.)

Organisaatiot kuluttavat todella paljon aikaa ja rahaa erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämiseksi. Halutaan järjestää jotakin jollekin, mutta tapahtuman toteutukseen saattaa olla hankala löytää sopivaa järjestäjää. Toimintaan tarvitaan tekemisen iloa, jotta mukanaolijoille jää positiivinen muistijälki tapahtuman järjestäjistä, palveluista ja henkilöstöstä. Leikkisästi voidaan ajatella tilanteen olevan täysin sama kuin kutsuttaessa vieraita omaan kotiin. Koti on siivottu etukäteen, tarjoilut on katettu valmiiksi pöytiin, ja kaikki ovat ovella vastaanottamassa vieraita. Haluat välittää vieraillesi tunteen, että he ovat tervetulleita, heitä on odotettu, heidän eteensä on nähty vaivaa ja viihtyvyydestä pidetään huolta läpi illan. (Häyrinen & Vallo 2012, 91-93.)

Tapahtuman tekijällä pitää olla nöyryyttä sekä kyky ymmärtää tapahtuman syvin tavoite ja olemus. Tapahtuman suunnittelu ja toteuttaminen on rankkaa sekä tinkimätöntä työtä, jossa laiska ihminen ei pärjää. Tarvitaan periksiantamattomia ihmisiä, jotka ovat valmiita näkemään vaivaa ja kestävät painetta. Tapahtuman järjestäjänä vastaat sen kokonaisuudesta, ja jokainen pienempikin yksityiskohta on vastuullasi. Suurpiirteisyys kostaatuu ennemmin tai myöhemmin, ja kokeneet tapahtumantekijät ovatkin varsinaisia yksityiskohtien hallinnan mestareita. Järjestämisen taito karttuu ajan myötä, ja varsinaiset opit saadaan usein kantapään kautta. (Häyrinen & Vallo 2012, 91-93.)

Jo yhden tapahtuman sisään mahtuu lukuisa määrä eri alojen ammattilaisia, yhteistyökumppaneita ja muuta henkilöstöä, joten tapahtuman tuottaminen onkin erittäin henkilöintensiivistä ja vaatii runsaasti koordinoitukykyä. Lopullinen silaus tapahtumalle syntyy ainoastaan järjestäjien uurastuksen kautta sekä vuorovaikutuksesta osallistujien kanssa. Se, mikä erottaa ikimuistoisen tapahtuman mitään sanomattomasta, on joko mystiikkaa tai isolla sydämellä tehtyä tapahtumamarkkinointia. Sen saa jokainen kävijä itse päättää. (Häyrinen & Vallo 2012, 91-93.)

2.2 Järjestäytyminen

Järjestäytymisen tulisi olla aina ensimmäinen vaihe projektille, koska tuotantotiimille tarvitaan selkeät linjaukset siitä, kuka tekee mitäkin ja millaisin valtuuksin näitä päätöksiä tehdään. Usein tapahtumien järjestämisen takana on ryhmä ihmisiä, joilla on kaikilla omat vahvuutensa. Kun ryhmä pystyy jakamaan vastuut oikein, ja päättämään vastaavat henkilöt projektin läpi viemiselle, pystyy se toimimaan tehokkaasti organisaationa. Vaikka organisaatio koostuisi vain kahdesta henkilöstä, on järjestäytyminen silti välttämätöntä, jotta toimenkuvat pysyvät selkeinä ja vastualueet tiedossa. Yhteistyökumppaneiden sekä muiden sidosryhmien kannalta on tärkeä tietää, kenelle he kysymyksensä esittävät. (Iiskola-Kesonen 2004, 30.)

Jokaista työntekijää on arvostettava, ja se tulee myös osoittaa heille läpi projektin. Toimijoiden kiittäminen ja työpanoksen huomioiminen tulisi muistaa erilaisissa haastatteluissa, tilaisuuksissa ja julkaisuissa, koska se kertoo siitä, että heitä arvostetaan. Henkilökohtainen kiittäminen ja palautteen anto jälkikäteen ovat erittäin tärkeitä työntekijöille, koska mikään ei palkitse enempää kuin ansaitun krediitin saaminen omasta hyvin tehdystä työstä. Hyvin tehdyn työn huomiotta jättäminen aiheuttaa sen tekijälle mielipahaa ja johtaa pahimmassa tapauksessa koko yhteistyön loppumiseen. Myös yhtenevät asut organisaation toimijoilla vahvistavat yhteenkuuluvuuden tunnetta ja viestivät palvelun hyvästä tasosta asiakkaalle. Hyvin järjestäytyneet työporukat viestii ammattitaitoa ja osaamista. Se helpottaa ja selkeyttää kaikkea tekemistä, myös vahvistaen yhteenkuuluvuuden tunnetta. (Iiskola-Kesonen 2004, 40.)

Järjestäytymisen ensivaiheita on luoda organisaation perusteet eli perusorganisaatio. Perusorganisaatio eroaa organisaatiosta siten, että se on vain yksi osa sen kokonaisuutta. Perusorganisaatio on kuitenkin hyvin tärkeä elin organisaatiossa, koska se vastaa viimekädessä koko organisaation toiminnasta. Perusorganisaatio voi olla esimerkiksi yhdistyksen hallitus. Perusorganisaation tehtävänä on jakaa valtuudet organisaation sisällä. Se on myös juridisesti vastuussa lopullisesta tapahtumasta. Usein vapaamuotoisten organisaatioiden heikkous piilee siinä, että projekteille ei määritellä vastuuhenkilöitä tarpeeksi selkeästi. Näin organisaation jäsenen on hankala kääntyä oikean henkilön puoleen linjauksia tehdessään, jolloin organisaation sisällä alkaa nopeasti syntyä epäjärjestystä. Henkilöiden on erittäin hankala toimia, jos loppuvastuuta toiminnasta ei voida määrittää kenellekään kuuluvaksi (Iiskola-Kesonen 2004, 30.). Parhaasta lopputuloksesta jäädään kauas, mikäli kaikki tekevät vähän kaikkea ja kaikki vastaavat kaikesta. Kokemuksen äänellä tämän tyylinen toiminta saa alkunsa siitä, että vastualueita ei ole jaoteltu tai järjestelyistä vastaavat henkilöt tavoittelevat itselleen mahdollisimman suurta kunniaa kaikesta mahdollisesta. Tämän tyylisestä toiminnasta ja ajattelusta tulisikin päästä eroon, sillä asiakkaat eivät näe, mitä organisaation sisällä tapahtuu. Sisäinen kilpailu kunnian saamisesta onkin täysin turhaa. Se myös heijastuu negatiivisesti sidosryhmille. Perusorganisaatioon kuuluvia erilaisia tehtävänimikkeitä voi olla useita, ja ne pohjautuvat organisaatio-

tion itsensä päättämiin nimityksiin, sekä erilaisten lakien, että yleisten käytäntöjen tuomiin asetuksiin. Esimerkiksi Yövuoro Ry:n perusorganisaatioon kuuluu mm. puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, rahastonhoitaja, kirjanpitäjä ja toiminnantarkastaja. (Iiskola-Kesonen 2004. 30.)

Perusorganisaation rinnalle on hyvä luoda johtoryhmä, jonka tehtävänä on taas tukea ja valvoa järjestelyjä sekä informoida perusorganisaatiota. Organisaatioiden tulisi muistaa, että vastuuhenkilöt voidaan määritellä erikseen jokaiselle projektille, eikä sen tarvitse tarkoittaa varsinaisesti vanhanaikaista hierarkkista puujalkamallista asetelua. Organisaatiohan itse määrittää vastuuhenkilöiden valtuudet. Koska perusorganisaatioon kuuluvilla saattaa olla kädet täynnä omien erikoistehtäviensä kanssa, pystytään johtoryhmään nimeämään vain ne henkilöt, jotka myös konkreettisesti ovat järjestelyjen johtovastuussa projektissa. Näin turhan informaation kulkua saadaan kitkettyä ja sisäistä viestintää tehostettua. Johtoryhmä ei saa olla turha byrokraattinen väline, vaan sen pitää olla todellinen tuki organisaatiolle. Usein johtoryhmä muodostuu lähes itsestään, kun eri osa-alueista vastaavat henkilöt kokoontuvat muita useammin. Kun koko organisaatio on mukana tekemässä järjestelyjä, ei johtoryhmän tarvitse toimia erillisenä ryhmittymänään. (Iiskola-Kesonen 2004. 30.)

Johtoryhmään on myös suositeltavaa nimetä projektipäällikkö, jolla on päävetovastuu toiminnasta. Projektipäällikkö johtaa tapahtumajärjestelyitä ja ohjaa koko organisaatiota haluttuun suuntaan. Hän toimii linkkinä johtoryhmän jäsenien välillä. Hänen tärkein tehtävänsä on valvoa valmistelujen etenemistä. Vaikka tavoitteet olisi yhdessä asetettu, ne saattavat hetimitäin olla unohduksissa, ja projektipäällikön vastuulla on pitää kaikki osa-alueet radallaan. Projektipäällikön ei tarvitse olla kaikkietävä yli-ihminen, mutta hyvä käsitys eri osa-alueiden toimista on hänelle välttämätön, jotta hän pystyy yhdistämään kaikki tapahtuman onnistumiseen liittyvät seikat yhteen. Hyvän projektipäällikön tulee hallita lisäksi budjetointi, taloudenpito, kirjanpidon perusteet sekä omata esimiesasemassa toimimisen edellytykset. Projektipäällikkö hallitsee siis kokonaisuuden tapahtuman taustalla. Hän on tärkeä sisäisen viestin viejä, jolla on myös päävastuu ulkoisessa viestinnässä. Projektipäällikkö onkin usein organisaation puolestapuhuja, eli näkyvissä oleva henkilö, jolta odotetaan löytyvän kaikki vastaukset. (Iiskola-Kesonen 2004, 38.)

2.3 Budjetointi ja taloudenhoito lyhyesti

Vaikka työn ulkopuolelle rajattiin sen taloudellinen puoli, on talousasioiden käsittely kuitenkin välttämätöntä kokonaiskuvan selkeyttämiseksi. Monet suomalaiset tapahtumat ovat ajautuneet talousvaikeuksiin, vaikka ne olisivatkin palvelleet asiakkaitaan erinomaisesti. Ongelmat ovat usein syntyneet heikosta talouden suunnittelusta, sen seurannasta tai liian optimistisista tavoitteista. Talous pysyy parhaiten tasapainossa, kun budjetointi on tehty realistisesti ja huolella. Kulupäätöksissä on pysyttävä erittäin tiukkana ja talouden seuraaminen reaaliajassa on äärimmäisen tärkeää. (Iiskola-Kesonen 2004, 76)

Organisaation tulisi määrätä yksi tai useampi henkilö kantamaan vastuu taloudenhoidosta, sekä määrittää siihen kuuluva tarkempi tehtäväkuvaus. Taloudenhoitaja huolehtii organisaation raha-asioista eli valvoo, mihin organisaatio varojaan todellisuudessa käyttää ja miten rahaliikenne muotoutuu. Usein taloudenhoitajan toimiin kuuluu myös tiedon arkistointi ja muita hallinnollisia tehtäviä. Taloudenhoitaja huolehtii ainakin organisaation käteisvaroista, pankkiasioista, laskutuksesta ja kuiteista. Häneltä tulisi siis saada vastaus, paljonko rahaa on käytettävissä, tiedot veloista ja saamisista, ynnä muu oleellinen tieto liittyen rahaliikenteeseen. Taloudenhoitajalta saadaan näin ollen elintärkeää informaatiota organisaation varallisuudesta, joten häntä kannattaa käyttää myös mukana budjetoinnissa. Mikäli budjetointi tehdään ilman taloudenhoitajaa, saattaa kokonaisuudesta jäädä huomioimatta esimerkiksi organisaatiolla oleva vanha velka, joka vaikuttaa jo kriittisesti lopputulokseen ja toiminnan jatkumiseen. (Yhdistystoimijat 2014.)

Kuva 2. Yövuoron ravintolapäivät. 2014.

Yökyökki valmisti maittavia ruokia ja Yövuoro DJ't tarjoilivat taustamusiikin.

Kuvaaja: Otto Hirvonen

Budjetointi tapahtumalle voidaan aloittaa määrittämällä budjettikehys, jonka sisään tulisi saada kaikki mahdolliset kulut. Näin ollen voidaan jo lähtötilanteessa tiedostaa, kuinka paljon rahaa tullaan käyttämään. Rahaa tapahtumaan saadaan kyllä kulumaan juuri niin paljon kuin halutaan, mutta oikealla budjetoinnilla vältytään turhilta kuluilta ja mahdollisilta tappioilta. Budjettia laadittaessa on hyvä tarkastella aikaisempia projekteja tai hakea viitteitä siihen muualta. Näin saadaan realistinen pohja oman budjetin luomiseen. Myös asiakaskunnan tuntemisesta on erittäin paljon hyötyä, koska näin ollen osataan huomioida juuri heidän käyttäytymisensä ja tottumuksensa (Häyrinen & Vallo 2012, 147.). Esimerkiksi miehet syövät enemmän kuin naiset, joten naisille suunnatussa tilaisuudessa voisi olla huomioitavana pienemmät annoskoot ja jättää lihaisimmat vaihtoehdot pois ruokalistalta. Tämä vaikuttaa kokonaiskuluihin. Budjetti onkin suositeltavaa rakentaa niin, että sitä suunnittelemassa olisivat kaikki tarvittavat ja mahdolliset henkilöt. Budjetin seuranta läpi koko tapahtuman ja sen nostaminen esille kokouksissa on erittäin tärkeää, jotta sen sisällä pystytään. Yksinkertaisimmillaan tapahtumabudjetin voi luoda kulu- ja tulosbudjetilla, jossa mietitään tapahtumasta aiheutuvat kulut kokonaisuudessaan, joista taas vähennetään kaikki mahdolliset tulot. Tuloja ovat esimerkiksi lipputulot, arpajaiset, myynti, sponsorointitulot tai avustukset. Kuluja ovat taas esimerkiksi tilavuokrat, luvat, kuljetukset, esiintyjien palkkiot tai postikulut. (Häyrinen & Vallo 2012, 150.)

Kirjanpitäjän merkitys kaikessa toiminnassa on erittäin tärkeää. Mikäli kirjanpitoa ei ole ulkoistettu, se on taloudenhoitajan tärkein tehtävä. Enää ei siis riitä, että organisaation taloudenhoitajalla on tieto, paljonko kassassa on rahaa. Toiminnan taakse tulee varmistaa riittävä laskentatoimi, joka täyttää kaikki kirjanpitolain tuomat velvoitteet ja on hyödynnettävissä talouden hallinnassa. Tämän laskentatoimen hyödyntämiseen kuuluu valvonta, suunnittelu ja informointi (Yhdistystoimijat 2014). Lakeja ja käytänteitä, jotka määrittävät kirjapidon säännöt vaihtelevat myös organisaation muodon mukaan ja niihin on tärkeää tutustua aina tapauskohtaisesti. Esimerkkinä on yhdistyslaki, joka säätelee ensisijaisesti yhdistyksiä ja niiden toimintaa. Yhdistyslaki ei koske voittoa tai taloudellista etuutta tavoittelevia organisaatioita, vaan aatteellisia, rekisteröityneitä yhdistyksiä. Yhdistyslain 35 §:n mukaan hallituksen tulee hoitaa lain, sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan kaikki yhdistyksen asiat. Lain tulokinnan mukaan vastuu taloudesta ja omaisuuden hoidosta kuuluu perusorganisaatiolle (Yhdistystieto 2013).

Taloudenhoitajan vastuulla on esimerkiksi arvonlisäverojen tilittäminen, palkkojen maksu, tilinpäätös sekä muut hänelle osoitetut tehtävät. Perusorganisaation tulee varmistua siitä, että taloudenhoitajalla on myös riittävästi tietoja ja taitoja suoriutua tehtävistään sekä tukea hänen toimintaansa. Perusorganisaatioon tulisi myös nimetä tilin- tai toiminnantarkastajat, jotka vapauttavat taloudenhoitajan vastuustaan tilinpäätöksen yhteydessä (Yhdistystoimijat 2014). Kirjanpidon avulla organisaatio varmistuu siitä, että rahaliikenne kirjataan oikein ja asianmukaiset tilitykset tulee hoidettua. Se ei kuitenkaan ole itsestään riittävä väline talouden seuraamiseen, koska se toimii viiveellä. Tästä syystä tapahtuman budjetointi tehdään erikseen, päätöksen tekoon yhteytettynä. (Iiskola-Kesonen 2004, 76.)

On erittäin suositeltavaa ulkoistaa kirjanpito, mikäli organisaation sisältä ei suoraan löydy tehtävään omistautunutta henkilöä. Ulkoistaminen helpottaa organisaation omaa toimintaa, lieventämällä sen vastuuta, asettaen suoraan valmiita käytänteitä talouden hoitoon. Kirjanpitoon saa helposti kulumaan erittäin paljon turhia työtunteja, mikäli siitä ei ole kokemusta, joten oman toiminnan kannalta ulkoistamisesta saatava hyöty voi olla merkittävä jo pelkästään ajallisesti. Ulkoistaminen voidaan hoitaa esimerkiksi palkkaamalla tehtävään ulkopuolinen henkilö tai tilitoimisto. Tilitoimistojen veloittamat hinnat vaihtelevat paljon, mihin vaikuttavat kaikki organisaatioon liittyvät seikat kuten koko, liikevaihto tai työmäärä. Hinnat eivät ole kuitenkaan mielestäni suuria verrattaessa niitä saatavaan hyötyyn. On myös huomioitava, että väärin hoidetusta kirjapidosta sekä laadituista ilmoituksista koituu nopeasti kallis lasku organisaatiolle. (Tomperi 2014.)

Lisätietoa kirjanpidosta ja sen käytänteistä löytyy Soile Tomperin teoksesta Käytännön kirjanpito. Budjetoinnista lisätietoa suosittelen lukemaan teoksesta Pk-yrityksen budjetointi ja raportointi käytännönläheisesti, jonka ovat kirjoittaneet Outi Syvänperä ja Hannele Lindfors. Molemmat teokset ovat olleet käytössä esimerkiksi oman koulumme opetuksissa.

2.4 Kokoukset

Kokoukset voivat olla yleisiä tai yksityisiä, riippuen siitä, millaisia tavoitteita niille asetetaan. Yleiseen kokoukseen on oikeus osallistua kenellä tahansa, kun taas yksityiseen eli suljettuun kokoukseen kutsutaan esimerkiksi vain yhdistyksen jäsenet. Yhdistyksillä ja yrityksillä on myös pakollisia kokouksia, kuten esimerkiksi sääntömääräiset vuosikokoukset tai yhtiökokoukset. (Harju 2003, 93.)

Kokouksien järjestäminen on tärkeää, jotta organisaation kaikki jäsenet pysyvät kärryllä tulevasta. Kokousten pitäminen on tehokas tapa hoitaa sisäistä viestintää, koska niissä kaikki osallistujat pääsevät vuorovaikutukseen keskenään samanaikaisesti. Organisaation tulisi pitää kokouksia säännöllisesti ja niillä tulisi myös olla selkeät tavoitteet. Kokouksesta saadaan kaikki hyöty irti siten, että osallistujilla on riittävästi tietoa käsiteltävistä asioista. Kokouksen pituuskään ei veny mahdottomaksi, kun käsiteltävät asiat ovat jo etukäteen tiedossa. On myös syytä määritellä etukäteen kokouksen alkamisaika, sekä päättymisajankohta, jotta asiat etenevät riepästi toivottuun tahtiin. Kokouksille asetetaan myös tiettyjä määräyksiä, kuten esimerkiksi se, että yhdistyksien tulee lähettää sääntöjen mukaiset kokouskutsut tai pitää vuosikokoukset. Kokouksiin tulisi etukäteen nimetä myös kokouksen puheenjohtaja, äänenlaskijat, sekä sihteeri. Vaikka kokoustoiminta koskisi hauskaa yhdessä tekemistä ja kokouksen jäsenet olisivat kaikki hyviä ystäviä keskenään, on hyvien kokouskäytänteiden ylläpito joka tapauksessa kaikkien edun mukaista. Tapahtuman järjestäjien koostuessa vapaaehtoisista tai tehdesä tapahtumaa siviilityön ohella vaaditaan kokouksien järjestämiseen erityistä tehokkuutta. Kokouksessa paikalla pitää olla parhaat ihmiset käsittelemään asioita. Tulisi myös huolehtia siitä, ettei kukaan kuluta toistensa aikaa turhaan. Kaikilla kokouksilla tulisi olla puheenjohtaja, joka ohjaa kokouksen etenemistä oikeaan suuntaan ja ripeästi eteenpäin. (Iiskola-Kesonen 2004, 81.)

Mikäli organisaation rakenteen takia kokousten järjestäminen on ongelmallista, voidaan niitä järjestää myös etänä reaaliajassa. Tänä päivänä löytyy useita palveluita, jotka mahdollistavat useamman henkilön kohtaamisen Internetin välityksellä. Niiden hyödyntämien on kannattavaa, koska resursseja säästyy, kun kokouksiin ei tarvitsekaan enää matkustaa pitkältä. Kasvotusten kohtaaminen on kuitenkin ehdottomasti paras tapa toimia. (Innotiimi 2014.)

Kokouksissa käsiteltävät asiat kannattaa ainakin osittain saattaa koko organisaation tietoon nopeasti. Sisäinen veistintä saa tärkeän roolin, ja tiedon tulisi myös päästä leviämään nopeasti, koska ajan kanssa käsiteltävät asiat unohtuvat ja vääristyvät helpommin. Esimerkiksi ryhmäviestit käsitellyistä asioista, heti kokouksen jälkeen, ovat tehokas tapa tuoda asiat esille. Näin henkilöt, jotka eivät päässeet kokoukseen mukaan, saavat myös tiedot käsitellyistä asioista. Kokoukset ja tehokas sisäinen veistintä sen jälkeen parantavat myös yhteisöllisyyden tunnetta ja työilmapiiriä! On huomioitavaa, että kaikissa kokouksissa tulisi noudattaa hyviä kokoukikäytänteitä ja tehdä niistä asianmukaiset yhteenvedot, sekä muut tarvittavat dokumentit. Niitä voidaan hyödyntää esimerkiksi tekemällä referaatti kokouskirjasta, jota taas käytetään sisäisessä viestinnässä. (Kieljelppi 2014.)

Kokouksia on monenlaisia, ja niitä järjestetään eri syistä. Kokouskäytänteisiin tutustuminen on erittäin hyödyllistä kaikille, ja oikein tehdyistä kokouksista saadaan irti maksimaalinen hyöty. Kokoukikäytänteistä ja muista kokoustamiseen liittyvistä asioista voi lukea lisää esimerkiksi paljon suosiota saaneesta Katleena Kortesuon ja Reetta Kosken kirjoittamasta Kokousten seitsemän kuolemansyntiä kirjasta. Teoksessa käsitellään kokouksia käytännönläheisesti ja monialaisesti.

Kuva 3. Yövuoron ravintolapäivät. 2014.

Alakulttuuritaidetta eettisin menetelmin.

Kuvaaja: Otto Hirvonen

2.5 Toimintasuunnitelma ja ideointi

Kun toiminnan taakse on saatu luotua organisaatiomallinen ryhmä, pystyy se tekemään alustavan toimintasuunnitelman. Seuraava vaihe tulisivin aloittaa aikatalutuksella. Lopulliset aikataulut ja suunnitelmat tulevat muuttumaan työn edetessä, mutta valmistumiselle luodaan alustavat suunnitelmansa, jotta organisaatio pystyy toimimaan yhdenmukaisesti ja luottamaan siihen, että kaikki asiat tulee hoidettua. Aikatalutuksen tärkein tehtävä onkin olla suunta antava ajatus siitä, milloin mikäkin toimi aloitetaan ja missä määrääjassa asiat tulee hoitaa. Kun aikataulut ovat yleisesti kaikille selvillä, organisaatio pystyy seuraamaan toimintansa onnistumista ajallisesti, mikä taas helpottaa järjestelyistä vastaavien tehtäviä. Selkeän suunnitelman avulla pystytään eri toimia johtamaan huomattavasti helpommin, mikä myös auttaa resurssien käytössä. Myös ajankäyttö tehostuu. (Iiskola-Kesonen 2004, 7-12.)

Hyvä toimintasuunnitelma sisältää tavoitteiden määrittelyn, projektin suunnittelun ja toteutuksen teoreettisesti sekä myös sen miten projekti päätetään. Huolellisesti suunnitellulla toiminnalla päästään parhaisiin tuloksiin, mikä mahdollistaa asioiden hoitamisen riitävässä ajassa. Tapahtumaideaa ei saa käynnistää liian nopeasti ja suunniteluun on käytettävä aikaa. Hyvässä suunnitelmassa pystytään yhdistämään pitkän sekä lyhyen tähtäimen suunnitelmat keskenään ja varautumaan muuttuviin olosuhteisiin. (Iiskola-Kesonen 2004, 30) Tapahtuman tavoite voi olla mikä tahansa, ja perusorganisaation tulisivin määrittää tarkoin, miksi ja kenelle tapahtumaa ollaan rakentamassa. Tavoitteet voivat olla esimerkiksi taloudellisia, kilpailullisia tai vaikkapa imagollisia. Tavoitteista tulisi myös käydä ilmi, miten mahdolliset voitot ja tappiot jaetaan, sekä onko kyseessä jatkuva vai kertaluontoinen tapahtuma. Hyvin määriteltyihin tavoitteisiin on huomattavasti helpompi myös päästä. Tavoitteet tulee pukea yksinkertaiseen muotoon, jolloin ne ovat helposti ymmärrettävissä koko organisaatiolle. Selkeät tavoitteet myös helpottavat tapahtuman markkinoinnissa, kertovathan ne järjestäjien ammattitaidosta. (Iiskola-Kesonen 2004, 9.)

Toimintaa aloitettaessa suunnittelijoilla virtaa paljon erilaisia ideoita mielessään. Hyvät ideat tulisi ottaa osaksi suunnitelmaa, jolloin niistä on mahdollista kehittää toimiva lisä tapahtumalle. Kuitenkaan kaikkia ideoita ei voida hyödyntää, koska ne saattavat vaatia esimerkiksi liian suurta taloudellista panostusta. Mikäli hyvä idea ei päätyisi osaksi tapahtuman kokonaisuutta, tulisi se kirjoittaa ylös myöhempää tarkastelua varten. Näin mahdollistetaan ideoiden pysyvyys, eikä vahingossakaan tapeta innovatiivista ilmapiiriä toiminnassa. Hyvät toteuttamisen arvoiset ideat voidaan nostaa osaksi toimintasuunnitelmaa. Voidaan siis ajatella, että ideasta muotoillaan tavoite. Tavoitteesta taas tehdään suunnitelma, joka tulee osaksi kokonaisuutta. Kun uudet ideat ovat selkeästi esillä toimintasuunnitelmassa, selkeyttää niiden suunnittelu huomattavasti kokonaiskuvan luomista. (Iiskola-Kesonen 2004, 7-12.)

Toimintasuunnitelman yhteydessä on hyvä käyttää erilaisia apuvälineitä, kuten esimerkiksi perinteistä SWOT-analyysiä, minkä avulla listataan kaikki vahvuudet (Strengths), heikkoudet (Weaknesses), mahdollisuudet (Opportunities) ja uhat (Threats). SWOT-analyysin avulla pystytään tarkastelemaan kokonaiskuvaa kätevästi, ja se auttaa huomioimaan kokonaisuuteen vaikuttavat seikat. Hyvässä toimintasuunnitelmassa ovat mukana myös budjettilaskelmat, mitkä kertovat, miten saatuja tuloksia pystytään arvioimaan. Arviointihan on elinehto toiminnan jatkuvuudelle. (Iiskola-Kesonen 2004. 10)

Toimintasuunnitelma kertoo siis toteutukselle tulevan aikataulun ja sen miten toiminnot tapahtuvat. Se käsittelee tapahtuman heikkoudet ja vahvuudet, sekä tuo esille mahdollisuudet ja uhat. Se sisältää myös budjettilaskelmat ja suunnitelmat varojen käytöstä. Toimintasuunnitelmaan tulisi jaotella myös tekijöiden vastualueet. Kun tapahtumakokonaisuus pilkotaan pienempiin osa-alueisiin, on projektin vetäjän helppo myös jakaa vastualueet sen mukaisesti ja valvoa niitä. Vastualueet jakautuvat usein lähes itsestään organisaation järjestäytyessä, sekä osallistujien kokemuksen ja tietotaitojen kautta. Järjestäjän vastuulla on kuitenkin erottaa vastualueet selkeiksi, jotta ne eivät lähde leviämään itsestään organisaation sisällä.

Kuva 4. Yövuoron ravintolapäivät. 2014.

Yövuoro n nimi maalattuna loppumaaleilla. Ekologisuus pitää muistaa!

Kuvaaja: Otto Hirvonen

2.6 Palveluajatus

Tapahtumat ovat verrattavissa palveluihin. Tapahtumasta jää osallistujalle lähes ainoastaan hänen saamansa kokemus ja sen mukainen mielipide. Tapahtumaa ei voida täysin havainnollistaa etukäteen, eikä sitä voida varastoida. Lähtökohtaisesti asiakas ei saa aineellista hyödykettä rahalleen, joten tapahtuma voidaan nähdä palveluna. (Iiskola-Kesonem 2004, 16.)

Tapahtumalle tulisi määritellä ydinpalvelu, mikä viestittää koko tapahtuman olemassaolon syyn. Palvelun ydin voi olla esimerkiksi näytelmä kesäteatterissa tai vaikkapa liikkuminen urheilutapahtumassa. Case-tapahtumassani palvelun ydin on tanssiminen. Ydinpalvelun ympärille rakennetaan muut palvelut, joiden tehtävänä on tukea ydinpalvelun onnistumista. Lisäpalveluna voi olla lisäarvoa tuova toimi asiakkaalle tai lain määräämä pakote sen järjestäjille. Lisäpalveluilla tarkoitetaan kaikkia niitä palveluita, joihin osallistujalla on mahdollisuus törmentää tapahtuman aikana, kuten lipunmyynti, järjestyksen valvonta tai anniskelualue. Tapahtuman ytimeen liittyvät palvelut on hyvä miettiä huolellisesti jo järjestelyjen alkuvaiheessa. Silloin niitä on helppo ohjata ja noudattaa suunnitellulla tavalla. Myös yhtenevän kokonaisuuden mielessäpitäminen on suotavaa, jotta lisäpalveluita pystytään pukemaan paremmin yhteneviksi tapahtuman ytimen kanssa. Suunnittelujen edetessä syntyy usein paljon uusia ajatuksia sisällöstä. Parhaimmillaan ne tukevat ydinpalvelua suoraan, mutta harkitsemattomat valinnat saattavat olla jopa haitallisia sille ja johdatella lopputuloksen kauas suunnitellusta. (Iiskola-Kesonen 2004, 17.)

Kun ydinpalvelu ja tarvittavat lisäpalvelut ovat tiedossa, on suositeltavaa tehdä palveluohjelma. Se voidaan nähdä eräänlaisena punaisena lankana toimintojen yhteensovittamisessa, joten se on tärkeä osa onnistunutta tapahtumaa. Palveluajatuksessa on päälimmäisenä hyötynä se, että järjestäjä näkee sen avulla, mitä lisäpalveluita tarvitaan ja miten ne nitoutuvat yhteen ydintapahtuman kanssa. Se on siis oiva työkalu järjestäjälle jo sellaisenaan, mutta siitä saatavat hyödyt ovat monenlaisia. Palveluohjelma viestii järjestäjien suunnitelmallisuudesta ja asenteesta muita osallistujia kohtaan. Se myös selkeyttää kokonaisuutta ja auttaa osallistujia sitoutumaan tapahtuman tavoitteisiin, sekä toimintaperiaatteisiin. Palvelukartta sisältää tapahtuman kulisseissa tapahtuvaa tietoa ja aikatauluja. Sen avulla on helppo näyttää työntekijöille palveluiden tuottama kokonaiskuva, josta on hyötyä varsinkin perehdytystehtävissä. Palvelukartta ei kuitenkaan sisällä sellaista tietoa, jota ei haluta päästää julkisuuteen. Se voidaan esimerkiksi jakaa kaikille työntekijöille tarvittaessa selkeyttämään tapahtumapäivän kulkua. (Iiskola-Kesonen 2004, 19.)

2.7 Markkinointi

Suunniteltaessa tapahtuman markkinointia ja sen tavoitteita on hyvä muistaa, että markkinointi itsessään on keino päästä haluttuihin tavoitteisiin. Se ei kuitenkaan saisi olla pakollinen kuluerä toiminnassa, joka on suunniteltu hätiköiden. Markkinoinnin tavoitteet voivat olla mahdollisia, laadullisia tai taloudellisia. Nykyaikaisen markkinoinnin perusperiaatteet soveltuvat erinomaisesti myös tapahtumamarkkinointiin. Tapahtuman on oltava kiinnostava ja sen on kohdattava asiakkaan tarpeet. On tärkeää miettiä, kenelle tapahtumaa lopulta tehdään. Järjestäjien on siis tunnettava kohderyhmänsä ja tiedettävä mitä nämä kohderyhmät haluavat. Näin selviää myös millaista imagoa ja mainetta tapahtumalle voidaan lähteä hakemaan. Myös sisäinen markkinointi on tärkeä elementti, koska se edesauttaa tapahtuman työntekijöiden yhteenkuuluvuuden tunnetta. Kun sisäisessä markkinoinnissa onnistutaan, talkoolaiset puhuvat tapahtumasta myönteisesti jo ennen sen alkua. (Iiskola-Kesonen 2004, 56)

Tapahtuman markkinointisuunnitelmaan vaikuttavat valinnat riippuvat täysin sen kohderyhmästä ja tavoitteista. Jos kyseessä on nuorille suunnattu tapahtuma, johon kaikilla on mahdollisuus päästä, voi sopivana viestinvälittäjänä toimia sosiaalisen median yhteisöt, kuten Facebook ja Twitter. Vähänkin suuremmalle tapahtumalle voi olla kannattavaa perustaa omat internetsivustonsa ja hyödyntää lehti- tai radiomainontaa. Julisteiden ja flaijereiden jakaminen on kannattavaa, mikäli niitä osataan kohdentaa oikeisiin kanaviin. Tulosteiden tekeminen on kuitenkin kallista, joten niiden käyttöä kannattaa suunnitella strategisesti tarkoin. Mikäli taas kyseessä on tilaisuus vain jonkin tietyn alan osaajille, parempia viestintäkanavia voivat olla esimerkiksi aikakauslehdet tai suoramarkkinointi sähköpostikutsuin. (Häyrinen & Vallo 2012, 55.)

Lehdistöä voidaan lähestyä ennen tapahtumaa tiedottein ja lehdistötilaisuuksien avulla. Myönteisen jutun saaminen lehteen on todennäköisempää, mikäli lehdistön edustajat pääsevät itse paikalle näkemään ja kokemaan tapahtumaa. Pienimuotoisten tilaisuuksien kannalta ei lehdistössä tiedottaminen ole kuitenkaan välttämätöntä, mikäli niin sanottua uutiskynnystä ei ylitetä. Kun kyseessä on avoin julkinen tapahtuma tai maksullinen tilaisuus, on markkinointisuunnitelman tekeminen paikallaan. Suunnitelmassa tulisi ainakin miettiä, miten organisaation sisäinen viestintä hoidetaan, järjestetäänkö tapahtumaa varten lehdistötiedote tai tilaisuus, ja missä medioissa sekä miten niissä halutaan näkyä (tv-, radio-, lehti- ja Internet-mainonta). Myös suoramarkkinointi tulee suunnitella tarkoin, kuten esimerkiksi yhdenmukaiset kutsut ja muut postitukset. Markkinoinnista sekä kaikesta viestinnästä kannattaa nimetä vastaamaan yksi tai useampi henkilö, jotta ulosantiin saadaan kokonaisvaltaisesti yhtenevä ilme, eikä organisaation muiden jäsenten tarvitse kuluttaa siihen ylimääräistä aikaa. (Häyrinen & Vallo 2012, 55.)

Sosiaalisen median hyödyntäminen ennen tapahtumaa, sen aikana, sekä sen jälkeen on erittäin tehokas tapa viestiä tapahtumastaan. Sitä kannattaa käyttää toiminnassaan, oli kyseessä sitten pieni tilaisuus tai suuri julkinen tapahtuma. Sosiaalinen media on jyrännyt itsensä mukaan markkinointiin ja veistintään. Se on tehnyt kuluttajista aktiivisempia, vaikutusvaltaisempia ja avoimempia. Se aukaisee suoran kommunikointikanavan järjestäjien ja kuluttajien välille, leikkisästi kutistaen koko maailman oman tietokoneen ruudulle. Varsinkin pienten organisaatioiden on erittäin kannattavaa hallita sosiaalisessa mediassa näkyminen, koska se on halpa tapa tuoda omaa toimintaansa näkyviin yleisölle. (Häyrinen & Vallo 2012, 84.)

Painotuotteet ovat myös osa tapahtuman markkinointia, kuten luvun alussa todettiin. Lento-lehtisten ja julisteiden jakaminen saattaa kuitenkin olla kallis kuluerä tapahtumalle, mikäli niiden jakamista ei osata kohdentaa oikeisiin kanaviin. Painotuotteita voidaan hyödyntää muillakin keinoin, kuten esimerkiksi tekemällä yhtenevät mutta huomiota herättävät kutsut, pääsyliput sekä ohjelmakartat tapahtumalle. Oikeanlaisen graafisen ilmeen luominen tapahtuman kaikkiin osa-alueisiin on tärkeää, koska ne ovat kaikille tapahtumaan osallistuville henkilöille näkyviä aspekteja, joihin varmasti kiinnitetään huomiota ja joista myös keskustellaan.

Kuva 5. Yövuoro Presents. 2012.

No-Fi Sine ja mikissä MC Cypha.

Kuvaaja: Aleksandra Pihlajaniemi

Markkinointi ja kaikki tiedottaminen on ensisijaisen tärkeää hoitaa hyvin, jotta haluttuihin päämääriin päästään. Mikäli tilaisuus sitä vaatii, voi olla kannattavaa kääntyä ammattilaisten puoleen. Se voi kuitenkin tulla kalliiksi, joten organisaation on harkittava tarkoin markkinoinnin volyymin taso, sekä miten se halutaan toteuttaa. Markkinoinnista yleisesti kannattaa lukea lisää ja siitä on kirjoitettu erittäin paljon tietoa Internettiin. Myös kirjastoista löytyy lukematon määrä aihetta käsitteleviä teoksia, kuten esimerkiksi oman suosikkini Michael Porterin kirjoittamia kirjoja.

2.8 Talkoolaiset

Suomessa järjestettävät tapahtumat tehdään pääsääntöisesti vapaaehtoisvoimin ja talkootyöläisten apu onkin suuri voimavara jokaiselle organisaatiolle. Talkoolaisina voidaan pitää henkilöitä, jotka eivät saa työstään henkilökohtaisesti varsinaista palkkaa tai työkorvausta. Jokaisen organisaation tulisi pitää erittäin hyvää huolta takoolaisistaan, koska heidän vapaaajastaan käyvät kilpailua monet asiat, kuten ihmissuhteet, muut työt ja harrastukset. Kiireisimmätkin henkilöt tulisi pystyä rekrytoimaan mukaan projektiin ja saada heidät todella innostumaan toiminnasta. Mikäli organisaatiolla on näyttää selkeät suunnitelmat kaikesta toiminnasta ja talkootyö on ohjattua, on talkoolaisten helpompi luottaa siihen, ettei heidän työmääränsä tai -aikansa ei tule nousemaan odotetusta. Näin toiminta myös pysyy selkeänä ja hauskana alusta loppuun. (Iiskola-Kesonen 2004, 30.)

Talkoolaiset toivovat usein, että työ olisi miellyttävää ja siitä saisi jonkin korvauksen menetetystä vapaa-ajasta. Työt tuleekin suunnitella niin, että niihin on helppo tulla ja työskentely on mukavaa. Vaikka itse työtehtävä ei olisikaan se kaikkein mieluisin, mukava työilmapiiri tekee siitä nautittavan. Hyvä perehdyttäminen on valttikortti tehtävien onnistumiseen. Kun talkoolaiselle annetaan riittävä määrä tietoa ja valmiuksia tehtäviinsä, pystyy hän toimimaan määrätietoistemmin yllättävissäkin tilanteissa. Informaation salaaminen talkoolaisilta onkin yksi yleisimmistä kompastuskivistä. Tehokas perehdytys auttaa talkoolaista ymmärtämään oman toimintansa vastuun ja sen miten se vaikuttaa kokonaisuuden laatuun. Se myös vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Hyvä talkoolainen kykenee kantamaan vastuuta omasta toiminnastaan ja ratkaisemaan pienemmät ongelmat itsenäisesti.

Onnistunut rekrytointi onkin erittäin tärkeää, koska sen avulla löydetään apuvoimia yllättävistäkin paikoista ja saadaan selville talkoolaisten piilevät kyvyt. Ammattimainenkin talkoolainen saattaa pitää tehtäviä liian vaativina, eikä tästä syystä uskaltaudu mukaan toimintaan. Motivointi ja riittävä informointi auttavat päätöksen teossa ja oikaisevat väärinkäsityksiä. Jokaiselle talkoolaiselle tulisi etsiä sellaisia tehtäviä, jotka vastaavat heidän taitojaan ja toiveitaan. Kaikki talkoolaiset haluavat varmasti tehdä työnsä hyvin. Siihen on tapahtuman järjestäjän tarjottava mahdollisuus ja riittävät valmiudet. Myös mahdollisuus kehittyä tehtävissään ja etenemismahdollisuudet vaativampiin tehtäviin tulee huomioida, varsinkin paljon talkootyötä tekeville. Kun talkoolaiset pitävät työstään, he tekevät sen hyvin ja ovat käytettävissä myös uudelleen. (Iiskola-Kesonen 2004, 40)

2.9 Ulkoistaminen

Toiminnan kannalta saattaa olla hyödyllistä ulkoistaa tiettyjä palveluita, varsinkin silloin kun ne eivät kuulu varsinaiseen ydintoimintaan. Ulkoistettaessa työt siirretään pois organisaation sisältä alan ammattilaisten käsiin. Ulkoistamisessa tulisi punnita tarkasti siitä koituvat kustannukset sekä niistä saatavan hyödyn määrää. Lähtökohtaisesti ulkoistamista käytetään silloin, kun halutaan varmistua jonkin osa-alueen laadusta. Osa tapahtuman järjestelyistä vaatii aina erikoisosaamista, ja haluttu laatutaso saavutetaan ainoastaan ulkoistamalla tehtävä ammattilaiselle. Mikäli organisaation sisältä tai talkooväestä ei löydy alan ammattilaisia, ulkoistaminen on aina suositeltavaa. Talkoolaisten tuoma voimavara kannattaa myös pitää mielessä, koska sitä voidaan hyödyntää myös ulkoistettujen tahojen apuna. (Iiskola-Kesonen 2004, 46-51.)

Kuva 6. DJ Mash-Up. 2012.

Bilerinki pyörivällä tanssilattialla Yövuoron tapahtumassa Enschedessä, Alankomaissa

Kuvaaja: Ari Nousiainen

Yksittäisiin tehtäviinkin voidaan ulkoistaa väkeä. Esimerkiksi tapahtuman rakennustiimin johtajaksi voidaan ulkoistaa rakennusalan ammattilainen, mutta hänen apunaan toimii ainoastaan talkoolaisia. Ulkoistamisessa jokainen tilanne tulee arvioida erikseen, eikä yhtä oikeaa toimintatapaa ole. Ensisijaisesti organisaation tulisi pyrkiä löytämään tarvittava taito sisältään. Mikäli työtaitoa ei löydy, on ulkoisiin palveluihin turvauduttava. Itse tekemällä organisaatio voi säästää suuriakin summia, mutta uusien asiakokonaisuuksien opetteluun menevä aika saattaa olla hyödyllisempää käyttää jotenkin muutoin. (Iiskola-Kesonen 2004, 46-51.)

2.10 Musiikki tapahtuman keskipisteenä

Erilaisia musiikkitilaisuuksia tulisi yhdistää se, että ne ovat kulttuurituotannollista toimintaa ja niiden taustalla piilee jokin vahva aatepohja eli tietyt arvot, joista innostus tekemiseen kumpuaa. Toki kaupalliset lähtökohdat ovat usein suurin syy tapahtumien järjestämiseen, mikä on ymmärrettävää, koska tapahtuman järjestäminen käy työstä. Yleisö saapuu tilaisuuksiin vapaa-ajallaan ja täysin vapaaehtoisesti. He tulevat tilaisuuteen viihtymään ja kuuntelemaan. Järjestäjälle itselleenkin tapahtuman tulisi olla mieluisa ja viihtyisä kokemus, mutta on muistettava, että he ovat vastuussa koko tapahtumasta ja sen etenemisestä. Tapahtumajärjestäjän tulee miettiä, onko tapahtuman tarkoitus taloudellisen voiton tavoittelu vai jokin muu syy, millä perusteella erilaiset linjanvedot ja ratkaisut tehdään. Tärkeää on myös tehdä selväksi, kuinka omat tavoitteet kohtaavat asiakkaan tavoitteet. (Jyrä 2010, 11)

Oman yhdistyksemme linjaus edellä esitettyihin kysymyksiin, on yleisesti ottaen ollut hyvin selkeä. Samat linjaukset pätevät myös pitkälti Case-tapahtumassani. Voiton tavoittelu tapahtumakohtaisesti on pakollista siinä määrin, kuin se on välttämätöntä yhdistyksen jatkumon kannalta, tai tuodessa jotain lisäarvoa seuraavaan tapahtumaan. Yhdistyksen jäsenet tai perusorganisaatio eivät kuitenkaan saa rahallisesti hyötyä toiminnasta, vaan heidän saamansa palkkio työstään koostuu mielekkästä yhdessä tekemisestä, kokemuksista, uuden oppimisesta, kulttuuritoiminnallisesta tuottamisesta ja rakkaudesta musiikkiin, toisin sanoen vahvasta aattelliisesta motivaattorista. Näin ollen on myös helppo linjata toimintaa päätöksiä tehtäessä ja vastattaessa asiakkaiden tavoitteisiin, koska tavoitteet usein kohtaavat.

Kun lähdetään miettimään yleisiä käytännön järjestelyjä tai vastaan tulevia ongelmia musiikkitapahtumaa valmisteltaessa, on hyvä olla jokin ohjenuora, jota voi seurata. Kuten sanottu, opinnäytetyöni tarkoitus ei ole kertoa, miten hyvä tapahtuma järjestetään. Se on jokaisen tapahtumatuottajan oma taidonnäyteensä. Haluan kuitenkin antaa lukijalle kuin lukijalle teoreettisen käsityksen siitä, mitä asioita tapahtumatuotanto pitää sisällään. Opinnäytetyössä on liitteenä (liite 1) ote Jukka Jyrän kirjoittamasta Nupit kaakkoon kirjasta ja sieltä löytyvää liitteestä ”Musiikkitapahtuman järjestäjän muistilista”. Oteessa käsitellään mielestäni mukavalla tavalla muistilistan tavoin oleellisia vaiheita musiikkitapahtuman järjestämisessä. Liitettä voidaan hyödyntää myös arvioivana tekijänä luomalleni kaaviolle, koska sen avulla voimme todeta pystyykö se seuraamaan tuotannollisia seikkoja.

2.11 Tapahtuman jälkihoito

Tapahtuman jälkihoito on usein se osio tilaisuudesta, jossa järjestäjät onnistuvat kompuroimaan uudelleen ja uudelleen. Se johtuu käytännössä siitä, että usein tilaisuus ja ehkäpä koko projekti mielletään loppuvan siihen pisteeseen, kun viimeinenkin artisti on lopettanut esityksensä tai asiakas poistunut juhlatilasta. Näin ei kuitenkaan ole, koska tapahtuman jälkihoito on aikaa ja resursseja vievä osio. Se voi kestää useita päiviä, eikä sitä sovi vähätellä tai pitää toissijaisena. Hyvin hoidetussa tapahtumassa myös jälkihoito on suunniteltua, koordinoitua ja tehokasta.

Yksinkertaisuudessaan tilaisuuden jälkihoitoon kuuluu tilojen järjesteleminen takaisin tavanomaiseen kuntoonsa, loppusiivous, lainattujen tavaroiden palauttaminen, laskujen maksaminen ja viestintä tapahtuman jälkeen. Kaikkia asiakkaita, vieraita, erikoisvieraita, yhteistyökumppaneita, rahoittajia sekä muita tapahtumaan kytköksissä olevia tahoja tulisi muistaa kiittää. Erityisesti olisi syytä kiittää tiedotusvälineitä, mikäli ne ovat julkaisseet tietoa tapahtumasta. Kiittäminen tulisi hoitaa viipymättä ja järjestäjän on myös mietittävä palautteen antoa onnistumisista tai epäonnistumisista. Kiitoksen voi välittää esimerkiksi kirjeitse tai yleisesti mediassa, ja sen yhteyteen on aina suotavaa lisätä jokin lahja tai kuva. (Harju 2003, 26.)

Vaikka laskut on maksettu, tulee järjestäjän mieltää, että erilaiset tilitykset, tilinpäätökset, arvioinnit ja loppuraportointi liittyvät tapahtuman jälkihoitoon. On paljon helpompaa lähteä suunnittelemaan seuraavaa projektia, kun edellinen on viimeistelty kunnolla loppuun. Myös erilaisen materiaalin jako jokaisen tapahtuman jälkeen on erittäin suositeltavaa, kuten esimerkiksi valokuvien julkaisu tai tulevista tapahtumista muistuttaminen.

Tapahtumien jälkihoitoon kuuluu arviointiosuus. Niin sanottu kritiikkipalaveri, olisi syytä pitää viipymättä tapahtuman jälkeen, jolloin kaikki asiat ovat vielä tuoreena mielessä. Palaverin tarkoituksena on käydä läpi kaikki yksityiskohdat, joista saadaan oppia seuraavaa tapahtumaa varten. Arviointikohteita ovat esimerkiksi tapahtuman tiedotus, ohjelma, palvelu, tarjoilu, tekniikka ja budjetti. Myös tilaisuuden osanottajilta on hyvä kerätä arvioita, joita voidaan hyödyntää. Esimerkiksi yhteistyökumppaneilta tulisi pyytää ajoittain arvio heidän omasta toiminnastaan tapahtumassa ja miten epäkohtia heidän mielestään voitaisiin parantaa entistä tehokkaamman yhteistyön saavuttamiseksi. Arvioita voi helposti kerätä suullisesti tai kirjallisesti, vaikka arviointilomakkeen avuin. Saadun arvion oikein hyödyntäminen auttaa molempia tahoja ja lähentää samalla henkilökohtaisia suhteita. Myös tapahtumamateriaalin arkistointi tulisi muistaa hoitaa jokaisen tapahtuman kohdalla erikseen. Tilaisuutta käsittelevä materiaali, kuten kutsut, esitteet ja työlistat on syytä arkistoida talteen, jotta niitä voidaan hyödyntää jatkossa tulevien tapahtumien kanssa. (Harju 2003, 27.)

2.12 Lupa-asiat kuntoon

Tapahtuman järjestämiseen voidaan tarvita tiettyjä lupia kuten anniskelu-, arpajais- tai tien-sulkulupaa. Turvallisuutta ja muita järjestelyjen ehtoja määrittää useampia huomioon otettavia lakeja. Laki järjestyksen valvonnasta sekä kokoontumislaki, säätelevät tapahtumaa omalta osaltaan. Pelastuslaki velvoittaa ehkäisemään vaaratilanteita sekä varautumaan vaaroihin ja pelastustoimiin. Terveysturvallisuuslaki ohjaa toimintaa esimerkiksi elintarvikkeiden kanssa, ja myös laki kuluttajapalveluista liittyy tapahtuman järjestämiseen. Paljon huomioitavaa siis löytyy. (Häyrinen & Vallo 2012, 20.)

Tästä syystä käymmekin hieman läpi tapahtumien lupaviidakkoa. Huomioitavaa on, että esimerkiksi Helsingin kaupunki on auttanut tämän viidakon selventämisessä luomalla sähköisen ilmoittautumisjärjestelmän, mikä auttaa lupa-asioiden hoidossa (Helsingin kaupunki 2014). Säädökset kuitenkin muuttuvat alati, ja niissä on myös paikkakuntakohtaisia eroja. Siksi onkin tärkeää, että asioidessasi eri virastojen kanssa, varmistat aina etukäteen sen hetkisten säästöjen antamat aikamääritteet ja säännöt. Liikkeellä on oltava ajoissa, koska lopulliseen lupien saamiseen saattaa kulua useita kuukausia tai ne voivat jäädä kokonaan saamatta.

2.12.1 Tapahtumalupa

Kokoontumislaisissa puhutaan yleisötilaisuuksista, joilla tarkoitetaan kaikelle yleisölle avoimia huvitilaisuuksia, kuten kilpailuja, näytöksiä, musiikki-iltoja tai muita niihin rinnastettavia tilaisuuksia, jotka eivät ole yleisiä kokouksia. Tällaisten yleisötilaisuuksien järjestämisestä tulee tehdä kirjallinen ilmoitus oman alueen poliisille. Poikkeuksena kuitenkin yleisötilaisuudet, jotka eivät vaadi toimia järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitämiseksi osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestyspaikan vuoksi. Tapahtuma ei myöskään saa aiheuttaa ympäristölle haittaa eikä vaadi erityisiä liikennejärjestelyitä. Ilmoitus tehdään viimeistään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkua. Mukaan on liitettävä myös erillinen ilmoitus, mikäli tilaisuus on ulkona tapahtuva kokoontuminen. Ilmoitus sisältää mm. järjestäjän tiedot, tilaisuuden luonteen ja ajankohdan sekä selvitykset erikoisvälineistä tai anniskelusta. (Poliisi 2014.)

Kuva 7. FlavorLab. 2014.

Taskumatti mikissä. Taustalla Dpiks ja Swazi hoitamassa biitit.

Kuvaaja: Antti Haverinen

Poliisi voi ohjeistaa tilaisuutta ennakkoon tai sen aikana laissa määrätyistä seikoista. Poliisilla on myös kokoontumislaisissa säädetyin edellytyksin oikeus kieltää, estää, keskeyttää tai määrätä tilaisuus päättymään tarvittaessa. Poliisi voi myös vaatia muita lisäselvityksiä, kuten esimerkiksi järjestämipaikan omistajan suostumuksen tilaisuudelle tai selvityksen vastuuvakuutuksen ottamisesta. Hyvissä ajoin ja huolellisesti tehdyt ilmoitukset mahdollistavat mutkattomamman yhteistyön viranomaisten kanssa. Kun lupa-asiat ovat kunnossa, järjestäjä voi itsekkin varmistua siitä, että kaikki asiat on otettu huomioon ja pelisäännöt tapahtumalle ovat selvillä. Lisätietoja sekä järjestyslaista, että muista laeista löydät parhaiten Finlexin Internet-sivujen kautta, joka on oikeusministeriön omistama, oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu. Myös Poliisin omilta Internet-sivuilta löytyy paljon tarvittavaa tietoa järjestäytymiseen ja muihin sääntöihin liittyen. (Iiskola-Kesonen 2014, 87.)

2.12.2 Järjestyksen valvonta

Tapahtuman järjestyksen valvonta on järjestävän organisaation vastuulla. Sen tulee järjestää riittävä määrä henkilöitä valvomaan ja turvaamaan tapahtuman kulkua alusta loppuun. Järjestyksenvalvojaksi voidaan hyväksyä henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka on saanut sisäasiainministeriön vahvistaman koulutuksen. Koulutuksen saaneelle henkilölle myönnetään järjestyksenvalvojan kortti, jonka myöntää kotipaikan poliisi enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Tilaisuuden laajuuden, luonteen tai jonkin muun erityisen painavan syyn takia järjestyksen valvojaksi voidaan myös hyväksyä henkilö, jolla ei ole sisäministeriön hyväksymää koulutusta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että järjestyksen valvonnan apujoukkoina voidaan hyödyntää poliisin hyväksymiä henkilöitä kerta-luonteisesti. (Poliisi 2014.)

Järjestyksenvalvojalain mukaan järjestyksenvalvojien toimeen kuuluu niin turvallisuuden ja järjestyksen ylläpitäminen kuin rikosten ja onnettomuuksien estäminen siinä tilaisuudessa tai toimialueella, jonne hänet on ennalta asetettu järjestyksenvalvojaksi. Järjestyksen valvojia voidaan käyttää muun muassa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa, ravintoloissa, leirintäalueilla, liikenneasemilla sekä joukkoliikenteen kulkuneuvoissa. (Poliisi 2014.)

Yleisön turvallisuus on järjestyksenvalojien toiminnassa etusijalla. Lain mukaan järjestyksenvalvojan on toimittava asiallisesti, tasapuolisesti ja sovinnollisuutta edistäen. Hänen tulee ylläpitää järjestystä ja turvallisuutta ensisijaisesti neuvojen, kehoitusten ja käskyjen avulla. Voimakeinojen tarpeellisuutta arvioitaessa otetaan huomioon tehtävän tärkeys, kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus, käytettävissä olevat voimavarat sekä muut kokonaisuuteen vaikuttavat seikat. Järjestyksenvalvojalla on oikeus estää pääsy tilaisuuteen, poistaa paikalta, ottaa kiinni, tarkastaa, estää pakeneminen, takavarikoida luvattomat esineet ja aineet sekä poistaa muut esteet hyödyntäen sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina. (Finlex 2014) Toimenpiteet tulee suorittaa aiheuttamatta suurempaa vahinkoa tai haittaa, kuin tehtävän suorittamiseksi on välttämätöntä. Järjestyksenvalvojilla on oikeus käyttää metallinpaljastimia tai muita teknisiä laitteita tarkastaakseen toimialueelle pyrkiviä henkilöitä tai siellä olevia, sen varalta, ettei heillä ole mukanaan sellaisia esineitä tai aineita, joiden hallussapito on kielletty tai joista voi koitua vaaraa. Järjestyksenvalvojien tehtävät ja toimivaltuudet on määritelty järjestyksenvalvojalaissa. Lisätietoja asiasta löytää poliisin omilta sivuilta www.poliisi.fi sekä oikeusministeriön ylläpitämän tietokannan Finlexin kautta. (Iiskola-Kesonen 2004, 88.)

2.12.3 Tapahtuman ensiapu

Tapahtuman luonteesta riippuen tulee sille suunnitella tarvittavat resurssit ensiapua varten. Paikalla on aina hyvä olla ensiapukoulutuksen saaneita henkilöitä, mutta varsinaista ensiapupistettä ei kaikissa tapahtumissa vaadita (Iiskola-Kesonen 2004, 90). Yksiselitteistä ohjeistusta ensiavun tarpeellisuudesta ei ole määritetty, vaan tarve mitoitetaan tapahtuman riskiarvojen mukaisesti. Tarvittavan ensiapuhenkilöstön laajuuden määrittää tapahtuman luonne, osallistujamäärä, ikäjakauma, maantieteellinen laajuus ja ominaisuus, sekä tapaturma- tai sairastumisriskien suuruus. Nämä arviot tulee tehdä kirjallisesti riskiarvioinnin yhteydessä. Hätätilanteisiin tarvitaan aina useampi auttaja kerrallaan ja lisäävun saannista tehdään erillinen ohjeistus. Hätätilanteen sattuessa potilas tulee pystyä tavoittamaan viidessä minuutissa (Paavola 2014).

Pelastussuunnitelmaan merkitään ensiapupisteiden paikat, ensiapu tarvikkeet ja muu välineistö, pelastuskaluston ja -henkilöstön kulkureitit sekä tieto, miten toimitaan ensiapua vaativissa tilanteissa (Helsingin kaupungin pelastuslaitos 2014). Myös suunnitelma informaation sisäisestä liikkumisesta pitää löytyä ja yhteydenpidosta muihin alueen ensiapupisteisiin tai -ryhmiin ohjeistetaan. Yleiset hälytysohjeet tulee olla kaikkien tiedossa. Lisäavun paikalle pääsy ja ambulanssien sisäänottopaikat alueella sovitaan ennalta ja niistä tulee olla tieto aluekartassa. Aluekartalla voidaan todentaa esimerkiksi tapahtuma-alueen kulkureitit, alueella olevat hyvin erottuvat maamerkit tai pelastusteiden numerointi, joista on hyötyä pelastuslaitokselle. Ensihoitokeskus huolehtii informaation kulusta ensihoidon yksiköille. Pelastustoimen osalta tieto välitetään pelastustoimen osoittamaan paikkaan ja ensihoitajien kanssa sovittavalla tavalla. Varmista aina viranomaisilta, tarvitseeko ensiavun olla paikalla. (Iiskola-Kesonen 2004, 89.)

Ensiapujärjestelyistä vastaavan on laadittava tapahtuman pelastus/turvallisuussuunnitelmaan ensiapua koskeva osuus. Ensiavun osuus jaetaan ja käydään lävitse kaikkien ensiapuun osallistuvien ja soveltuvien osin koko tapahtuman henkilöstön kanssa. Erityisesti painotetaan avun hälyttämistä ja hädän/avuntarpeen havaitsemiseen liittyviä asioita. Ohjeistus suunnitellaan yhteistyössä turvallisuuspäällikön kanssa ja tarvittaessa konsultoidaan sairaanhoitopiirin ensihoidon vastuulääkäriä. Lisätietoja saat alueen pelastuslaitokselta, sekä esimerkiksi SPR:n kotisivuilta. (Iiskola-Kesonen 2004, 89.)

Kuva 8. Kuutio-festivaali. 2014.

Sairas T ja OD Kokemus riimittelemässä Yövuoron järjestämällä päätösklubilla.

Kuvaaja: Pamela Komppa

2.12.4 Rakennusturvallisuus

Jokaisesta rakennuksesta ja tapahtuma-alueesta tulee laatia omat pelastussuunnitelmat, jotka määrittelevät sen pelastustoimet, mahdolliset vaarat sekä niiden ehkäisyn. Tapahtuma saattaa edellyttää myös erillisen rakennusluvan tai toimenpideluvan hakemista, ja asiasta kannattaakin jutella oman kunnan tai kaupungin rakennusvalvontaviranomaisen kanssa. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään ulkotapahtumiin ja rakennuksiin, joita käytetään tapahtumassa normaalista poikkeavalla tavalla. (Iiskola-Kesonen 2004, 90.)

Kun tapahtuman tilat halutaan laittaa uuteen uskoon, tulee tilojen suunnitteluun ottaa mukaan rakennusvalvonnan lisäksi alueen pelastus-, poliisi- ja terveystoimien. Paikalta edellytetään muun muassa poistumisreitit, alkusammutuskalustoa, riittävää paikoitus-alueita ja sosiaalityiloja. Samalla määritellään yhteisesti myös sallittujen osallistujien määrä, tarkennetaan rakenteiden kestävyys ja kriteerit sekä käydään läpi muut huomioon otavat seikat. (Iiskola-Kesonen 2004, 90.)

2.12.5 Pelastussuunnitelma

Pelastuslaki velvoittaa kaikki suuremmat tapahtumat tekemään kirjallisen pelastussuunnitelman. Se on pakollinen, kun vaarojen tai mahdollisten onnettomuuksien aiheuttamat vahingot voivat nousta vakaviksi tapahtumaan osallistuvien ihmisten määrän tai muun erityisen syyn johdosta. Järjestäjän olisi hyvä ottaa suunnitelmaa tehdessään yhteyttä tapahtuma-alueen pelastuslaitokseen, koska mahdolliset tapahtuman tilat, vaaratekijät sekä itse suunnitelma voidaan käydä läpi yhdessä viranomaisten kanssa. Myös ulkona järjestettävien tapahtumien kohdalla on syytä olla viranomaisiin yhteydessä mm. tulipalovaarojen vuoksi. Avotulen tekemisestä sekä pyrotekniikan tai ilotulitteiden käytöstä on anottava erikseen luvat ja niistä on tehtävä tarpeelliset ilmoitukset viranomaisille. Lupien saamisenkin jälkeen on noudatettava voimassa olevia metsäpalovaroituksia, joiden aikana tulen teko on kiellettyä. Mikäli ilotulitus on itsessään yleisötapahtuman tarkoitus, tulee sille anoa lupa poliisilta. (Iiskola-Kesonen 2004, 89.)

Pelastussuunnitelmassa ennakoidaan vaaratilanteet ja niiden vaikutukset sekä esitetään toimenpiteet niiden ehkäisemiseksi. Suunnitelmassa tulisi olla ohjeet kaikkien mahdollisten onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteiden hoitoon niiden sattuessa. Suunnitelma sisältää arviot tarvittavasta materiaalista, kuten alkusammutus-, pelastus- ja raivauskalustosta sekä tieto ensiaputarvikkeista, missä ne sijaitsevat ja miten niitä käytetään. Poistumis- ja suojautumismahdollisuudet sekä sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt tulee olla selkeästi esillä. Turvallisuushenkilöstön varaaminen ja kouluttaminen sekä muun henkilöstön perehdyttäminen kuuluu suunnitelmaan. Myös ajatus siitä, miten nämä tiedot saatetaan viranomaisten tietoon, tulee olla mukana. (Iiskola-Kesonen 2004, 89.)

Huomioitavana seikkana kuitenkin on se, että mikäli tilaisuuden järjestelyt eivät poikkea käytännössä lainkaan käytettävien tilojen normeista, eikä yleisötapahtuman pelastussuunnitelman laadintavelvoitteet täyty, ei erillisen pelastussuunnitelman laatiminen viranomaisille ole välttämätöntä. Tällöin kuitenkin on varmistuttava siitä, että tilojen omistaja on tehnyt asianmukaisen pelastussuunnitelman tiloistaan ennakkoon ja että sitä voidaan hyödyntää sellaisenaan tilaisuudessa. Oman suunnitelman tekeminen organisaation sisäiseen käyttöön on kuitenkin suositeltavaa joka tapauksessa. Huomioitavia seikkoja järjestäjälle ovat myös kaikki muut turvallisuuteen vaikuttavat kriteerit, kuten esimerkiksi se, että käytettävien sisusteiden ja somisteiden tulee täyttää syttyvyysluokitusvaatimukset. Lisätietoja saa pelastuslaitoksilta. Asiaan voi myös tutustua poliisin omien Internetsivustojen kautta. Hel.fi sivustolta löytyy myös kätevä opas pienen yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman laadintaan. (Koski 2014.)

2.12.6 Jätehuolto/ympäristösuunnitelma

Tapahtuman järjestäjä on aina vastuussa käytettävien alueiden siisteydestä sekä jätteiden oikeanmukaisesta lajittelusta ja pois kuljetuksesta. Huolellisella suunnittelulla voidaan vähentää huomattavasti tapahtuman ympäristöriskejä ja säästää resursseja, esimerkiksi loppusiivousta ajatellen. Hyvin hoidettu jätehuolto näkyy myös asiakkaille ja antaa hyvän kuvan järjestäjästä, kun paikat pysyvät siisteinä tapahtuman ajan. (Iiskola-Kesonen 2004, 94.)

Jätteiden lajitteluvaatimukset ovat osittain paikkakuntaakohtaisia, ja niistä tulisi keskustella oman alueen ympäristökeskuksen tai alan ammattilaisten kanssa. Kunnilla saattaa olla myös omia erillisiä määräyksiä tapahtumien jätehuoltoon. Tärkeimmät seikat jätehuollossa ovat tarjoilu, kävijämäärät, tapahtuman kesto sekä henkilökunnan riittävä määrä jätehuollon ja alueen siisteyden ylläpitoon. (Iiskola-Kesonen 2004, 94.)

Jätteiden syntyä tulee ehkäistä mahdollisimman tehokkaasti koko tapahtuman ajan, joten on syytä tutustua jo hankintavaiheessa käytettävien tarvikkeiden laatuun. Pakkauksien, tarvikkeiden, tarjoiluvälineiden ja kaikkien muidenkin hankintojen kannalta olisi aina hyvä huomioida niiden kierrätysmahdollisuudet, roskaavuus, kestävyys, edullisuus ja hävitettävyys. Jätteiden väliaikainen varastointi tulee myös huomioida. Ympäristön kannalta on aina parasta pyrkiä käyttämään kierrätettäviä materiaaleja. Esimerkiksi tarjoiluvälineinä voidaan käyttää pestäviä kestoastioita tai vaihtoehtoisesti asetetaa juomamukille pantti sen palauttamiseksi. On hyvä muistaa, että astioita ei ole välttämätöntä ostaa itse, vaan ne voidaan myös lainata tai vuokrata alan yrityksiltä. (Iiskola-Kesonen 2004, 94.)

Kuva 9. Patchwork Pressure. 2014.

Yövuoron pojat valmistelemassa tapahtumaa.

Kuvaaja: Arno Pakarinen

Asiakkaille varmasti mieleenpainuvien seikka ympäristösuunnitelmaan liittyen on tapahtuman käymälät. Näitä käymälöitä eli WC-yksiöitä on hankittava riittävä määrä, niiden tyhjennyksestä on huolehdittava ja ne on pidettävä puhtaina tapahtuman ajan. Helsingin kaupungin ohjeistuksen mukaan käymälöiden on oltava myös siistittynä töhryistä. Käymälöitä tulee olla suunnattu niin miehille kuin naisille erikseen ja myös liikuntarajoitteiset henkilöt on huomioitava. Miesten käymälöistä voidaan korvata 50% vastaavalla määrällä virtsa-altaita. Huomioitavaa on, että mikäli tapahtumassa tarjotaan alkoholia, käymälöiden tarve kasvaa olennaisesti. Lisätietoa löytää helposti Internetistä, oman kunnan ympäristönsuojelukeskuksista, jätehuollon ammattilaisilta ja aiheeseen liittyvästä kirjallisuudesta. Oheisen taulukon avulla voidaan kätevästi suunnitella käymälöiden tarpeen määrää tapahtumalle. (Helsingin kaupunki 2014.)

Yleisötapahtuman käymälöiden määrän arviointi taulukko			
Osallistujamäärä	Naiset	Miehet	Liikuntarajoitteiset
<50	1	1	1
51 – 250	2	2	1
251 – 500	3	3	1
501 – 750	5	4	1
751 – 1 000	6	5	1
Yli 1 000	+1 / 250 henkeä kohden	+1 / 250 henkeä kohden	+1 / 1 000 henkeä kohden

Taulukko 1. Yleisötapahtuman käymälöiden määrän arviointitaulukko. (Lähde :Helsingin kaupunki. Yleisötapahtumien ympäristöehdot 2014.)

2.12.7 Elintarvike- ja alkoholiluvat

Mikäli tapahtumassa myydään elintarvikkeita, tulee toiminnan rahoittajan tehdä siitä kirjallinen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tulee tehdä hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.

Pienimmät toimijat, kuten yksityishenkilöt tai järjestöt, jotka valmistavat, myyvät tai tarjoilevat elintarvikkeita vähäisiä määriä, on vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta siinä tapauksessa, kun toimintaan liittyvät riskit ovat elintarviketurvallisuuden kannalta vähäisiä. (Korpela 2012) Tämänkaltaisen toiminnan tyypillisiä piirteitä ovat satunnaisesti järjestetyt tilaisuudet ja käsiteltävien elintarvikkeiden pienet määrät. Tämänäköistä toimintaa voisi olla esimerkiksi urheiluseuran järjestämän paikallisottelun makkaranpaisto ja kahvitarjoilu (Aulu 2014).

Yleisötilaisuudesta, jossa myydään tai tarjoillaan elintarvikkeita ja johon odotetaan yli 500 henkeä, tehdään ilmoitus alueen terveydentarkastajalle viimeistään 15 päivää ennen tapahtumaa. Huomioitavaa on, että lupaa ei välttämättä myönnetä ensimmäisellä yrittämällä, joten liikkeellä tulee olla mahdollisimman aikaisin. Ilmoituksesta on käytävä selville toiminnanharjoittaja, yhteystiedot, tuotevalikoima, tuotteita käsittelevien henkilöiden tiedot ja tartuntalainsäädännön mukaiset salmonella-todistukset. Myös tapahtumapaikalla tapahtuvasta toiminnasta kerrotaan pääpiirteittäin, esitetään arvio osallistujamäärästä ja ilmoitetaan tuotteiden säilytys- ja valmistuslaitteisto. Ilmoituksessa huomioidaan myös käymälöiden lukumäärä, pesupisteet, selvitys vedenotosta, ilmanvaihdosta, jätehuollosta ja viemäroinnistä. Myös muut tiedot terveyshaittojen estämisestä tapahtuman aikana on mainittava. (Iiskola-Kesonen 2004, 90.)

Kaikkia tietoja ei tarvitse palauttaa kuitenkaan samanaikaisesti ilmoituksen mukana, vaan käytännössä jokainen osapuoli voi itse palauttaa oman osuutensa tapahtumapaikkakunnan terveydentarkastajalle. Terveydensuojeluviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja antaa siitä asianmukaisen päätöksen. Päätöksessä voidaan antaa tapahtuman järjestäjälle mahdollisia määräyksiä ja ohjeistuksia terveyshaittojen ehkäisemiseksi tai kieltää toiminnan harjoittaminen kokonaan, mikäli terveyshaittoja ei voida muutoin estää. (Iiskola-Kesonen 2004, 91.)

Mikäli tapahtumassa halutaan myydä alkoholia, tulee toimintaa varten hakea anniskelulupa. Anniskeluluvat ovat maksullisia. Niitä myöntää anniskelupaikan sijaintikunnan aluehallintovirasto eli AVI, toistaiseksi, määräajaksi tai tilapäisesti voimaan. Alkoholijuomien anniskelua saa harjoittaa vain aluehallintoviraston luvan kanssa (Länsi-Uudenmaan poliisilaitos 2013). Tapahtuman järjestäjä voi esimerkiksi hankkia tapahtumalleen tilapäisen anniskeluluvan, mikäli tapahtumalla on ennalta määrätty kesto. Lupa on pisimmillään yhden kuukauden mittainen kerrallaan. Hinnat riippuvat hakupaikasta ja haetun anniskelun laajuudesta. Hakemuksien käsittelyajat ovat jopa 1-2 kuukauden mittaisia, joten liikkeellä tulee olla hyvissä ajoin (Iiskola-Kesonen 2004, 90).

Lupa perustuu alkoholilainsäädäntöön ja sen nojalla asetettuun sosiaali- ja terveysministerön päätökseen. Luvan saannin perusteena on nimetä anniskelupaikan vastaava ja varavastaava, joilla pitää olla koulutusta ja työkokemusta ravitsemisalalta. Anniskelupaikan sijainti ja rajaukset tulee määrittellä sekä perustella, miksi ja miten anniskelu suoritetaan. Hakemukseen liitetään myös tapahtuma-alueen kartta sekä tarvittavat selvitykset anniskelun toteutuksesta, valvonnasta ja ruokapalveluista. Hakemuksessa selvitetään kävijämäärät ja yleisölle varatut asiakaspaikat, sekä saniteettitilat. (Iiskola-Kesonen 2004, 91.) Yleisesti ottaen lupaa myönnettäessä arvioidaan tilaisuuden luonne, paikan sopivuus ja anniskelujärjestelyt. Lupa voidaan myös jättää myöntämättä esimerkiksi silloin, kun tapahtuma on luonteeltaan kokoperhetahtuma, johon odotetaan osallistuvan paljon lapsia (Aluehallintovirasto 2014). Lisätietoja saa kunnan tai kaupungin elintarvikevalvonnasta ja terveystarkastajalta.

Kuva 10. Kuutio-festivaali. 2014.

SLS:lläkin on hyvä meno!

Kuvaaja: Pamela Komppa

2.12.8 Tekijänoikeus korvaukset

Suomessa tekijänoikeusasioita säätelee tekijänoikeuslaki, mistä voi lukea enemmän esimerkiksi Finlexin Internet-sivuilta. Jokainen tuotos, kuten esimerkiksi aiheeseeni sopiva musiikkikappale, on yhden tai useamman henkilön tekemä työ. Kyseisen tehdyn työn tulosta kutsutaan teokseksi, johon syntyy automaattisesti tekijänoikeussuoja. Tämä ei edellytä mitään rekisteröintiä, koska tekijänoikeus kuuluu kaikille. Käytännössä teokseksi katsotaan mikä tahansa luovan työn tulos, joka on tarpeeksi omaperäinen, ettei joku toinen keksisi tehdä täysin samanlaista. Teoksen tekijälle kuuluu myös korvaus, mikäli hänen tekemäänsä tuotosta käytetään jossakin yhteydessä, kuten musiikkitapahtumassa. Yhdessä musiikkitapahtumassa voi kuitenkin soida lukematon määrä teoksia, joiden käytöstä tapahtuman järjestäjän tulisi hankkia kaikkiin lain vaatimat käyttöluvat. Tästä syystä teoksien tekijöiden ja niitä käyttävien tahojen välille on luotu tekijänoikeusjärjestöjä, jotka edustavat oman alansa tekijöitä, taiteilijoita ja yrityksiä. Ne keräävät ja jakavat tekijänoikeuskorvauksia, hoitavat ja auttavat käyttöluo- asioissa sekä myös edistävät kotimaista kulttuuria. Suomessa toimii kuusi tekijänoikeusjärjestöä, joista Gramex ja Teosto edustavat musiikkialaa. On huomioitava, että artistille maksettava keikkapalkkio ei kata tekijänoikeudellisia kuluja, vaan tekijänoikeusmaksut tulee suorittaa joka tapauksessa erikseen. (Tekijänoikeus 2014.)

Teosto on säveltäjien, sovittajien, sanoittajien ja musiikinkustantajien tekijänoikeusjärjestö, joka kerää tietoa teoksista niiden tekijöiltä ja teosten esityksistä niiden käyttäjiltä. Teosto myy lupia ja lisenssejä musiikin käytöstä sekä jakaa keräämänsä korvaukset taas eteenpäin teoksien tuottajille (Teosto 2014). Gramex toimii saman käytänteen mukaan, mutta sen toiminta pohjautuu esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeuksiin. Gramex valvoo ja edistää tekijänoikeuslaissa säädettyjä oikeuksia äänitteiden tuottajien ja äänitteillä esiintyvien taiteilijoiden puolesta (Gramex 2014). Nyrkkisääntönä voidaan ajatella, että mikäli tilaisuudessa soi äänitteeltä toistettua musiikkia, tulee ottaa yhteys molempiin, sekä Gramexiin että Teostoon. Mikäli tapahtumassa ei käytetä lainkaan äänitemusiikkia eli ainoa kuul- tava musiikki tapahtuman sisällä on live-musiikkia, yhteys otetaan ainoastaan Teostoon. (Iis- kola-Kesonen 2004, 92.)

Tapahtuman sisällä voidaan lisäksi tarvita myös muita tekijänoikeudellisen suojan takana olevia lupia, kuten esimerkiksi lupa musiikkivideoiden esittämisestä tai lupa tallentaa musiikkia. DJ-toiminnassa tämä lupa on erittäin oleellinen, koska lisenssi antaa luvan tallentaa musiikkia toiseen muotoon tai toistaa yksityiseen käyttöön hankittua materiaalia ilman uramäärärajoituksia. DJ-toimintaan on olemassa erikseen omat lisenssinsä, jotka tulee olla voimassa tapahtuman aikana jokaisella artistilla. Artisti voi hankkia itselleen henkilökohtaisen lisenssin, mutta myös tapahtuman järjestäjällä on mahdollisuus hankkia lisenssi kertaluontoisesti johonkin tiettyyn lokaatioon. Tämä lisenssi on mahdollista saada 24 tunnin ajaksi ja se kattaa kaikki tapahtumapaikan artistit. Myös tapahtumapaikoille, kuten yökerhoille tai ravintoloille voidaan hankkia omat lisenssinsä aina vuodeksi kerrallaan (Gramex 2014). Musiikin tallennuslupa on kuitenkin yleisesti ottaen henkilökohtainen, ja sen olemassaolosta vastaa ensisijaisesti artisti itse (Pitkänen 2014).

Luvat musiikin toistamiseen tarvitaan aina, ja näiden lupien hankkiminen on tapahtuman järjestäjän vastuulla. Mikäli tapahtumanjärjestäjä ei hoida vaadittavia lupia, hänen tapahtumaansaan soi piraattimusiikkia, josta hän joutuu lain mukaan vastuuseen. Tästä seuraa lakisääteiset laittoman musiikin käyttösanktiot sekä mahdolliset oikeudenhaltijoiden vaatimat korvaukset. Myös artisti, jolla ei ole voimassa olevaa DJ-lisenssiä musiikin tallentamiseen tekee tekijänoikeusrikkeen, vaikka tapahtuman järjestäjä olisi hankkinut luvat esittämiseen. (Pitkänen 2014.)

Järjestettiin tapahtumia sitten kertaluontoisesti tai useampia kertoja vuodessa, pieninä yksityistilaisuuksina tai suurina joukkotapahtumina, löytyy kaikkien lupien hoitoon ohjeet sekä Gramexin että Teoston sivustoilta. Molemmat järjestöt myös tarjoavat useasti tapahtumia järjestäville tahoille erilaisia pakettihintoja, joihin niihin kannattaa ehdottomasti tutustua. Lisätietoja tekijänoikeusasioista löytyy hyvin Tekijänoikeus.fi sivustolta sekä tekijänoikeusjärjestöjen omilta Internet-sivuilta.

2.12.9 Maankäyttö

On sanomattakin selvää, että jokainen tapahtuma tarvitsee jonkin fyysisen paikan, missä se järjestetään. Järjestyspaikasta tulee hoitaa kuntoon tarvittavat sopimus- ja lupa-asiat maanomistajan kanssa. Poliisilla on myös oikeus vaatia lupien esittämistä ennen tapahtumaa ja sen aikana. (Visithelsinki 2014.)

Julkiset alueet, kuten kadut, torit ja puistot, ovat usein kaupungin tai kunnan omistuksessa ja niiden käytöstä pitää omistajan luvan lisäksi anoa myös lupa poliisilta. Ulkoilmatapahtumaa varten tarvitaan lupa, kun tapahtuma rajaa alueen yleistä käyttöä rakennelmin. Lyhytaikaisiin kokoontumisiin, kuten kulkueisiin ja mielenosoituksiin ei lupaa tarvitse anoa, vaan tällöin pelkkä ilmoitus poliisille riittää. Yksityishenkilön järjestämiin pienimuotoisiin tilaisuuksiin, kuten merkkipäiviin, häihin tai polttareihin ei lupia tarvita. Kuntien ja kaupunkien Internet-sivustoilta voi etsiä tietoa oman alueen maanomistajista. Tietoa keräävät myös maanmittauslaitokset. (Helsingin kaupungin rakennusvirasto 2014.)

Kuva 11. Patchwork Pressure. 2014.

Dj Korona tekemässä soundcheckiä.

Kuvaaja: Arno Pakarinen

2.12.10 Meluilmoitus

Kun tapahtumassa odotetaan aiheutuvan meluhaittoja ympäristöön, tulee siitä tehdä asianmukaiset ilmoitukset. Erityisen häiritsevällä melulla tarkoitetaan terveydelle haitallista, ympäristön viihtyisyyttä huonontavaa tai työntekoa haittaavaa ääntä, sekä tärinää (Vantaa 2014). Järjestettäessä tapahtuma sisätiloissa, joista meluhaitat eivät siirry naapureille tai muille toimijoille, ilmoitusta ei tarvitse tehdä. Vastuuntuntoinen tapahtuman järjestäjä tiedottaa jo etukäteen lähialueen asukkaille ja toimijoille mahdollisista melun ja tärinän aiheuttamista haitoista tai häiriöstä. Järjestäjän tulisi myös neuvotella melun ja tärinän torjunnasta paikallisten toimijoiden kanssa, kuten koulujen ja päiväkotien, joille toiminnasta saattaa aiheutua suurempaa häiriötä. On eettisesti oikein tiedottaa mahdollisimman hyvin ja etukäteen kaikkia alueella toimivia henkilöitä, jotta he osaavat varautua haittoihin. Ilmoitus myös antaa hyvän kuvan järjestäjästä alueen toimijoille, sekä edesauttaa kanssakäymisissä tapahtuman aikana. (Helsingin kaupunki 2014.)

Järjestäjän tulee myös laatia kirjallinen meluilmoitus alueen ympäristökeskukselle viimeistään 30 päivää ennen tapahtumaa. Vastuu ilmoituksen laatimisesta on sillä henkilöllä, kenen toiminnasta melu pääsääntöisesti aiheutuu. Tapahtuman järjestäjällä on päävastuu koko toiminnasta. Ympäristökeskus tekee ilmoituksen pohjalta päätöksen, johon sisältyy mahdolliset määräykset ja ohjeistukset haittojen ehkäisyyn, torjumiseen, tarkkailuun, niistä tiedottamiseen sekä muihin asiaan liittyvien velvollisuuksien täyttämiseen. Päätös postitetaan ilmoituksen laatijalle ja se on maksullinen. Ulkoilmatapahtumaa järjestettäessä tulee tutustua järjestysalueen ohjesääntöihin meluhaitoissa, jotka löytyvät esimerkiksi ympäristökeskuksien sivustoilta. (Helsingin kaupunki 2014.)

2.12.11 Vakuutukset

Perusorganisaation tulisi pitää huolta mahdollisten vakuutuksien hoidosta tapahtumiinsa. Oma laitteisto sekä henkilökunta kannattaa ehdottomasti vakuuttaa, koska tapahtumien aikana sattuu paljon odottamattomia seikkoja, jotka ovat täysin itsestään riippumattomia. Myös tapahtuman jälkeen saattaa ilmetä sattuneita vahinkoja, jotka vaativat selvittämistä. Oletettavaa on, että yhteistyökumppanit ovat vakuuttaneet omat laitteistonsa ja että tilojen vuokraaja on hoitanut vakuutukset tapahtuman tiloihin. Tästä tulisi kuitenkin varmistua hyvissä ajoin etukäteen. Suositeltavaa olisi myös neuvotella ennakkoon, miten ongelmatilanteissa toimitaan. Ongelmien sattuessa tunteet nousevat helposti pintaan ja asioista keskustelu hankaloituu.

Tapahtumajärjestäjän tehtäviin kuuluu huolehtia tapahtumapaikan ja sen irtaimiston kunnosta sekä työntekijöiden turvallisuudesta. Vapaaehtoisille voidaan hankkia talkoovakuutus, joka on hyvä turva talkootyötä tekeville (Fennia 2014). Yleisötapahtumien järjestäjän olisi syytä ottaa myös vastuuvakuutus toiminnalleen (Lehtonen 2013). Toiminnan vastuuvakuutuksen tarkoituksena on suojata tapahtumajärjestäjää mahdollisten vahingonkorvausvelvollisuuksien varalta. Vakuutettavana ei olekaan siis varsinainen maallinen omaisuus, vaan oikeuden mukainen korvausvelvollisuus toiselle aiheutuneista henkilö- ja esinevahingoista. Erilaisia vastuuvakuutuksia on useita, ja niiden soveltuvuus riippuu toimialasta sekä tapauskohtaisista vastuuriskeistä (Pohjola 2014). Poliisi voi myös vaatia tapahtuman järjestäjää esittämään selvityksen vakuutuksien ottamisesta (Poliisi 2014).

Kuva 12. Kuutio-festivaali. 2014.

Tapani Kansalainen Tampereelta viihdyttämässä Keravalaisia.

Kuvaaja: Pamela Komppa

3 Etle-kaavio

Tässä luvussa tullaan esittelemään luomani työkalu eli Etle-kaavio. Kuten luvussa yksi käy ilmi, kaavion tarkoitus on auttaa käyttäjänsä luomaan tapahtuma. Se toimii työkaluna, joka tehostaa ja helpottaa suunnittelua, toimien ohjenuorana projektille. Se ei kerro, kuinka hyvä tapahtuma tehdään, mutta sen avulla tapahtuman luominen on tehokkaampaa ja huomioitavien asioiden hahmottaminen helpottuu.

3.1 Lähtökohdat

Voidakseni luoda oikeasti toimivan ja hyödyllisen kaavion, tuli selvittää mitä kaavion pitäisi pitää sisällään. Tähän kysymykseen saatiin vastaus Yövuorolta, jolle kaaviota lähtökohtaisesti suunniteltiin. Koska tarkoituksena oli luoda kaavio, josta voisi olla hyötyä myös muille, lähdin lyhyen kyselyn (Liite 2) keinoin hakemaan Internetistä lisätietoa muilta tapahtumatuottajilta.

Yövuoro Ry:n toiveet koskien Etle-kaaviota olivat selkeät. Yhdistys toivoi saavansa kaavion, joka helpottaisi sen toimintaa tapahtumia suunniteltaessa. Kaavion hyötyinä nähtiin, että se voisi antaa ohjenuoran, jota seurataan suunnittelun alkumetreistä lähtien läpi koko suunnitteluprosessin. Sen tulisi toimia yhtä hyödyllisesti riippumatta siitä, minkä kokoluokan tapahtumaa suunnitellaan, millainen luonne sillä olisi tai minkä kokoluokan budjetti on kyseessä. Tärkeimpänä aspektina oli, että yleisesti koko suunnitteluprosessia saataisiin tehokkaammaksi. Yövuoron tapahtumia suunnitellaan pääsääntöisesti kahden henkilön voimin, heidän vapaaajallaan, joten kaikki resurssit ovat hyvin rajalliset. Kaavion avuin säästettäisiin aikaa, josta on suuri pula yhdistyksen jäsenillä. Muita toivottuja piirteitä kaaviolle oli, missä järjestyksessä asioita hoidettaisiin ja miten erilaisia osa-alueita voitaisiin järkevästi erotella toisistaan. Näiden tietojen avulla pystyttäisiin tehtävät jakamaan selkeästi ja saataisiin niiden hoitamiseen yhteen sopivat aikamääreet. (Silfver 2014)

Ulkopuolisia näkökulmia kaavion tulevasta sisällöstä saatiin Internetissä järjestetyn lyhyen kyselyn avuin. Siitä saatua informaatiota käydään tarkemmin läpi seuraavassa alaluvussa (Luku 3.1.1), jossa nostan esille kaavioon liitettyjä huomioita. Kysely oli suunnattu pienten ja keskisuurten tapahtumien tuottajille, mutta siihen oli mahdollisuus vastata kenellä tahansa. Kyselyn tarkoitus oli antaa tietoa muita tuottajia askarruttavista asioista ja siitä kohtaavatko ne omani, että Yövuoron mielipiteet. Halusin tietää, olisinko siis työssäni menossa oikeaan suuntaan.

Kyselyn toteutin Kyselynetti.com sivuston avulla ja kysely oli käynnissä viikon verran. Se oli tarkoituksen mukaisesti muotoiltu hyvin vapaamuotoiseksi, jotta vastaajien todellinen mielipide saatiin kaivettua esille. Haluttuja vastaajia sain hankittua sosiaalisen median kautta Facebook ja LinkedIn sivustoilta, niissä tapahtumatuottajille suunnattujen ryhmien kautta. Vastaajia kertyi lyhyessä ajassa kaiken kaikkiaan 17 henkilöä. Kokemusta tapahtuman järjestämisestä vastanneilla oli vaihtelevasti kahden ja 25 vuoden välillä. Tapahtumatuotannollista toimintaa löytyi monesta eri tyylistä kuten musiikki-, yleisö-, kulttuuri-, urheilu- ja yritys-tapahtumista, sekä poliittisista tapahtumista. Vastaajista 64,7% kertoi toimivansa vakituisena tapahtumantuottajana. (Kysely 2014.)

Tutkimustuloksista selvisi välittömästi, että tapahtuman luonteesta riippumatta kaikilla vastaajilla oli hyvin yhteneviä mielipiteitä liittyen tuotannollisiin ongelmakohtiin. Vahvasti esillä oli tapahtuman budjetin oikeanlainen suunnittelu ja hyödyntäminen, sekä tarvittavan rahoituksen hankkimiseen liittyvät seikat. Myös työryhmän kasaaminen, prosessin aikamäärät, lupa-asiat ja markkinointi olivat niitä seikkoja, joissa tuntui olevan paljon kysymysmerkkejä. Asiakaslähtöisyyttä, ajankäyttöä ja teknillistä osaamista painotettiin tärkeinä seikkoina hyvän tapahtuman luomiseen ja niihin kiinnitettiin eniten huomiota. Kysyttäessä taas tapahtumatuotannollisia kompastuskiviä, vastaukset keskittyivät käytännössä kolmeen asiaseikkaan: budjetointiin, lupa-asioihin ja teknisiin seikkoihin itse tapahtumapäivänä. (Kysely 2014.)

3.2 Huomioitavat seikat sisällöstä

Teoreettista osiota kirjoittaessani esille nousi muutamia aspekteja, joita näin tärkeäksi nostaa esille. Asiakaslähtöisyys, asiakasotannat ja kohderyhmä ovat suunnittelun ydin. Ammatillisissa piireissä tämä varmasti on lähtökohtaisesti tiedostettua, ja suunnittelu aloitetaan asiakkaan näkökulmasta, mutta uusille sekä satunnaisesti toimintaa harrastaville näiden seikkojen tärkeys saattaa olla toissijainen tai ajoittain unohtunut. Suunnitteluvaiheessa mahdollisten aikaisempien tapahtumien antaman informaation hyödyntäminen, jatkuva arviointi ja dokumentointi kaikesta toiminnasta on tärkeää. Kokemushan on valttia, ja käytännössä asiat opitaan kantapään kautta, mutta mikäli näitä oppeja ei dokumentoida, alkavat ne unohtua ajan kanssa. Eihän kukaan halua kompastua samaiseen kiveen useaan otteeseen.

Varmistelut asioiden etenemisestä, esimerkiksi yhteistyökumppaneiden kanssa, on tärkeää. On helppoa vain luottaa siihen, että sovitut asiat hoituvat kuin itsestään ja tapahtumapäivänä kaikki tekevät sovitut asiat moitteettomasti. Käytännössä kuitenkin jokaisella tapahtumaan kytketyllä henkilöllä löytyy myös muuta tekemistä, kuten muut työt, harrastukset tai sosiaalinen elämä, joten järjestäjän on mahdotonta tietää sattuneista ongelmista, mikäli yhteyksiä ei pidetä. Saat myös helpommin tapahtuman näyttämään ja etenemään omien toiveidesi mukaisesti, kun käytännön seikoista keskustellaan ajoittain. Aikataulus ja sen tuomat vahvuudet liittyvät myös toiminnan valvomiseen, mutta ne asettavat myös itsellesi valmiuden toimia tehokkaasti. Tiedottaminen yhdistyksen sisällä, talkoolaisten motivointi ja ohjeistus ennen tapahtuunasi auttavat pitämään apujoukkojen mielenkiinnon yllä, antavat ammattimaista kuvaa toiminnasta sekä tehostavat toimintaa tapahtumapäivänä. Nämä ovat asioita, joita projektin johtajan on huomioitava. Johtajan on myös kyettävä toimimaan oikein muissakin edustusasioissa, koska jo pelkällä epäammattimaisella käytöksellä voidaan karkottaa mahdollisia yhteistyökumppaneita.

Tekemäni kyselyn avuin sain ulkopuolisia näkökantoja siihen, miten kaavion tulisi rakentua. Ensin tulisi miettiä niitä asioita, joista lähdetään liikkeelle tapahtuman suunnittelussa. Tärkeimpänä nähtiin, että tapahtumasta olisi määriteltävä tarkasti, kenelle tehdään, miksi tehdään ja mitä tehdään, kuka hyötyy ja miten hyötyy. Nämä ovat myös samoja seikkoja, joita tutkimukseni edetessä nousi esille teoreettisella tasolla. Olikin selkeää, että nämä tulisi saada eräänlaiseksi suunnittelun ytimeksi. Seuraavana esille tuotiin enemmän asioita, jotka voisivat toimia ohjenuorana valmisteluihin. Esille nousi tapahtuman aika, paikka ja teema. Nämä tulisi selvittää alkuvaiheessa, jotta pystytään aloittamaan oikeanlainen kontaktointi ja saadaan suunta lopulliseen päämäärään. Tärkeänä nähtiin myös johtoryhmän kasaus, tapahtuman budjetointi ja markkinointi. Johtoryhmän olisi muutouduttava nopeasti, jotta projektille saadaan määriteltyä veto- ja vastuuhenkilöt. Budjetti tarvitaan, jotta tiedettäisiin millaiset taloudelliset raamit tapahtumalle muotoutuvat. Markkinointi tulisi aloittaa mahdollisimman nopeasti, jotta siitä saadaan irti suurin mahdollinen hyöty. Markkinointisuunnitelman tekeminen ja seuraaminen alusta lähtien on myös keino onnistua, koska sitä kautta saadaan tapahtumaan kävijöitä. (Kysely 2014.)

Seuraavia lähtökohtaisia piirteitä kaavion rakenteeseen saatiin selvittämällä mitkä ovat niin sanottuja kompastuskiviä tapahtumissa ja niiden suunnittelussa sekä mitä pidettiin yleisesti ottaen tärkeänä tapahtumatuotannossa. Nämä olisivat seikkoja, joita nostetaan esille kaavion rungossa. Vastaajien mukaan selkeästi hankalimpana seikkana nähtiin jokaiselle tapahtumatuottajalle tuttu lupaviidakko, jonka läpi tarvitsee kahlata jokaisen tapahtuman kohdalla. Lupien saamiseen saattaa vierähtää huomattavasti odotettua kauemmin ja niiden eteen voi joutua tekemään paljon selvitystyötä. Tämä on myös seikka, jonka itse mielsin olevan tärkeässä roolissa opinnäytetyössä, koska Suomen lait määrittävät ison joukon ehtoja ja rajoitteita

toiminnalle, mutta helposti ymmärrettävää tietoa voi olla hankala löytää ja lakipykälien oma-toiminen suomentaminen jättää tulkinnan varaa. Lupa-asioista kerrotaan tämän työn teoriaosuudessa (Luku 2.12) ja lisätietoa suosittelen hakemaan oman kotikunnan Internet-sivuilta. Tärkeää on ymmärtää, että lupien hakemiseen on varattava paljon aikaa ja hakuprosessien kanssa saatetaan puhua jopa kuukausista. Kaavioon tiedot lupa-asioista tuli jotenkin liittää niin, että se ohjeistavat, milloin ja mitä lupia tarvitaan. Huomioitavaa on, että vaikka Helsingissä lupa-asioiden hoitoon löytyy Internetistä palvelu, muilla paikkakunnilla ei tällaista herkkua välttämättä ole tarjolla (Helsingin kaupunki 2014). On myös tapahtuman luonteenpiirteestä riippuvaa, mitä lupia tarvitaan.

Useat vastaajat kertoivat, että alkuperäisiä suunnitelmia ja päätöksiä tulisi seurata pitkin suunnitteluprosessia, vertaillen niitä ajoittain projektin sen hetkiseen etenemissuuntaan. Tulisi siis tehdä eräänlaista kysynnän identifiointia ja pitää se kirkaana mielessä koko tuotantoprosessin läpi. Sitä verrataan jatkuvasti eteneviin järjestelyihin ja budjettiin, jonka johdosta molemmat aspektit hioutuvat yhteensopiviksi. Tämä on hyvä huomio, koska suunnitteluprosessi lähtee helposti kulkemaan omaan suuntaansa ja yhteisesti päätetyt päämäärät saattavat alkaa hämärtyä. Tätä seikkaa en varsinaisesti tulisi nostamaan esille kaavion sisällä, koska onhan kaavio jo itsessään työkalu kyseiseen tehtävään.

Markkinointi ja yhteistyökumppaneiden sitouttaminen tapahtumaan nähtiin haasteellisena ja markkinoinnin oikea ajoittaminen tärkeänä. Ne tulisi siis sijoittaa näkyvästi kaavioon. Käytännön seikkojen pettäminen tapahtumapäivänä, henkilökunnan määrä, heidän oikea hyödyntäminen ja motivointi tapahtumassa nähtiin suurimpana kompastuskivenä heti kehnon budjetoinnin jälkeen. Tässä nousee tietenkin esille hyvä ja ammattimainen johtaja, joka kykenee ennakoimaan riskitilanteet ja minimoi niiden synnyn. Hänen on oltava esimerkkinä apujoukkoilleen jo pelkällä olemuksellaan. Tällaisen hyvän johtajan käsissä kaavio toimii varmasti jo itsessään työkaluna käytännön ongelmien huomioimisessa. Huomioimalla kaaviossa tiettyjä esimerkillisen johtajan tehtäviä tapahtuman aikana sain mielestäni sisäistettyä sen hyvin myös kaavioon. Opastaminen tapahtuman sisällä sekä järjestäjien oma toiminta siellä olisi myös huomioitava, koska niihin ihmiset kiinnittivät paljon huomiota. (Kysely 2014.)

Yhteenvetona kaaviolle asetetuista toiveista sekä kyselyn avulla saaduista tuloksista voitiin päätellä sen ydin. Kaiken suunnittelun pohjalle tulisi rakentaa ajatusmaailmoja, jotka ohjaavat suunnittelussa huomion oleelliseen, ajatusmaailmoja, jotka auttavat huomioitavien asioiden syvällisemmässä pohdiskelussa. Kaaviosta pitäisi pystyä nostamaan esille toimintoja, jotka tulee hoitaa ja huomioida. Kaikista toiminnoista saataisiin lopulta rakennettua yksi yhteinen tapahtuma. Toiminnot toki tarvitsivat myös jonkinlaisen viitteellisen jaottelun niiden luonteen ja ajallisen käytön mukaan. Lupa-asiat tulisi saada näkyviin tiettyjen toimintojen yhteyteen, jotta ne osataan huomioida hyvissä ajoin.

Kappaleet 3.3.1 - 3.4.6 on poistettu opinnäytetyön julkisesta versiosta liikesalaisuuden turvaamiseksi.

4 Käytännön testit Case-tapahtuman suunnitteluissa

Tässä luvussa kerron case-tapahtumasta, miten kaavion prototyyppiä hyödynnettiin suunnittelujen edetessä ja siitä mitä huomiota tein kaavioon niiden pohjalta. Case-tapahtumana toimi Yövuoro Ry:n järjestämät Halloween tanssiaiset Helsingissä, joka toteutettiin yhteistyössä eri organisaation kanssa. Tapahtuma oli luonteeltaan konemusiikkiin painottunut teemajuhla.

Kuva 13. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.

Case-tapahtumamme. Recommended Beats [EST] soittovuorossa.

Kuvaaja: Pekka Silfver.

4.1 Tuotannossa mukana

Seuraavaksi esittelen lyhyesti tapahtumassamme mukana olleet tahot. Kaikkia mukana olleita tahoja ei kuitenkaan mainita, koska osa näiden tahojen taustalla vaikuttavista henkilöistä on omasta toiveestaan halunnut pysyä nimettömänä opinnäytetyössäni. Esittelyjen jälkeen siirryn kertomaan itse tapahtumastamme ja sen yhteydestä kaavioon.

4.1.1 Yövuoro Ry

Yövuoro on vuonna 2011 rekisteröity pieni yhdistys, jota olin itse mukana perustamassa. Tätä työtä kirjoittaessani toimin yhdistyksen puheenjohtajana. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on esitellä tapahtumiensa avuin urbaani- ja alakulttuurien taiteita suuremmalle yleisölle, tarjoten mahdollisuuksia myös uusille aloittaville artisteille ja taiteilijoille. Yövuoro toimii pääkaupunkiseudulla ja sen lähialueilla, mutta toimintaa on ollut eniten kotikaupungissa Keravalla. Yhdistys on saanut myös pientä kansainvälistä näkyvyyttä Hollannissa, Enschedessä järjestetyssä clubi-tapahtumassa. Sen toiminnan painopisteenä on eritoten musiikkitapahtumien tuottaminen. Yövuoro Ry:n toiminnasta vastaa kaksi henkilöä, jotka suunnittelevat ja organisoivat yhdistyksen kaiken toiminnan. Yhdistyksellä on myös suuri joukko tukijoita, jotka ovat mukana sen toiminnassa talkootyöläisinä. Yhdistyksen toiminta perustuukin harraste-toimintaan ja muuhun vapaaehtoistyöhön, joten toiminnan jatkuvuus on pitkälti kiinni jäsen-ten aktiivisuudesta.

Yhdistyksen toiminta on täysin voittoa tavoittelematonta, ja kaikki tapahtumien tuotto sijoitetaan seuraavien tapahtumien mahdollistamiseen. Yhdistyksen suosio on ollut pienessä kasvussa perustamisestaan lähtien. Sen kasvua voidaan seurata esimerkiksi Facebookissa olevien tykkääjien sekä tapahtumiin osallistuvien henkilöiden määrässä. Kirjoittaessani tätä lukua tilanne Facebookissa oli 640 tykkäystä ja määrän kasvuennuste vuositasolla oli noin 25 tykkääjää kuukaudessa (Yövuoro 2014). Yhdistyksen voidaankin ajatella elävän kasvukautta, ja sen toimintaa on alettu kehittää kovaa vauhtia moneen suuntaan. Myös yhdistyksen tunnettavuus ja suosio musiikkipiireissä on alkanut saavuttaa huomiota. Yhdistyksen toiminnalla onkin varsin valoisa tulevaisuus, avautuuhan sille jatkuvasti uusia yhteistyömahdollisuuksia. Yövuoro on tuottanut useita pieniä tapahtumia, jotka ovat tyyllisesti olleet hyvinkin vaihtelevia. Musiikkityylit vaihtelevat Rap ja Hip Hop-tyyleistä Etniseen musiikkiin sekä pääpainona olevaan konemusiikkiin ja sen eri alalajeihin.

4.1.2 All Good Entertainment

All Good Entertainment eli lyhennettynä AGE on ohjelma- ja tapahtumatoimisto, jonka kautta saadaan räätälöityjä palveluita tapahtumatuotantoon. AGE:n palveluita voidaan hyödyntää kaikenlaisissa tapahtumissa, olivatpa kyseessä sitten pienet syntymäpäiväjuhlat tai suuremmat festivaalitoteutukset. AGE:n palveluihin kuuluu tapahtumien suunnittelu, toteutukset, tekniikan hoito sekä monet muut lisäpalvelut (AGE 2014). AGE toimi Case-tapahtumassa pääyhteistyökumppanina, jonka kanssa tapahtuma suunniteltiin ja toteutettiin. Sen kautta tuli myös suurin osa tapahtumamme ääni- ja valotekniikasta.

4.1.3 Ravintolalaiva Wäiski

Wäiski on Helsingissä sijaitseva ravintolalaiva, joka tarjoaa asiakkailleen mahdollisuuden järjestää erilaisia juhlia ja yritystilaisuuksia. Laivalla tarjotaan myös lounasta arkipäivisin. Kesäisin miljöö toimii viihtyisänä illanviettopaikkana. Wäiskin tiloissa järjestetään erilaisia juhlia aina häistä hautajaisiin, kuin myös opiskelijatapahtumia ja klubi-iltoja. Laivassa on neljä kerrosta, joita voidaan vuokrata yhdessä taikka erikseen (Ravintolalaiva Wäiski 2014). Tapahtumatilanamme toiminut Wäiski sijaitsee erittäin hyvällä paikalla Helsingissä, ja se on helposti löydettävissä. Tapahtumamme aikana käytössämme oli laivan kaksi isointa kerrosta, Pääkansi ja Yläkansi. Laivan henkilökunta hoiti tapahtumamme tarjoilut ja järjestyksenvalvonnan.

4.1.4 Stash Graphics Oy

Stash Graphics on graafisen alan yritys, joka tarjoaa asiakkailleen monimuotoisia mediapalveluita. Yritys erikoistuu web- ja painotuotteiden suunnitteluun, tarjoten myös laajempia ratkaisuja mediatarpeisiin, kuten sivustojen ulkoasut, mainokset ja kuvitukset sekä yritysilmeet kokonaisuudessaan (Stash Graphics Oy 2014). Stash loihti tapahtumamme painotuotteiden graafisen ilmeen eli valmisti julisteet ja lentolehtiset, joita hyödynnettiin myös digitaalisessa muodossa sosiaalisessa mediassa ja muualla Internetissä tehtyyn markkinointiin.

Kuva 14. Halloween musiikkitapahtuman juliste.

Halloween tapahtuman juliste. Toiveesta osittain sensuroitu.

Stash Graphics Oy. 2014.

4.1.5 Havainto

Ville Salo, taitelijanimeltään Havainto, tekee erialaisia UV-aktiivisia maalauksia ja 3D objekteja (Havainto Art 2014), joita hän on taiteillut vuodesta 2008 lähtien (Salo 2014). Vuosikymmenemme vaihteessa Havainto löysi konemuusikin parista uuden mielenkiintoisen maailman, jossa yhdistyvät sopusointuisasti yhteen ääni, värit sekä ilmapiiri. Intohimo maalaamiseen ja piirtämiseen on hänellä aina ollut vahva, mutta musiikkitapahtumien kautta hän onnistui löytämään todellisen luonteensa. Näin Havainto päätyi maalaamaan florisoivia kankaita ja muita somisteita tapahtumiin niissä käyvien ihmisten iloksi (Havainto Art 2014). Havainto oli mukana Wäiskissä koristelemassa tapahtumaamme ja tuomassa sille omaa taiteellista ilmettään.

4.2 Johtoryhmän kasaus

Yövuoro on tehnyt tapahtumia jo pidemmän aikaa ja järjestää niitä vakituisesti. Johtoryhmä muodostuu yhdistyksen omista tapahtumissa käytännössä aina itsestään, koska toiminnan taustalle on muotoutunut ajansaatossa toimiva perusorganisaatio, joka vastaa kaikesta yhdistyksen toiminnasta, myös tapahtumien suunnittelusta. Yövuoron tapahtumia suunnittelevaan johtoryhmään kuuluvat Esa Louko ja Pekka Silfver. He ovat tottuneet tekemään tapahtumia yhdessä, joten suunnitteluporsessit etenevät hyvin vauhdikkaasti. Case-tapahtuman kohdalla johtoryhmään liittyi myös Antti Jaatinen, joka on tapahtumamme pääyhteistyökumppanin All Good Entertainmentin toimitusjohtaja. Yhteistyötä oli suunniteltu jo pidemmän aikaa, ja Halloweeninä järjestettävä yhteinen tapahtuma nähtiin molempien organisaatioiden edun mukaisena. Johtoryhmämme jäsenet tunsivat toisensa ja hyvästä yhteistyöstä oli kokemusta jo ennestään.

4.3 Projektin aloitus

Case-tapahtuma oli alun perin Yövuoron suunnittelema projekti, joka oli saanut alkunsa jo paljon ennen opinnäytetyöni aloittamista. Johtoryhmään mukaan liittynyt Jaatinen toi tapahtumaan omia näkökantojaan ja ideoitaan, joiden pohjalta tapahtuman luonne alkoi muodostua. Liitin projektin opinnäytetyöhöni, koska se oli ajallisesti sopivin tapahtuma opinnäytetyöni kannalta. Lähtökohtaisesti tapahtuma ei eronnut muista Yövuoron projekteista, eikä se ollut opinnäytetyöni tarkoituksaan. Eihän ideana ollut keksiä pyörää uudelleen, vaan hyödyntää jo pyörivää pyörää muuhun käyttötarkoitukseen eli opinnäytetyöni arvioimiseen.

Tapahtuman ajankohtaa, sijaintia sekä luonnetta määrittivät mukana olevien organisaatioiden asettamat ehdot jo ennen varsinaisen suunnittelutyön aloitusta. Myös moneen teknilliseen seikkaan löytyi vastaus suoraan organisaatioiden sisältä. Tämä onkin varsin tyypillistä, koska harvemmin tapahtumia lähdetään tekemään täysin ilman mitään perusteita. On eri asia luoda juhlat vain juhlimisen ilosta, kuin luoda tapahtuma, jolla on jo ehkä historiaa, tavoitteita sekä tulevaisuuden suunnitelmia. Case-tapahtuman kanssa emme voineet hyödyntää kaaviota täysin siinä mielessä, niin kuin uskoin sitä käytettävän valmiissa muodossaan. Olihan kaavio vielä täynnä epäkohtia, ja sitä tulnaisiin varmasti muuttamaan hyvinkin radikaalisti. Kaavion varsinainen käyttö sekä sen toiminnallisten etujen tarkkailu oli yksin minun tehtäväni. Muut johtoryhmän jäsenet huomioivat sen olemassaolon, mutta he eivät varsinaisesti itse käyttäneet sitä. Kaaviota hyödynnettiin siinä määrin, kuin se ei hankaloittanut, hidastanut tai estänyt projektin etenemistä millään tasolla. Koska opinnäytetyö on koulutyö siinä, missä tapahtumatyö on Yövuoron työ, molempia ohjaavat taustalla vaikuttavat velvoitteet, tavoitteet ja aikamääreet. Suunnittelemani kaaviota käytettiin tapahtuman suunnitteluun. Tapahtumapäivänä sitä ei enää hyödynnetty, eikä varsinaisessa projektin aloituksessakaan sitä pystytty hyödyntämään. Kaavio otettiin käyttöön konkreettisesti suunnittelutöiden alkuvaiheessa, ensimmäisessä palaverissa.

Kuva 15. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.

Viimeiset testaukset käynnissä ja P2 valmiina aloittamaan.

Kuvaaja: Pekka Silfver.

4.4 Tapahtuman valmistelut

Kasaamamme johtoryhmä kokoontui vapaamuotoisen palaverin merkeissä, noin kaksi kuukautta ennen tapahtumapäivää. Tapasimme Pasilan asemarakennuksessa sijaitsevassa Subwayssä lounaan merkeissä ja keskustelimme, millaista tapahtumaa todella lähdemme tekemään. Tässä alkupalaverissa esittelin muulle johtoryhmälle kaavioni, selvittäen miten sitä hyödynnettäisiin suunnittelujen yhteydessä. Sovimme yhteisesti, että pyrimme pitämään kaaviossa olevan ensimmäisen aikakaaren ohjenuorana palaverillemme. Päätäisimme palaverin, kun kaikki aikakaarella olevat toimet saataisiin käsiteltyä, joten saimme selkeät aloitus- ja lopetuskohdat tapaamiselle. Koska johtoryhmän jäsenet olivat entuudestaan tuttuja, ryhmä kykeni puhaltamaan tehokkaasti yhteen hiileen, joten oli myös suunnittelu mutkatonta. Alustavia pohdintoja tulevasta tapahtumasta oli syntynyt kaikilla jo ennakkoon, joten osalle kaaviossa olleille toimille voitiin määrittää vastaukset suoraan.

Pääsimme ensimmäisellä suunnittelukerralla hyvinkin pitkälle. Kaaviota käytettiin lähinnä suunnitteluiden ytimenä. Minä pidin huolen siihen tehtävistä merkinnöistä sekä sen ohjeistuksen noudattamisesta. Kaavion perusidea tuntui myös toimivan odottamallani tavalla, koska ensimmäiselle aikakaarelle siirtyminen eli käyttöönotto, tuntui luonnolliselta palaverin yhteydessä. Aikakaareilta löytyviä toimintoja käytiin läpi järjestyksessä, ja eteneminen oli järkevää, joskin hieman takkuilevaa ajoittain. Käymiemme keskustelujen aikana puheenaiheet saattoivat hyvinkin ohjautua ohi käsiteltävän aiheen, mutta kun välillä muistutin lähtökohtaisesta aihealueesta, pysyimme pääsääntöisesti koko ajan kaavion osoittamalla radalla. Näiden ”hyppivien keskusteluiden” aikana nousi esille myös asioita, joita olin kaaviossa nostanut esille vasta myöhemmin käsiteltäviksi. Tämä ei mielestäni ollut varsinaisesti ongelma, ehkä pikemminkin ideaalitilanne. Suunnittelussa tarkoitus on kuitenkin päästä koko ajan eteenpäin, ja kun osa toimista sai vastauksia jo ennakkoon, päästiin niiden avuin lähemmäs lopullista päämäärää.

Alkupalaverissa ensimmäisen aikakaaren toimet saivat yksinkertaisesti selitettynä seuraavia vastauksia: Sijainti, Ajankohta ja Tyyllisuunta. Ne määrittyivät organisaatioiden vaatimuksista. Paikkakunta oli Helsinki, koska se nähtiin tässä tapauksessa molempien organisaatioiden yhteiseksi kotikentäksi. Tarkempi sijainti alkoi määrittyä kohderyhmämme yleisesti tiedossa olevan asuin- ja illanviettoalueiden mukaan. Siihen vaikuttivat myös hyvät kulkuyhteydet muista suunnista. Varsinaiseksi tapahtumapaikaksi valittiin ravintolalaiva Wäiski, joka oli tapahtumamme luonteelle suotuisa tila ja sijainniltaan erinomainen. Paikka oli myös kohderyhmällemme tuttu, ja siitä oli saatu hyvää palautetta. Tilat olivat onneksemme myös vapaat haluttuna ajankohtana, eli juhlapäivän mukaisesti 31.10.2014.

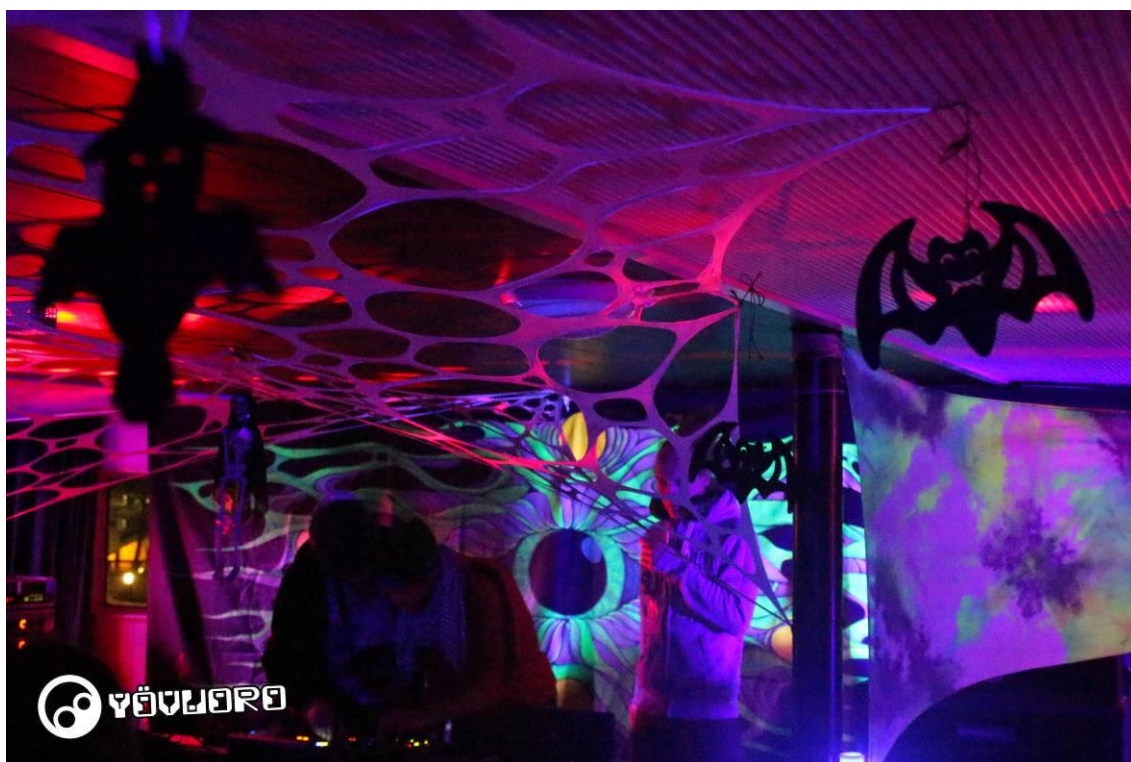
Koska Halloween oli juhlan ajankohta, määritti se myös osaltaan tapahtuman tyyllisuunnan. Yhteisesti järjestetyt konemusiikkianssiaiset, jossa näkyy vahva teema, sekä musiikin tyyllisuunnalla pyrittiin vetoamaan laajempaan kohdeyleisöön, kuitenkin organisaatioiden imagot huomioiden. Samaisen tyyllisuunnan mukaisia tapahtumia ei ollut tulossa samana viikonloppuna, joten se määritti automaattisesti osaltaan toimia Kysyntä, Kilpailutilanne ja Kilpailuetu/lisäarvo. Kaikille toimille asetettiin vastuuhenkilöt, joiden tehtävänä oli varmistaa tietojemme paikkansapitävyys ja pohtia toimia syvällisemmin etätyönä.

Niin sanotusti ”valmiin tapahtumatilan” etuna on, että se vapauttaa järjestävän organisaation monesta eri toimesta ja vastuusta. Esimerkiksi toimi Turvallisuus oli yksinkertainen käsitellä koska ravintolan henkilökunta oli vastuussa turvallisuusasioista tiloissaan. Totta kai tapahtuman järjestäjillä on aina vastuunsa turvallisuuteen liittyen, mutta ovimiehet sekä järjestyksen valvonta tässä tapauksessa olivat tapahtumapaikan vastuulla. Myös osa vaadittavista lupasioista oli Wäiskin henkilökunnan vastuulla, koska tapahtumamme luonne ei erikseen vaatinut muuta. Näin ollen pystyimme määrittämään toimille vastaavan, joka vain varmistaa tiedot turvallisuuteen liittyviä asioita ja määrittelee niitä oman toimintamme osalta. Tiedottaminen ja markkinointisuunnitelma päätettiin hoitaa yhteisesti, ja niille luotiin etenemissuunnitelmat jo palaverin aikana. Vastuuhenkilön tehtäväksi näille toimille jäi valvoa suunnitelmien etenemistä. Talkoolaiset saataisiin organisaatioiden tukiverkostoista ja isännöinnistä vastaisi johtoryhmä yhdessä. Molemmat toimet saivat myös vastuuhenkilönsä, joka valvoisi näiden asioiden etenemistä.

Seuraavaksi vastaan tuli Vastuualueet-toimi. Tässä kohdassa jouduimme hetkeksi pysähtymään ja miettimään, mikä kyseisen toimen tarkoitus oli. Onhan koko kaavion yksi käyttötarkoituksista jakaa vastuualueita. Esittämieni argumenttien pohjalta ja yhteisen pohdinnan tuloksena päädyimme asettamaan toimelle vastuuhenkilön, joka toimi myös koko tapahtuman projektipäällikkönä. Johtoryhmä suunnittelee tapahtuman yhdessä, mutta myös sen joukosta on löydettävä joku ottamaan päävastuu tai tekemään viimekäden päätökset. Tätä asiaa käsitellessä myös teoreettisessa osiossa (Luku 2.2.1). Yhteisten keskustelujen pohjalta näimme Projektipäällikkö-toimen olevan varsin hyödyllinen kaaviossa. Varsinkin sellaisissa yhteistyöprojekteissa, joissa johtoryhmä kasaantuu toisilleen vieraista henkilöistä ja joissa useammalle on luontaista ottaa vetovastuu, voi olla hankala mieltää, kuka projektipäällikkönä lopulta toimii. Tämä voi myös aiheuttaa mielipahaa työryhmän sisällä, ja sitä kautta syntyy helposti väärinkäsityksiä ja muita ongelmia. Lopulliseen kaavioon toimi Vastuualueet tulisikin vaihtaa nimekseen Projektipäällikkö.

Varsinaista rahoitusta tapahtumalle ei lähdetty hakemaan, joten se yliviivattiin. Toiminnan rahoittivat organisaatiot itse, mutta mahdollisuuksien mukaan tapahtumalle tulitaisiin hake-
maan joitakin pieniä sponsoreita. Budjettikehykselle luotiin yhdessä raamit ja nimettiin vas-
tuuhenkilö, joka laatisi tarkan budjettisuunnitelman seuraavaa tapaamista varten. Alkupalaverin
aikana päätettiin yhteisesti joitakin lukuja, joiden sisällä piti liikkua. Näitä lukuja miet-
tiessämme kävimme pikaisesti koko kaavion läpi, jolloin sitä hyödynnettiin ikään kuin muisti-
listana siihen, millaisia menoja ja tuloja ilmaantuu. Budjettikehyksen määrittäminen olikin
ehkä yksi tärkeimmistä neuvotteluista palaverin aikana. Tulihan alustavan budjettilaskelman
eli juuri budjettikehyksen kautta päästä yhteisymmärrykseen siitä, onko tapahtuman toteutus
ja jatkosuunnittelu edes kannattavaa.

Äänitekniikka- ja Visuaalinenilme-toimet saivat vastuuhenkilönsä, joiden tehtävänä oli miettiä
vaihtoehtoja seuraavaan kertaan. Tässä vaiheessa emme tietenkään vielä tieneet, että
Wäiski olisi vapaana ja tulisimme varmasti toteuttamaan tapahtumamme siellä. Siitä syystä
äänitekniikan ja visuaalisen ilmeen syvällisempi pohdinta oli alkupalaverissa hankalaa, mutta
alustavia ideoita toki syntyi. Molemmilla organisaatioilla löytyy näiden toimien konkreettiseen
hoitoon välineistöä sekä ammattitaitoa, joten asiaa päätettiin pohtia tarkemmin vasta myö-
hemmässä vaiheessa. Niistä kuitenkin vastattaisiin pitkälti itse AGE:n johdolla, jolta löytyi
huomattavasti enemmän laitteistoa kuin omalta yhdistykseltämme.

Kuva 16. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.
Tapahtuma oli erittäin värikäs ja koristeellinen.
Kuvaaja: Pekka Silfver.

Näin olimme käyneet läpi kaikki ensimmäisen aikakaaren toimet ja saaneet niille vastuuhenkilöt. Jokaisella johtoryhmän jäsenellä oli nyt tiedossa vastuualueensa, ja niitä pystyttiin lähteä hoitamaan. Sovimme tapaavamme uudestaan seuraavalla viikolla, jolloin käsittelemme yhteisesti seuraavan aikakaaren toimia. Tämä päivämäärä myös sijoitettiin aikakaarelle. Koska tiedossamme oli varsinainen tapahtumapäivä, jaottelimme jäljelle jäävän ajan tasaisesti muille aikakaarille. Huomiona tähän syntyi sellainen seikka, että koska viimeinen aikakaari käsittelee asioita tapahtuman jälkeen, jakautuu niiden konkreettinen hoito hieman hassusti. Tämä oli jo kaavion grafiikkoja suunnitellessani tiedossa, mutta käytännön testissä huomasin sen herättävän hilpeyttä. Asiaa hetken pohdittuamme päädyimme kuitenkin sellaisiin johtopäätöksiin, että se olisi tuotannollisessa mielessä kaavion yksi eduista. Mikäli kaavion asettama aikataulutusta seurattaisiin tunnollisesti, jättäisi se näin väkisinkin välimatkaa suunnittelujen päätöspisteen ja fyysisen tapahtumapäivän väliin. Näin saataisiin hieman pelivaraa ongelmatilanteita varten, jolloin tätä aikaa voidaan hyödyntää esimerkiksi viestimiseen. Aikakaaren nimen muuttaminen voisi kuitenkin olla paikallaan.

4.4.1 Kehitysvaihe, seuraava tapaaminen

Kokoonnuimme jälleen hyvin vapaamuotoisesti Helsingin ydinkeskustassa pidettävän palaverin merkeissä. Tällä kertaa tapasimme kahikupposten äärellä ravintola Vltavassa, joka sijaitsee Helsingin rautatieaseman välittömässä läheisyydessä. Tapaamiskerran tarkoituksena oli viedä suunnittelut kokonaisuudessaan mahdollisimman pitkälle, eikä tiettyä päätöskohtaa edes haluttu sopia. Johtoryhmän jäsenten muiden töiden ja kiireiden takia kyseinen tapaaminen oli lykkääntynyt noin viikon verran, joten alkuperäisistä aikatauluista oltiin jääty hieman jälkeen. Jäsenet olivat kuitenkin suunnitelleet omien vastualueidensa eri toimia pitkälle ennakkoon, eli toisaalta suunnittelutyössä oltiin jo hyvinkin pitkällä. Johtoryhmän jäsenet kertoivat, että ajatusmaailmat olivat toimineet hyödyllisenä apuvälineenä tässä suunnittelutyössä, koska niiden avulla oli helppoa palautella mieleen edeltävässä palaverissa keskusteltuja asioita.

Tällä kertaa kaaviota ei käyty läpi kohta kohdalta, vaan enemmänkin hyppien asioita tärkeysjärjestyksen mukaan. Tähän ajauduttiin automaattisesti, vaikka alkuperäinen tarkoitus olikin edetä jälleen kaavion mukaisesti. Keskustelut lähtivät niin vilkkaasti käyntiin, että kaaviolapukset unohtuivat pöydälle lähes välittömästi eivätkä katseet käyneet niissä enään montakaan kertaa. Varsinaista neuvottelua tai suunnittelua ei sen kummemmin nyt tarvittu minkään toimen kohdalla, vaan johtoryhmämme oli ennakkoon asettanut jokaiselle toimelle useita vastauksia, joista yhteisesti valittiin parhaat käytettäväksi tapahtumassa.

Kaavion näkökulmasta johtoryhmä ei käyttänyt ajatumaailmoja lainkaan hyödykseen palaverin aikana, mutta niitä oli tarkasteltu etäsuunnittelussa. Toimille oli määritelty vastauksia, joista karsituivat vain parhaat toteutettavaksi. Minä merkitsin nämä päätökset omaan kaaviooni. Aikakaarta ei seurattu tarkasti, vaan siinä liikuttiin hyvin vapaamuotoisesti. Käsiteltävät asiat myös olivat myös osittain seuraavalta aikakaarelta, joten kävimme yhden palaverin aikana läpi kaksi aikakaarta.

Vaikka kaaviota käytettiin nyt vähissä määrin, oli sillä kuitenkin oma roolinsa suunnittelussa. Ajauduin osittain palaverissa siis eräänlaiseen kirjurin rooliin, merkiten kaavion toimille vastauksiksi kaikki vahvistetut yhteiset päätökset. Välillä tämä oli jokseenkin vaivalloista, koska keskusteluissa mukana pysyminen edellytti keskittymistä, mikä taas herpaantui etsittäessäni kaaviosta jotain tiettyä toimea. Toisaalta palaverin aikana tuli myös hiljaisia hetkiä, jolloin ehkä unohdettiin käsiteltävä aihe tai ei osattu suoraan siirtyä seuraavaan. Tuolloin oli helppoa vilkaista kaaviosta, mitä asioita siellä on, ja saada sitä kautta taas jokin aihe käsitteelyyn. Onnistuin myös mielestäni hyvin kirjaamaan kaikki vastaukset toimille, vaikka se osittain häytti omaa toimintaani palaverissa. Tämä tuntui hankalalta varmasti osittain myös siitä syystä, että omat luonteenpiirteeni ja toimintatottumukseni ovat kaukana sivusta seuraajan roolista. Mikäli kokouksessa olisi mukana esimerkiksi kirjuri tai sellaisia henkilöitä, joilla ei ole pakonomaista tarvetta olla kokoajan äänessä, kaavion hyödyntäminen heidän käsissään olisi varmasti toimivampaa.

Toimien puolesta voin todeta seuraavaa. Tilat olivat nyt varmistuneet ja tiedossamme olivat roudauksien ja soundcheck:ien mahdolliset ajankohdat. Nämä tiedot tulivat Wäiskiltä. Tapahtumaamme tulisi kaksi kerrosta, eli kaksi lavaa, joissa molemmissa soisi yhtä aikaa erityylistä konemusiikkia. Molemmat organisaatiot saivat vastuulleen oman kerroksen ja sen mukaisesti myös käytännössä tehtäviä jaettiin. Toki suunnitteluja jatkettiin edelleen yhteisesti, mutta konkreettinen vastuu tapahtumassa ja toiminnot sen aikana jakautuivat näin organisaatioiden välillä tasaisesti.

Performansseja tapahtumaan ei otettu, koska tilat eivät olleet suotuisat tällaiseen toimintaan. Koimme myös, että naamiaiset teemana antaa tapahtumaan niin paljon ilmettä, että lisä show:lle ei välttämättä ole tarvetta. Artistivalinnat tehtiin pitkälti organisaatioiden kesken sisäisesti, mutta ne lukittiin yhteisesti. Kaikki olivat myös tyytyväisiä lineupin kokonaisuuteen. Konemusiikille tyypillisen luonteenpiirteiden mukaisesti väliaikoja ei juuri tarvinnut miettiä, koska DJ:t soittavat tanssimusiikkia lakkaamatta ilman taukoja. Yövuoron lavalle kuitenkin mietittiin MC:n ottamista mukaan, mikäli budjetti antaisi siihen varaa. MC:llä tarkoitetaan eräänlaista juontajaa, joka puhuu sekä räppää tiskijukan miksaamien biittien välissä että artistien vaihdossa. Kirjain yhdistelmä MC on lyhenne sanoista Master of Ceremonies tai Mic Controller (Urban dictionary 2014).

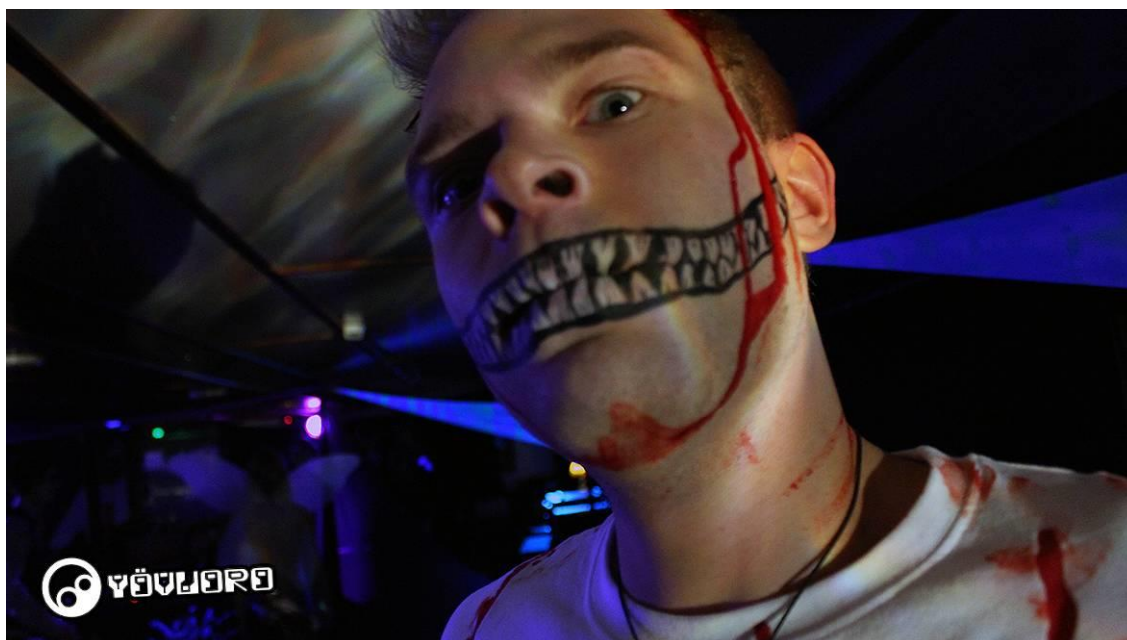
Yhteisesti kävimme läpi markkinointisuunnitelman, johon kaikki antoivat lisäksi omat mielipiteensä. Päätimme kiireiden takia ulkoistaa graafisen mainosmateriaalin suunnittelun ja tuotannon Stash Graphics Oy:lle. Siltä saataisiin grafiikat Facebookin eventtiin sekä erilaisiin julkisteisiin ja lentolehtisiin. Molemmat organisaatiot vastaisivat omasta sisäisestä tiedottamisestaan ja tarvittavista rekrytoinneista. Ulkoinen tiedottaminen hoidettaisiin yhteisesti ja suunnitelmallisesti, mutta sitä valvoo toimen vastuhenkilö. Omaksi vastuualueekseni otin muiden esitteiden ja infotulosteet työstyön. Niiden työstämiseen hyödynsin Stash Graphicsiltä jäänyttä ylimääräistä grafiikkapohjaa. Valitettavasti tapahtumapäivänä tulosteita ei kuitenkaan nähty, koska ne olivat jääneet teknillisistä ongelmasyistä tulostamatta.

Kuten edeltävässä palaverissakin olimme jo päättäneet, että äänitekniikasta, tilojen somistamisesta sekä valaistuksista tulisivat vastaamaan molemmat organisaatiot itse. AGE hoitaisi ylemmän kerroksista ja oma yhdistyksemme alemman. Näin resurssien käyttö jakaantuisi tasaisemmin ja loogisesti. Valojen kohdalla joudumme antamaan tapahtumapaikan omistajille ison miinuksen, koska he eivät anna käyttää savu- tai usvakoneita tiloissaan. Tämä latistaa valojen näytävyyden erittäin huonoksi. Valosuunnittelua jouduttiin siis tekemään hieman enemmän, eikä valoilla pystytty tekemään suuria ihmeitä tapahtumapaikalla. Kuitenkin valo-show tehtiin, mutta ei niin hyvin, kuin se olisi savujen kanssa ollut mahdollista. Saimme omaan kerrokseemme lisälaitteistoa AGE:lta, jonka kautta lopulta päädyimme hankkimaan lähes kaiken itseltämme puuttuvan lisälaitteiston. Tästä oli hyötyä taloudellisesti molemmille osapuolille, mutta se myös tuki yhtenevää ilmettä kokotapahtumassa. Oli myös tärkeää, että musiikki soisi samalla puhtaudella ja volyymillä molemmissa kerroksissa. Äänitekniikasta vastaava sai tehtäväkseen suunnitella tarkemmin roudaus- ja soundcheckajat sekä sopia ja valvoa tarvittavia toimia niitä koskien. Soittimet ja niihin liittyvä muu laitteisto tapahtumaan löytyi itseltämme ja tarvittaessa voisimme hankinnoissa hyödyntää omia verkostojamme. Miksauksen hoidimme myös itse.

4.4.2 Viimeinen kokoontuminen ja viimeistelyt

Kokoontuimme johtoryhmän kanssa tapahtumapaikalle tarkastellen tiloja läpi ja pohtien jokaisen yksityiskohdan käytännön toteutusta siellä. Kävimme myös Wäiskin henkilökunnan kanssa viimeiset ja tarpeelliset neuvottelut läpi tapahtumaamme liittyen. Kun olimme mieles-tämme tarkastelleet asioita tarpeeksi paikan päällä, oli aika siirtyä läheiseen kahvilaan viimeistelemaan tapahtuman suunnitelmat.

Olimme edenneet suunnittelutöissä erittäin pitkälle, ja käytännössä kaikki puuttuvat toimet oli jossain määrin käsitelty etätöinä. Kaavion antama aikataulutus oli toiminut hyvin ohjeellisenä pakotteena suunnittelujen etenemiseen, mutta kiireinen työryhmämme ei kuitenkaan ollut onnistunut seuraamaan sitä aivan niin tehokkaasti, kuin olisi voinut toivoa. Tämä ei kuitenkaan varsinaisesti haitannut omaa toimintaamme, koska olimme kaikki hyvin tottuneita kiireessä työskentelyyn ja kokonaisuudessaan tapahtuman suunnittelut etenivät suunnitelmien mukaisesti. Tätä edesauttoi se, että työryhmämme oli hyvin tuttavallinen, joten yhteydenpito oli mahdollista periaatteessa mihin aikaan tahansa ja kuinka usein tahansa. Tuntemattomampien työryhmien kanssa tällainen ei välttämättä ole mahdollista, koska joustavuus on heikom-paa.

Kuva 17. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.

Loukolla teeman mukaista kasvomaalausta. Taiteilijana Anette Paananen, Bodypaint SM-voittaja 2014

Kuvaaja: Pekka Silfver.

Kaaviota käytettiin etätöissä aikataulutuksen seuraamiseen, ajatusmaailmojen hyödyntämiseen suunnittelutöissä ja muistilistana käsiteltävistä toiminnoista. Johtoryhmän palautteen mukaan siitä oli saatu hyötyä töiden parissa, mutta käyttö oli ollut jokseenkin vähäistä. Sen pohjalta oli huomioitu, mitä asioita piti hoitaa, mutta varsinaista vastausten määrittelyä ei ollut konkreettisesti tehty. Johtoryhmän jäsenillä oli selkeät mielikuvat tehtävistä asioista, ja he totesivat, että kaavion tarkka seurailu ja läpikäynti olisi hieman hidastanut muutenkin kiireistä toimintaa. Tämä oli täysin ymmärrettävää, sillä olihan kaavion varsinaisen käyttö vain omalla vastuullani, eikä se saanut haitata suunnittelutöitä. Uskon, että mikäli kaaviosta olisi käytetty sen viimeistä ja valmista versioita, ja että jos se olisi alusta lähtien jo projektin synnytyessä ollut mukana, olisi siitä saatu enemmän apua. Myös sen käyttö olisi ollut todennäköisesti luontevampaa.

Tässä vaiheessa olin myös käynyt osan haastatteluista läpi, ja mielessäni oli alkanut muodostua huomattavasti tehokkaampi työkalu prototyyppiin verrattuna. Toimien nimityksiin tai muita parannushedotuksia johtoryhmällä ei juurikaan ilmennyt. He nostivat esille ainoastaan kulkuyhteydet, sekä lipunmyynti toimet, jotka olivat sijoiteltu hieman oudon tuntuisiin kohtiin kaaviossa.

Kaikki tapahtuman viimeistelyt hoidettiin käytännössä etätöinä, eikä johtoryhmän tarvinnut enää tavata neuvotteluiden merkeissä. Tapasimme kuitenkin vielä kerran opinnäytetyöni haastattelun yhteydessä, jolloin saimme oivan tilaisuuden käydä läpi myös tapahtumamme valmistelujen etenemisen. Muutoksia edeltäviin suunnitelmiin oli syntynyt, ja päätimme ottaa tapahtumaan pienen performanssin sekä MC:n toiselle lavoista. Olimme järjestäneet myös pieniä sponsoreita tapahtumalle ja saimme näin tapahtumaan mukaan kasvomaalausta, levymyyntiä sekä muita pieniä lisäarvoa tuovia yllätyksiä.

Miettiessäni kaavion konkreettista käyttöä tässä vaiheessa suunnitteluja ei siitä saatu enää juurikaan apua. Toisin sanoen sen käyttötarkoitus oli tullut päätökseensä. Kaavion viimeisiä toimia sen viimeisellä aikakaarella oli tarkasteltu etänä ja niiden hoidosta oli sovittu ennakoon. Näin ollen tapahtuman kokonaisuus oli saatu niputettua siihen pisteeseen saakka, että kaiken pitäisi olla valmista. Käytännössähän johtoryhmällä oli kädet täynnä tekemistä kontaktointien ja muiden juoksevien asioiden kanssa. Kaaviosta saatiin tukea tähän vaiheeseen, koska sitä voitiin tutkia muistilistan tyylisesti. Kysymykseen, onko kaikki varmasti huomioitu, saatiin vastaus suoraan kaaviosta. Siitä nähtiin tapahtumaa rakentavat toimet, eikä johtoryhmällemme tullut kenellekään mieleen mitään tointa, jota ei olisi jo huomioitu.

4.4.3 Tapahtumapäivä ja jälkihoito

Tapahtumapäivä eteni hyvin vauhdikkaasti heti aamupäivästä lähtien. Aloimme aamupäivästä kuljettaa tarvittavaa laitteistoa tapahtumapaikalle, ja kasaus päästiin aloittamaan sovittuna ajankohtana. Toimintaa hieman hidasti pääkaupunkiseudun liikenne, joka oli juhlapyhän vuoksi erittäin ruuhkainen. Alkuun järjestelyitä oli tekemässä johtoryhmän lisäksi vain muutama talkoolainen, mutta työryhmämme kasvoi koko ajan päivän kuluessa eteenpäin. Kaiken kaikkiaan tapahtumaamme oli valmistelemassa 23 henkilöstä koostuva työryhmä. Tämä työryhmä oli jaoteltu osiin niin, että kaikilla oli omat tehtävänsä. Ne perustuivat talkoolaisten ja yhteistyökumppaneiden omaan osaamiseen sekä toiveisiin. Tehtävät koostuivat niin kuljetus-, kasaus-, purku- ja myyntitehtävistä kuin myös teknillisemmistä asennustöistä äänilaitteiston, valojen ja somisteiden osalta. Toimimme hyvin tehokkaasti lyhyen ajan sisällä, ja koko työryhmä onnistui puhaltamaan hyvin yhteen hiileen. Ainakin omasta mielestäni kaikki apujoukkomme tiesivät omat tehtävänsä ja osasivat toimia juuri omalla työpisteellään. Johtoryhmämme asettui toki kovan paineen alle, koska aikatalut olivat hyvin tiukat ja heitä tarvittiin koko ajan useassa paikassa samaan aikaan. Tämä on varmasti tutunkuuloista jokaiselle tapahtumatyötä tehneelle. Uusien järjestäjien onkin pystyttävä pitämään pää kylmänä, koska harvemmin tapahtumapäivänä löytyy ylimääräistä aikaa. Luistamalla omista tehtävistään aiheuttaa helposti lisätaakkaa muille, mikä taas heijastuu ketjureaktion omaisesti jokaiseen työryhmän jäseneseen.

Kuva 18. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.

Docius ja Mc Cypha villitsemässä yleisöä.

Kuvaaja: Pekka Silfver.

Itse tapahtuma sujui erittäin mukavissa merkeissä, eikä ongelmatilanteita juurikaan syntynyt. Aikatalullisista heitoista selvittiin, ja kaikilla tuntui olevan erittäin mukava tapahtuma kokonaisuudessaan. Tapahtuma näytti ja kuulosti hyvältä, joten toteutuksen kanssa onnistuttiin todella hyvin niin asiakkaille näkyvässä, kuin kulissien takana tapahtuvassa toiminnassa. Laivalla vierailleiden henkilöiden lukumäärä, mukaanlukien kaikki asiakkaat, esiintyjät ja työntekijät päästään miltein viiteensataan henkilöön. Tapahtumamme aikana ilmeni pieniä teknillisiä ongelmia sekä joitain satunnaisia hankalia tilanteita asiakkaiden keskuudessa. Tällainen on kuitenkin varsin tyypillistä yleisötapahtumien yhteydessä. Sellaista tilannetta ei myöskään ole, mistä ei voisi selvitä kunnialla. Osaava työryhmämme selvityi kaikista haasteistaan erinomaisesti, ja ongelmiin pystyttiin tarttumaan omatoimisesti. Esimerkkinä mainittakoon lipunmyyntiin tullut odottamaton ruuhkainen ryntäys, vieläpä erikoiseen kellonaikaan. Se oli seikka, johon emme olleet täysin varautuneet. Omatoimiset talkoolaisemme kuitenkin saivat nopeasti tilanteen hallintaan vaihtamalla hieman omia työvuorojaan ja pyytämällä lisäapuja valvontatehtäviin. Johtoryhmä voikin olla erittäin kiitollinen osaaville apujoukoilleen! Tapahtumassa vierailleet henkilöt tuntuivat olevan tyytyväisiä, ja saamamme palaute oli positiivista.

Purkuvaiheeseen oli erikseen pyydetty talkoolaisia, ja sitä oli toteuttamassa sopiva määrä henkilöitä. Ennakoinnilla onnistuimme välttämään hyvin yleisen kompastuskiven, jossa tapahtuman järjestäjät löytävät itsensä keskeltä valtaosaa työryöppyä, keskellä yötä ja ilman apureita. Koko tapahtumapaikka saatiin tyhjennettyä ja lähes kaikki välineistö kuljetettua seuraaviin paikkoihin kahden tunnin sisään. Jotain pieniä palautuksia jäi seuraavalle päivälle, mutta valtaosin koko tapahtuma saatiin pakettiin kyseisenä yönä. Tapahtuman jälkihoitoon liittyvät toimet hoidettiin päätöspalaverin yhteydessä, kyseisen viikonlopun sunnuntaina sekä osittain suunnitelmien mukaisesti seuraavien päivien aikana.

5 Kaavion viimeistely

Tässä luvussa tulkitsen yhteenvedona Case-projektin kautta saatua informaatiota, jota verrataan kaavion toimivuuteen. Luvussa nostetaan esille niitä epäkohtia, parannusehdotuksia ja muita huomioita kaavioon liittyen, joita Case-tapahtuman järjestelyissä nousi esille. Myös haastattelut alan auktoriteeteiltä on otettu tähän lukuun. Niiden perusteella olen miettinyt kaavion toimivuutta ja hyödyllisyyttä. Kaavion prototyypistä nostetaan esille siinä ilmenneet epäkohdat, joiden pohjalta se viimeistellään lopulliseen muotoonsa. Tämän jälkeen kaavio on valmis käyttöön otettavaksi.

5.1 Yhteenvedo käytännön testeistä

Ensin nostamme käsittelyyn Case-tapahtuman pohjalta saatua tietoa. Olen erotellut saatua informaatiota kaaviossa oleviin erilaisiin osa-alueisiin, joiden jälkeen lyhyt yhteenvedo niistä. Sitten siirrymme haastattelujen pariin.

5.1.1 Aikakaaret

Aikakaarien jaottelu vaati selkeästi jotain muutosta. Ensimmäinen aikakaari oli mielestäni suhteellisen toimiva, mutta kaavio tarvitsi selkeämmän aloituskohdan, joka tekee kokonaisuudesta selkeämmän. Seuraavilla aikakaarilla voitaisiin ehkä aloittaa tarkempi ideointi, jolloin myös vastausten määrittelyn tarve nousee. Nyt toimet olivat sijoiteltuna kaavioon hieman siellä täällä, mutta niitä tulisi asetella myös konkreettisemmin aikakaarien nimityksien mukaan. Ensimmäiselle aikakaarelle tulisi kasata toimet, joiden mukaan jaotellaan vastuualueita. Seuraavalle aikakaarelle tulee toimia, jotka vaativat ideointia. Mitä syvemmälle aikakaarilla siirrymme, sitä konkreettisemmiksi tehtäviksi toimet muuttuisivat. Osittain toimet toki olivatkin jo sijoiteltu tämän ajatuksen mukaisesti, mutta käytännön testien avulla löysin sieltä paljon epäkohtia. Tämänkaltainen tarkempi sijoittelu oli tärkeää kokonaisvaltaisesti, koska näin toimien seuraaminen on helpompaa riippumatta siitä, missä vaiheessa niitä tarkastellaan. Se myös selkeyttää aikakaarien ymmärtämistä.

Aikakaarien välillä liikkuminen oli hieman haastavaa, koska jo toisen tapaamisen yhteydessä aikakaarien seuraaminen alkoi menettää arvoaan. Tämä tarkoittaa sitä, että aikakaaria oli ehkä liikaa tai niiden väliin tarvittaisiin entistä selkeämpi siirtymävaiheistus. Olisi ehkä kannattavinta asettaa vain 3 tai 4 aikakaarta, joista ensimmäinen keskittyy ideointiin, seuraavat toteutukseen ja viimeinen selkeästi jälkihoitoon.

5.1.2 Toimet ja luvat

Käytännön testit osoittivat, että kaaviossa olevat toimet eivät saisi olla hankalasti ymmärrettäviä. Alkuperäisen ajatukseni mukaan toimien nimet eivät olleet täysin selkeitä, jotta ne ohjaisivat jotenkin syvällisempään tarkasteluun. Käytännössä tämä kuitenkin osoittautui huonoksi valinnaksi, koska nyt toimia jouduttiin hieman kummastelemaan, ennen kuin niitä päästiin käsittelemään. Muiden oli ehkä hankala ymmärtää, mitä niillä tarkoitin, vaikka ne olisivat minulle selkeitä. Olisi siis välttämätöntä pukea toimet niin, että ne aukeavat välittömästi lukijalleen. Kaavion pitää siis olla vielä yksinkertaisempi, jotta sen käyttö olisi sujuvaa. Myös toimien sijoittelu nousi tässä tärkeään asemaan, koska niitä heijastettiin odotettua enemmän viereisiin toimiin. Muutoksia tulikin monen toimen kohdalla, ja yritin pukea ne niin, että niitä ei juurikaan tarvitsisi selittää sen kummemmin. Haluttiin siis helppoa ja yksinkertaista. Syvälistä suunnittelua tehtiin vasta tarvittaessa ja siihen käytettiin tarvittaessa pääkysymyksiä ja avainsanoja.

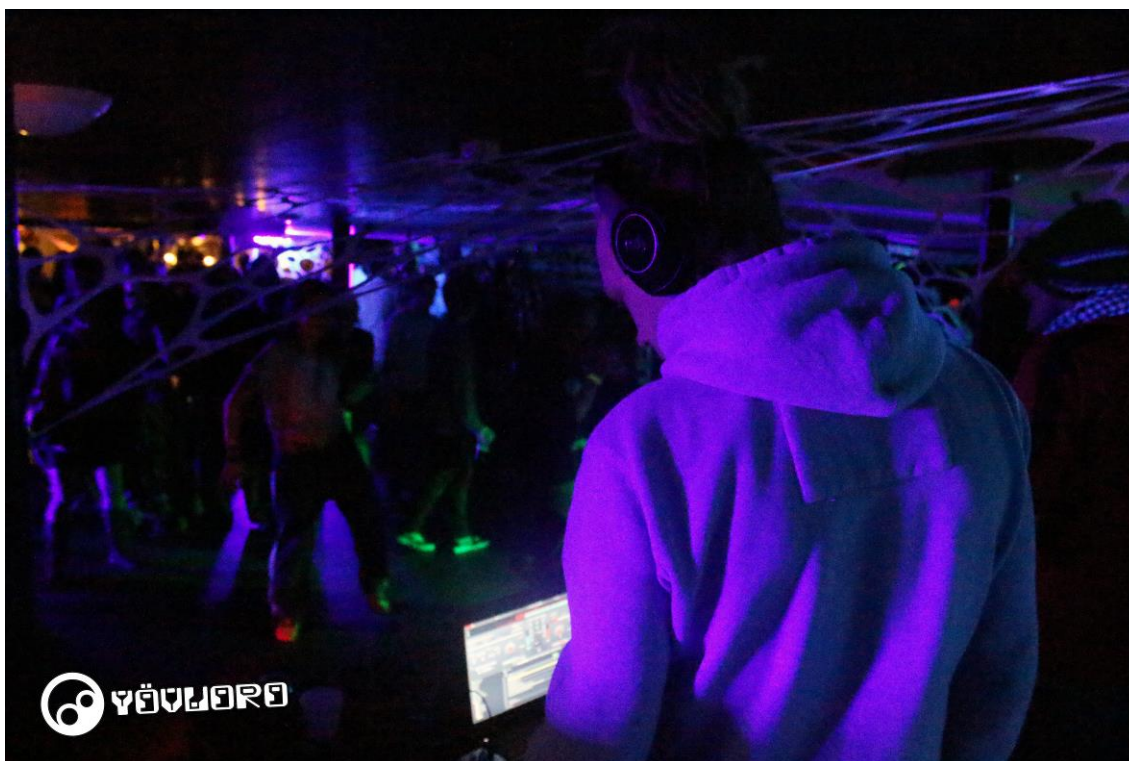
Kaavio piti sisällään paljon toimia, jotka eivät olleet oleellisia tapahtumamme kannalta eivätkä välttämättä edes Yövuoron perinteisen toiminnan kannalta. Miltein kaikki toimet olivat kuitenkin sellaisia, että niiden oli kaaviosta löydyttävä. Ajatellen kaavion käyttöä tulevaisuudessa alati kehittyvässä toiminnassa tai muiden käyttäjien käsissä ei toimia voitu vähentää. Niitä olisi pitänyt ennemminkin lisätä, koska monen toimen kohdalla tapahtumaa suunnittelevan henkilön on vain yksinkertaisesti ymmärrettävä, mitä kaikkea kyseinen toimi pitää sisällään. Toisin sanoen kaaviossa olevia toimia voitaisiin lähteä edelleen pilkkomaan, lähes loputtomasti, mutta silloin niiden lukumäärä tietenkin hyvin nopeasti tuplaantuu tai triplaantuu, mikä taas ei olisi missään mielessä toimiva ratkaisu. Päällisin puolin olin erittäin tyytyväinen nyt olemassa oleviin toimien nimityksiin, varsinkin muutoksien jälkeen.

5.1.3 Pääkysymysten hyödyntäminen

Kaaviota käyttäessämme alkupalaverin yhteydessä panin merkille, että siinä olevien toimien hyvin syvälinen pohdinta ja siitä lähtevä tulkinta oli hieman takkuilevaa. Vaikka johtoryhmä tunnusti kaaviossa olevan paljon potentiaalia ja kertoi ymmärtävänsä, miten kaaviolla haettu syvälinen ajattelu tehdään (pääkysymyksiä ja avainsanojen hyödyntäminen), ei tämä käytännössä kuitenkaan toiminut täysin odotuksieni mukaisesti.

Tämä saattoi johtua osittain siitä, että mukana oli useita henkilöitä, joilla kaikilla on paljon mielipiteitä ja sanottavaa. Jos jokaista toimintoa aletaan pohtia syvällisesti ja niille haetaan näkökulmia monesta suunnasta, alkaa se hidastaa palaverin etenemistä ja keskittyminen herpaantuu. Se siis tavallaan kitkisi keskustelusta pois kiivasta ajatusten vaihtoa. Takkuilu saattoi johtua myös siitä, että jäsenet eivät olleet tottuneet kaavion käyttöön eivätkä täysin sisäistäneet sen tarpeellisuutta. Olihan tapahtumia järjestetty jo pitkään ilman sitä. Jos suunnittelutyötä tehdään yksin ja omassa rauhassa, jää syvälliselle pohdinnalle huomattavasti enemmän aikaa. Se myös tapahtuu luonnollisesti. Ryhmäkeskustelussa ei ehditä pohtia asioita kovinkaan syvällisesti, koska hiljaisia hetkiä keskustelun yhteydessä ei juuri ole. Vastauksien suora nimeäminen saattoi myös olla hankalaa keskustelujen yhteydessä, koska niitä syntyi tässä vaiheessa liikaa eikä kaaviossa ollut kovinkaan paljoa tilaa merkinnöille.

Tästä syystä päätin, että ensimmäiselle aikakaarelle tulisikin sijoittaa vain vastuhenkilöt eikä vastauksia tulisi yrittää liikaa miettiä tuolloin. Kun vastualueet on jaettu ja aikakaarelle nimetty deadline, on huomattavasti ideaalisempaa siirtyä syvällisempään suunnitteluvaiheeseen ja vasta tuolloin hakea kysymyksien kautta vastauksia omiin pohdintoihin. Näitä voitaisiin vertailla seuraavalla tapaamiskerralla ja sitä kautta hakea lopulliset vastaukset yhteisesti. Vastualueiden jaottelun kannalta tuntui luonnollisemmalta, että uloimpaan aikakaareen nimetyt vastuhenkilöt hoitaisivat lähekkäin olevia toimia.

Kuva 19. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.

DDA tanssittamassa väkeä.

Kuvaaja: Pekka Silfver.

Jotta yhteiseen päämäärään päästäisiin helpommin ja avainsanojen käyttö olisi jouhevaa, tulisin siihen tulokseen, että avainsanoja ei saisi määrittää valmiiksi kaavioon. Varsinkin silloin kun niitä käsitellään ryhmässä, on hankala hahmottaa niiden tarkoitusta, jos ne on keksitty valmiiksi ja yhden henkilön toimesta. Olisikin ideaalista, että avainsanat olisivat ensimmäinen asia, mitä yhdessä aletaan miettiä tapahtumalle. Tätä kautta saadaan yhteisiä avainsanoja, ja kaikille selkenee, mitä niillä oikeasti tarkoitetaan. Näin niitä osataan myös hyödyntää omien pohdintojen aikana suunnittelujen edetessä palaverin ulkopuolella. Tämä myös mielestäni parantaisi ryhmän yhteenkuuluvuuden tunnetta, koska se ikään kuin lukitsee kaavion koko ryhmän työkaluksi ja samalla tehostaa tiimityöskentelyä.

5.1.5 Yleisesti

Kaavion väritykset olivat liian tummia, joka selveni tulosteita tehdessäni. Teksteistä kaavion sisällä oli hieman hankala saada selvää ja värit tuntuivat kilpailevan todella keskenään. Värien käytön kanssa on hyvä muistaa, että työskentellessä omien julisteiden ja lentolehtisten grafiikoiden kanssa, tulostettavat versiot ovat aina eri sävyisiä miltä ne näyttävät tietokoneen ruudulla.

Muutoin kaavion graafinen toimivuus oli lähellä lopullista ilmettään. Jättämällä taustaväriä pois saisin kaavion tulosteen ilmettä hillitymmäksi, sekä samalla käyttööni ikään kuin lisätilaa muille merkinnöille tulostetun paperin reunoille. Pienin merkinnöin tämä lisätila saataisiin selkeään hyötykäyttöön. Johtoryhmä teki tulostettuihin kaaviopapereihin paljon merkintöjä reunojen tyhjään tilaan ja kääntöpuolelle, joten olisi erittäin käytännöllistä, jos tämä olisi tarkoituksenmukaista jo kaavion käytön ohjeistuksen perusteella. Tämä myös parantaa työryhmän keskittymiskykyä neuvottelutilanteissa, koska tulostettuun paperiin ei jää tilaa tuheruksille.

5.2 Teemahaastattelut

Oli aika selvittää olisiko suunnittelemani työkalusta todella hyötyä myös muiden tapahtumia järjestävien henkilöiden käsissä. Tätä tietoa keräsin useamman teemahaastattelun kautta, joissa haastateltavat olivat pääsääntöisesti musiikkitapahtumia järjestäviä henkilöitä. Yrity maailmassa järjestettävistä tapahtumista ja sieltä peräisin olevaa tietoa sain vanhasta työharjoittelupaikastani Eventgardenista, jossa työskentelin keväällä 2014. Eventgardenilta sain haastatteluun kaksi tuolloista esimiestäni. Haastatteluilla pyrin keräämään mielipiteitä kaaviosta kokonaisuudessaan, sekä mahdollisia kehitysideoita siihen. Tein kolme erillistä ryhmähaastattelua, joihin jokaiseen osallistui kaksi henkilöä. Kerron opinnäytetyössäni näiden haastattelujen yhteenvedot, jotka olen kasannut aihealueittain. Luvut alkavat lyhyellä esittelyllä haastateltavista, jonka jälkeen siirryn itse haastatteluihin. Lopuksi käyn läpi haastatteluista tekemäni johtopäätökset. Haastatteluiden kysymykset ovat liitteenä (Liite 5) opinnäytetyön loppussa, jossa myös näkyy samainen aihealueiden erottelu.

Haastatteluista jokaisen toteutin samojen käytänteiden mukaisesti. Kokoonnuimme haastateltavien kanssa sovitussa paikassa ja asettauduimme mukavasti aloillemme. Ensimmäisenä esittelin luomani kaavion ja kerroin, miksi olen tekemässä sitä. Tämän jälkeen selvensin, miten kaaviota käytettäisiin, jolloin teimme myös yhdessä lyhyet harjoitukset kaavion käytöstä. Näissä harjoituksissa suunnittelimme aina samaa tapahtumaa, joka oli leikkisästi minulle itselleni suunniteltavat valmistujaisjuhlat. Harjoituksissa määrittelimme tapahtumallemme avainsanoja pariin pääkysymykseen, joiden avulla kävimme läpi muutaman toimen ensimmäiseltä aikakaarelta, määrittäen niille vastauksia. Tätä kautta sain heräteltyä itselleni myös mielikuvaa siitä, miten kaavioon vaikuttaa tuntemus tapahtumakohteesta tai suunnittelun lähtökohdista. Toisin sanoen selvitin, vaikuttaako avainsanojen ja toimien määrittämiseen suuresti se, kuinka hyvin kaaviota käyttävät henkilöt tunsivat minut. Lopuksi siirryimme varsinaisiin haastattelukysymyksiini. Haastattelujen dokumentoinnin hoidin ääninauhurin avulla ja kirjaamalla tärkeimmät asiat myös tulostamalleni haastattelujen kysymyslomakkeelle.

5.2.1 Eventgarden: Laakso ja Lindgren

Eventgarden on digi-tapahtumatoimisto, joka keskittyy tapahtumatuotannossaan erilaisiin yritystapahtumiin. Yrityksellä on vahva osaaminen erityisesti markkinointiviestinnästä. Erilaisia tapahtumia, promootioita ja roadshow-projekteja sekä muita tapahtumamarkkinointiin liittyviä tilaisuuksia Eventgarden on toteuttanut yli 1 000 kappaletta vuodesta 2004 lähtien. Asiakaskunta yrityksellä koostuu pienistä perheyryityksistä lähtien aina suuriin kansainvälisiin pörssiyrityksiin. Ryhmäkoot ovat vaihdelleet muutaman henkilön exclusive-tapahtumista aina 40 000 henkilön roadshow-kiertueisiin. Tero Laakso ja Jasmin Lindgren ovat Eventgardenilla työskenteleviä tapahtumatuottajia. Heillä on molemmilla paljon kokemusta tapahtumatuotannosta useiden vuosien ajalta. Erilaisia tapahtumatoteutuksia onkin kertynyt lukematon määrä. Paljon kokemusta, osaamista ja tietotaitoa siis löytyy. (Eventgarden 2014.)

Kuva 20. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.

DDA esiintymässä.

Kuvaaja: Pekka Silfver.

Tapasin Jasminin ja Teron lounasravintola Dorossa Helsingissä 16.10.2014. Lounaan yhteydessä kävimme läpi käsiteltävät asiat. Pohjustusosion harjoituksessa Jasmin ja Tero löysivät nopeasti omia avainsanoja liitettäväksi pääkysymyksiin, eikä minun tarvinnut juurikaan johdella heitä niiden kanssa. Harjoituksessa käytimme kaaviosta sellaista versiota, jossa ei ollut näkyvillä valmiita avainsanoja. Jasminin ja Teron keksimät avainsanat olivat myös hyvin samankaltaisia, joita olin itsekin määritellyt valmiiksi. Aiheittain heidän valitsemansa avainsanat keskittyivät tapahtuman teemaan, luonteeseen, perinteisiin, tuttavapiiriini ja sijaintiin. Tämän koin erittäin hyvänä asiana, koska olin selkeästi onnistunut määrittämän osuvia avainsanoja, ajatellen yritystoiminnallista kaavion käyttöä. Seuraavissa väliluvuissa on koottuna yhteenvedot tämän haastattelun kautta saadusta informaatiosta aihealueittain.

5.2.1.1 Aikakaaret

Aikakaaret nähtiin erittäin hyödyllisinä jaottelun kannalta. Ne tarjosivat hyviä toteutuspalasia suunnitteluille, joiden mukaan voisi edetä. Tällainen jaottelu oli suunnittelutöiden kannalta Jasminin mukaan hyvin oleellista, koska kaikkea ei voida ottaa kerralla hoitaakseen. Aikakaaret oli nimetty hyvin, mutta nimet voisivat kaivata vielä pientä hiomista. Nimityksien kanssa voisi miettiä sellaista, että ne antaisivat lukijalle paremman mielikuvan siitä, missä vaiheessa ideoidaan ja missä vaiheessa taas alkaa varsinainen työstövaihe. Nyt nimitykset kuvasivat kaikki ideointivaiheita, mikä oli osittain outoa. Toisaalta kaavio on suunnitteluväline, joten sen avulla idoidaan ja suunnitellaan. Varsinainen toteutus tapahtuu kaaviosta erillään. (Laakso & Lindgren 2014.)

Liikkuminen aikakaarien sisällä tuntui olevan selkeää ja loogista. Selkeää oli myös se, että tämä vaatisi kuitenkin hieman mielikuvitusta ja tilannetajua kaavion käyttäjältä, siihen miten tämä tapahtuu käytännössä. Kaavioon tulisi kuitenkin saada hieman selkeämmäksi, missä järjestyksessä mitään käydään läpi ja mihin suuntaan ollaan menossa. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi nuolilla kuvaten. Nyt ensisilmäyksellä ei saatu selkeää mielikuvaa etenemissuunnista, vaan ne tulivat vasta ohjeistukseni myötä selville. (Laakso & Lindgren 2014.)

Johtoryhmä oli toimiva aloituskohta, mutta se herätti kuitenkin keskustelua. Sen nimeä tulisi harkita tarkemmin, koska sana johtoryhmä antaa harhaanjohtavia mielikuvia esim. asiakkaan johtoryhmästä. Tuotantotiimi voisi kuvailla tätä Jasminin ja Teron mukaansa selkeämmin, eikä se olisi niin byrokraattinen ilmaisu. Aloituskohdan jälkeen ensimmäisenä toimen tulisi nostaa esille budjetti. Se on yritystapahtumissa usein koko suunnittelun lähtökohta ja osaltaan määrittää jopa johtoryhmän/tuotantotiimin muodostumista, kuten yhtä lailla jokaista muutakin tointa kaaviossa. (Laakso & Lindgren 2014.)

5.2.1.2 Toimet ja luvat

Annoin haastateltaville hetken aikaa silmäillä rauhassa kaavion sisältämiä toimia, jonka jälkeen lähdin kyselemään niistä enemmän. Eri toimien nimityksiä ja arviota niiden tarpeellisuudesta oli lyhyen tutustumisen perusteella vaikea tehdä tai karsia niistä mitään pois. Niiden läpikäynti vaatisi Teron mukaan enemmänkin käytännön testejä tai ajan kanssa tehtävää pohdiskelua. Huomioitavaa on, että kuten molemmat haastateltavatkin kertoivat, kaikille tapahtumatyypeille muodostuu hieman omanlaistaan ammattisanastoa, joten mikään sana ei välttämättä ole lopulta täysin oikea tai väärä kuvaamaan jotain tointa. Yleisesti toimien nimitykset nähtiin järkevinä. Jasmin nosti esille erittäin hyvän ehdotuksen siitä, että voisin lopuksi käydä jokaisen nimen läpi ja verrata niitä alan kirjallisuudesta löytyviin sanoihin. Niin ne olisivat varmasti lähimpänä lukijoiden odotuksia ja antaisivat ammatillisissa piireissä validimman kuvan. Vastausten määrittäminen toimille koettiin selkeäksi ja erittäin tärkeäksi. Muutamia ehdotuksia ja huomioita nousi esille ja ne on listattu seuraavasti. (Laakso & Lindgren 2014.)

Isännöinti-toimi koettiin hieman harhaanjohtavaksi, koska siitä seurasi mielikuvia taloyhtiön isännästä. Vaihtoehtoista sanaa ei suoranaisesti löydetty, mutta ”hosting/houstausta” ajatuksena tulisi saada paremmin esille siinä. Myös omaksi uudeksi toimekseen voitaisiin mahdollisesti nostaa tapahtuman isännän/emännän roolia kuvaava toimi, jolla tarkoitettiin eräänlaista vetäjän/juontajan roolia. Ne ovat siis eri asia. (Laakso & Lindgren 2014.)

Esiliinat-toimi voitaisiin muotoilla paremmin, koska se ei antanut tarkkaa mielikuvaa tämän toimen tarkoituksesta. Selitettyäni toimen tarkoituksen, sen olemassa olo oli selkeä, mutta muotoilua tulisi kuitenkin harkita. (Laakso & Lindgren 2014.)

Seuralaiset-tointa voisi kuvata nimitys AVECIT paremmin. Seuralaiset sanasta voi helposti saada mielikuvia jostain täysin erityyilisestä seuralaistoiminnasta, kuin sillä todellisuudessa haettiin. (Laakso & Lindgren 2014.)

Tarjoukset-toimi herätti mielikuvia tarjouskilpailutuksesta hankintoja tehdessä. Sillä kuitenkin tarkoitettiin asiakkaille tehtäviä tarjouksia, joilla pyritään edistämään myyntiä tai tuomaan jotain lisäarvoa tapahtumaan. Tätä nimeä tulisi siis miettiä uudelleen ja mahdollisesti nostaa myös kaavioon uusi toimi, esimerkiksi Kilpailutus. (Laakso & Lindgren 2014.)

Tavoitteet-toimi nostettiin erittäin tärkeäksi kaaviossa, koska varsinkin yritystapahtumissa ne määritellään tarkasti ja niitä seurataan läpi suunnitteluprosessin. Tavoitteisiin pääsy kertoo, onko tapahtumassa onnistuttu. Tavoitteet toimi löytyi kaaviosta, mutta tavoitteita arvioivaa tointa ei ollut. Tätä tulisi siis miettiä mahdollisena toimena viimeisellä aikakaarella. (Laakso & Lindgren 2014.)

Vaatetus ja pukeutuminen nousivat esille keskustelujen lomassa, ja juuri yritystapahtumille se olisikin hyvin ominainen toimi kaaviossa. Viihdetarkoituksin järjestettävissä musiikkitapahtumissa vaatetus ei ehkä ole kovin isossa roolissa, mutta yhtenevät asusteet työntekijöillä tai artisteilla on vähintäänkin miettimisen arvoinen seikka. Tälle uudelle toimelle tulisi siis löytää paikka kaaviosta. (Laakso & Lindgren 2014.)

Dokumentointi ja palautteet-tointa voisi muuttaa nimeämällä se Kiittäminen ja palautteet-toimeksi. Dokumentointi-toimi voisi olla erikseen. Myös kiittäminen tapahtumapäivänä ja kiittäminen tapahtuman jälkeen ovat eri asioita, joten ne voisi Teron mukaan huomioida erikseen. (Laakso & Lindgren 2014.)

Tero ja Jasmin olivat sitä mieltä, että toimet voitaisiin asetella paremmin omiin lohkoihinsa ja nimetä sen mukaisesti ryhmittäin. Lohkolle voitaisiin määrittää yksi vastuuhenkilö, joka vastaa kaikista toimista sen sisällä. Tämä olisi selkeämpää suunnittelun kannalta. Se nopeutaisi hieman kaavion käyttöä, koska tällöin voidaan keskittyä nimenomaan vastauksien löytämiseen ja unohtaa jatkuva vastuuhenkilöiden määrittely. Tämä oli mielestäni erittäin toimiva ratkaisu, ja otinkin sen esille myös muissa haastatteluissa. (Laakso & Lindgren 2014.)

5.2.1.3 Ajatusmaailmat

Ajatumaailmat ja niiden käyttö nähtiin hyödyllisenä. Molemmat haastateltavat kertoivat ymmärtävänsä niiden idean. Teron mukaan koskaan ei voi olla liikaa apuvälineitä, joiden avulla päästäisiin syvällisempiin pohdintoihin. Sitä kautta syntyvät parhaat ja erikoisimmat ideat. Avainsanojen yhteinen määrittely tunnustettiin toimivaksi ratkaisuksi, koska se auttaa isoja työryhmiä toteuttamaan samaa päämäärää. Ajatusmaailmat saivat Jasminilta ja Terolta yllättävän hyvää palautetta, koska oletin niiden herättävän enemmän kysymyksiä. Epäkohtia tai parannusehdotuksia ei ilmennyt. (Laakso & Lindgren 2014.)

5.2.1.4 Kaavio yleisesti

Kaavion yleisilme oli Teron ja Jasminin mielestä hyvä ja mukavan näköinen. Se oli yksinkertaisesti muotoiltu ja väriytykset olivat maltillisia. Heidän mielestään kaavion kiertosuuntaa voisi kuitenkin kuvata selkeämmin. Nuolet tai muut opasteet voisivat kuvastaa tätä hyvin, jolloin siihen saadaan enemmän selkeyttä. Kaavio tulisi printata isommassa koossa, jotta siitä saisi paremmin selvää ja merkinnöille jäisi enemmän tilaa. Värejä voisi myös hieman parannella, jotta ne erottuvat toisiaan selkeämmin. Kaavion käyttöä varten tarvitaan selkeä ohjeistus. Sen avulla kaavion käyttö olisi varmasti selkeää kaikille käyttäjille. Jasmin ehdotti myös mahdollisen videon työstämistä, koska sen avulla kaavion käyttöohjeet voitaisiin esittää hausalla ja helpolla tavalla. (Laakso & Lindgren 2014.)

Kaavion hyödyllisyys riippuisi täysin työryhmän koosta sekä tapahtuman luonteesta. Teron mukaan isommille työryhmille kaavio olisi varmasti erittäin kätevä työkalu, mutta työryhmän koostuessa yhdestä tai kahdesta henkilöstä, kaaviolle ei välttämättä ole tarvetta. Juuri Yövuorolle tyypilliseen toimintaan kaavio käy varmasti erittäin hyvin, mutta ammatillisessa käytössä töitä tehdään usein pienemmissä ryhmissä tai yksin. Silloin siihen on olemassa taas omat työkalunsa. Kaavio voisi kuitenkin olla hyödyllinen myös ammattikäytössä, esimerkiksi isoissa projekteissa, joissa suunnitteluryhmässä on useita ja toisilleen vieraita henkilöitä. (Laakso & Lindgren 2014.)

5.2.2 Kosmos-festivaali, Basso Radio: M. Suvanto ja O. Suvanto

Mia ja Olli Suvanto ovat tehneet merkittävää uraa elektronisen musiikin rintamalla Suomessa, ja parhaiten heidät tunnetaan Sangoma Recorsin label DJ-pariskuntana, nimellä Miazu ja Polly. Tapahtumatyötä he ovat tehneet vuosien saatossa ympäri Suomen, toimien mukana monenmuotoisissa ja -kokoisissa tapahtumissa. Kokemusta musiikkitapahtumien järjestämisestä heiltä löytyy siis erittäin paljon, ja pariskunta onkin ollut mukana viime vuosien aikana miltein kaikissa alakulttuureihin ja urbaaneihin musiikkityyleihin suunnatuissa musiikkifestivaaleissa Suomessa, kuten kesällä 2014 järjestetyissä Kosmos-festivaalissa, jonka tuotantotiimisä he toimivat. Festivaali on saanut erittäin hyvää julkisuutta ja saakin jatkoa kesällä 2015. Mia myös työskentelee muun muassa Basso radion juontajana Back To Mad-ohjelmassa. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Kuva 21. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.

Lisää Halloween tapahtumamme värimaailmaa.

Kuvaaja: Pekka Silfver.

Tapasin haastattelun merkeissä Mian ja Ollin heidän asunnossaan 22.10.2014. Hetken keskusteltuamme aiheestani ja siitä, miten olin päätenyt tekemään kyseistä projektia, aloitin haastattelun pohjustusosion. Pohjustuksen harjoituksessa Mia ja Olli löysivät helposti avainsanoja määrittämään tapahtumaamme. Tällä kertaa jouduin hieman enemmän johdattelemaan haastateltavia alkuun pääsyyn, verratessani tilannetta edeltävän haastattelun harjoitukseen. Tähän voi joko vaikuttaa se, että heidän kanssaan olin tehnyt vähemmän yhteistyötä emmekä tunteneet toisiamme vielä kovin hyvin. Suunnittelimmehan tapahtumaa minulle itselleni, joten paremman tuntemuksen kautta saavutetaan myös avainsanoja nopeammin. Toisaalta myös oma ulosantini on voinut vaikuttaa siihen, kuinka asia lopulta ymmärretään, tai yksinkertaisesti se, milloin tapahtumasuunnittelutyötä on viimeksi konkreettisesti tehty. Kuitenkaan suurta eroa ei ollut havaittavissa, ja kuten sanottu, avainsanoja löydettiin tapahtumaan helposti. Aihealueittain ne liittyivät tapahtuman teemaan, musiikkiin, sijaintiin ja ystävääpiiriini, selkeästi painottuen musiikkitapahtuman tekemiseen. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Huomionarvoisena seikkana näkyivät haastateltaville omintakeiset tapahtumatuotannolliset, tyylilliset erot, vaikkakin asioiden ydin oli periaatteessa sama. Nyt alettiin heti suunnitella musiikkitapahtumaa, kun taas edeltävässä haastattelussa suunniteltiin perhejuhlaa. Seuraavissa väliluvuissa on koottuna yhteenvedot tämän haastattelun kautta saadusta informaatiosta aihealueittain. (Suvanto & Suvanto 2014.)

5.2.2.1 Aikakaaret

Haastateltavat kokivat aikakaaret toimivana ratkaisuna tehtävien osa-alueiden jaottelussa ja erittäin hyödyllisinä suunnittelutöiden ajallisessa jaksottamisessa. Pientä hiomista ne voisivat kuitenkin vielä vaatia. Mia oli sitä mieltä, että aikakaarien seuraaminen olisi loogista juuri ajattelemani tavalla ja että niiden avulla suunnitteluissa edettäisiin yhteisesti aikakaari kerrallaan. Ollin mukaan olisi ehkä selkeämpää jaksotella kaaviota enemmän kakunpalasiksi kutsumieni lohkojen muodossa, vaikka ensimmäinen aikakaari toimikin suhteellisen hyvin sellaisenaan. Jokaiselle lohkolle voitaisiin määritellä vastuuhenkilö, joka käy kaaviota läpi vain omassa lohkossaan ja omaa tahtiaan.

Edellä mainittujen lohkojen sisällä voisi olla myös omia ajallisia jaksotuksiaan, koska sisemiltä aikakaarilta löytyvien toimien suunnitteluun kuuluu käytännössä erimittaisia työstö aikoja. Esimerkiksi graafinen suunnittelu vie huomattavasti enemmän aikaa käytännössä kuin taas tapahtuman tavoitteiden asettamisessa työryhmälle. Toisin sanoen voisi olla käyttäjäystävällisempää, jos jaottelussa huomioitaisiin myös se, että eri asiat etenevät eri tahtia. Olli kuitenkin tunnusti, että tämänkaltainen muotoilu paperille painetussa kaaviossa voisi olla haastava toteuttaa niin, että siisti yleisilme pysyy ennallaan. Digitaalisessa versiossa kaaviota voisi muunnella oman mielen mukaan, joten tämä olisi ehkä enemmänkin kehitysidea jonnekin tulevaisuuteen. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Kysyttäessä aloituskohtaa kaavion käytölle miellettiin johtoryhmä toimivaksi ja hyväksi ratkaisuksi. Se on yksi yleisimmistä aloituskohdista juuri aattellisten musiikkitapahtumien rakentamisessa, varsinkin jos niitä tehdään talkoohengessä. Tämän jälkeen voisi seurata Kysyntätoimi, jota Ollin mukaan mietitään yleensä ensin. Kun teidetään, millaista kysyntää tapahtumille on, voidaan sitä kautta lähteä suunnittelemaan tapahtumaa tarkemmin ja miettiä tapahtuman sijaintia ja muita toimia kaaviosta. Sijaintikin kyllä toimisi molempien haastateltavien mukaan, mutta kysyntään ja kilpailuun liittyvät toimet voisi olla kannattavaa nostaa ensimmäisenä käsittelyyn. Kaavion käytön kannalta on ehkä hieman outoa miettiä ensin paikkaa, aikaa ja vastaavia toimia, joiden jälkeen vasta siirrytään kysyntään ja kilpailutilanteita käsitteleviin toimiin. (Suvanto & Suvanto 2014.)

5.2.2.2 Toimet ja luvat

Vastausten määrittely oli haastateltavien mukaan selkeää ja hyvin tarpeellista. Kaaviossa on kuitenkin niukasti tilaa, koska usemmat toimet vaativat useampia vastauksia. Jälleen nousi esille digitaalisen version työstäminen kaaviosta, jossa jokainen toimi voitaisiin avata ja tarkastella sen sisältämää informaatiota. Kuitenkin tällaiseen tulostettavaan versioon sitä on mahdotonta tehdä, joten minun tulisi miettiä jokin toinen ratkaisu tilaongelmaan. Toimiin ja lupa-asioihin Mia ja Olli löysivät myös seuraavanlaisia ehdotuksia (Suvanto & Suvanto 2014.)

Rakennusturvallisuus-lupa-asia on itsessään toimiva, mutta kaavioon siinä voisi tuoda paremmin esiin sen, että siihen liittyvä rakennuslupa on hyvin yleinen tarvittava lupa ja että se pitää ottaa käsittelyyn hyvissä ajoin. Nimityksen voisi Ollin mukaan vaihtaa jopa Rakennusluvaksi. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Ollin mukaan kaaviota voisi myös selkeyttää siltä osin, jos samoja toimia olisi eri lohkoissa eli niitä toistetaan eri kohdissa kaavitoa. Tämä olisi toimivaa varsinkin silloin, jos kaaviota käytetään Ollin kuvaaman lohkottaisen etenemistavan mukaisesti. Näin jokainen johtoryhmän jäsen osaa automaattisesti tehdä kyseiset tarvittavat toimet, ilman että heidän tarvitsee katsella muita lohkoja. Käytännön syistä johtuen olen alun perin päätenyt minimoimaan samannimiset toimet säästääkseni tilaa kaaviosta, mutta aloin vahvasti taipua siihen suuntaan, että joissakin tapauksissa toimien toistaminen voisi olla kannattavaa. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Mia ehdotti, että lupa-toimialla voisi olla Varmista-toimi erikseen kaavion loppupuolella. Käytännössä lupa-asiat joudutaan ottamaan työstöön hyvin alkuvaiheessa suunnitteluja, mutta niitä joudutaan mahdollisesti vielä tarkastelemaan sekä edelleen työstämään suunnittelujen edetessä. Näin varmistutaan, että kaikki on kunnossa eikä mikään lupa-asia pääse unohtumaan. Molempien haastateltavien mukaan kaaviota voisi selkeyttää jos kaikki lupa-asiat olisi myös koottuna yhteen lohkoon. Se selkeyttäisi niiden löytämistä, koska ne ovat yksi tärkeimpiä asioita koko suunnittelun kannalta. Heidän mukaansa voisi olla kannattavaa, että niistä myös vastaisi yksi ja sama vastuuhenkilö. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Sääolosuhteet-toimi voisi löytyä vasta sisemmiltä aikakaarilta, koska nyt se nousi hyvin alkuvaiheessa esiin. Itselläni oli myös pitkään mietinnän alla, mille aikakaarelle sääolosuhteettoimen sijoittaisin, koska siihen vaikuttaa monia seikkoja. Mia muistutti, että varasuunnitelma olisi hyvä miettiä jo heti alkuun, jotta osataan suunnitella tapahtuman kokonaisuutta kaikissa sääolosuhteissa. Huonon sään tuomat haitat voivat vaikuttaa kriittisesti koko tapahtuman rakenteeseen, ja varasuunnitelma pitää aina olla. Ollin mielestä säää mietitään vasta sitten kun tapahtuman kokonaiskuvasta on saatu parempi käsitys, joten sitä ei tarvitse nostaa välttämättä heti käsittelyyn. Toisin sanoen ensin pitäisi tietää, mille varasuunnitelmaa ollaan yleensäkin tekemässä, ennen kuin sitä voidaan suunnitella. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Anniskeluun ja ruokailuun liittyviä toimia löytyi kaaviosta kahdesta eri lohkoista. Toisessa olin pyrkinyt viittaamaan asiakkaille suunnattaviin toimiin, ja toiset taas liittyivät omaan henkilökuntaan. Haastateltavien mukaan kaikki anniskeluun ja ruokailuun liittyvät toimet ja luvat voisivat olla yhdessä lohkossa, koska on todennäköistä, että sama vastuuhenkilö miettii molempia toimia. Usein myös henkilökunta ja asiakkaat syövät ja juovat täysin samoja tuotteita, ne vain tarjoillaan eri lailla. (Suvanto & Suvanto 2014.)

5.2.2.3 Ajatusmaailmat

Ajatusmaailmojen käyttö miellettiin hyödylliseksi koska niillä voidaan selkeyttää tapahtuman kokonaiskuvaa koko työryhmän kesken. Ne toimivat erinoimaisesti siinä mielessä, että toisilleen entuudestaan tuntemattomat ja varsinkin suuremmat työryhmät voisivat niiden avuin selkeästi tuoda esiin toivottuja asioita tapahtumaan. Yhteiset suunnitelmat kasataan kaavioon, jossa ne saadaan vietyä kotiin, eivät ne unohdu puheiksi palaveriin. Näitä yhteisiä suunnitelmia voidaan siten tarkastella jälkikäteen aina tarvittaessa, eikä jokaista esille nousutta asiaa tarvitse muistaa ulkoa. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Ollin mukaan pääkysymysten perässä voisi olla avainsanoille tarkentavia pikku kysymyksiä, jotka ohjaavat koko ryhmää samaan ajattelusuuntaan. Tällöin avainsanoja on helpompi keksiä ja pääkysymysten käyttö helpottuu. Saadaan siis niin sanotusti oikeanlaisia avainsanoja muodostetuksi oikeisiin kohtiin. Kaikki ihmiset kuitenkin ajattelevat omalla tavallaan kaikkea ympärillään tapahtuvaa, joten näiden pikku kysymysten avuin saadaan ryhmää johdateltua hieman samantyyliiseen ajatteluun. Lukijalle huomioitavana seikkana muistutan siitä, että haastattelun aikana tulkitsimme kaaviosta sellaista versiota, jossa ei näkynyt valmiiksi määrittelmiäni avainsanoja. (Suvanto & Suvanto 2014.)

5.2.2.4 Kaavio yleisesti

Kaavion yleisilme oli molempien haastateltavien mielestä sopivan maltillinen, eikä se näyttänyt sekavalta. Heidän mukaansa se näytti jopa erittäin hyvältä. Opastusta kaavion sisällä voisi olla kuitenkin enemmän, jotta työryhmän olisi luontevampaa edetä yhteisesti samaan suuntaan. Kaaviossa voitaisiin selventää hieman tarkemmin, mitä toimia pitää käsitellä missäkin vaiheessa ja milloin niiden työstö aloitetaan ja lopetetaan. Aikakaarilta tätä tietoa toki saadaan, mutta tätä voisi selventää entisestään jotenkin, vaikkapa erilaisin värityksin. Graafinen ilme oli muutoin heidän mielestään todella onnistunut. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Kaavion käyttö aukeaa varmasti kaikille, varsinkin jos tapahtuman järjestäminen on tuttua puuhaa. Uudelle järjestäjälle siitä saa vähintäänkin hyvän muistilistan ja antaahan se suoraan mielikuvan siitä, mitä kaikkea tapahtuma voi pitää sisällään. Kaavion käytöstä olisi tietenkin tehtävä pieni ohjeistus. Myös Mia ehdotti jonkinlaisen lyhyen videon työstämistä, koska sen avulla pystytään avaamaan käyttötavat erittäin tarkasti. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Mian ja Ollin mielestä kaaviota voidaan hyödyntää tapahtumassa kuin tapahtumassa. Sen tuomia etuja pystytään hyödyntämään paremmin isoissa tapahtumissa, joiden suunnittelu-työssä kaavio olisi hyödyllisempi. Suuremman kokoluokan tapahtumiin liittyy isompia työryhmiä ja tehtävää on enemmän. Tällaisten projektien kanssa on selvää, etteivät johtoryhmän jäsenet välttämättä tunne hyvin entuudestaan, jotenka apuvälineille on myös enemmän tarvetta. Toki pienemmissäkin tapahtumissa kaavio voi olla yhtä lailla hyödyllinen, mutta vakiintuneelle järjestäjä porukalle, joka on tottunut työskentelemään yhdessä, se saattaa kuitenkin olla enemmän hidaste. Ajatellaan esimerkiksi jotain pientä sisätiloissa järjestettävää tapahtumaa, joka pystytään kokemuksen äänellä rakentamaan hyvinkin nopeasti, ei kaavion käytölle välttämättä ole tarvetta. Kuitenkin jos kyseinen tapahtuma sisältää jotain vierasta, tarve kasvaa ja voidaanhan kaaviota hyödyntää ilman ajatusmaailmoja, enemmän muistilistan tai aikajanan omaisesti. (Suvanto & Suvanto 2014.)

Kaavio nähtiin ehdottomasti hyödyllisenä työkaluna kaikille käyttäjille, ja haastateltavien mukaan siitä saisi varmasti paljon apua ja turvaa suunnitteluihin, ennen kaikkea uudelle tapahtuman järjestäjälle. Kaavio sai molemmilta paljon kehuja, ja he jopa mainitsivat kaavion mahdollisesta käyttöön otosta omissa tulevilla projekteissaan. (Suvanto & Suvanto 2014.)

5.2.3 All Good Entertainment, Yövuoro Ry: Jaatinen ja Silfver

Pekka Silfver opiskelee audiovisuaalisen viestinnän alaa Keudan aikuiskoulutuslinjalla Helsingissä. Hän on Yövuoron perustajajäseniä ja toimii sen varapuheenjohtajana. Hänellä on tapahtumatyökokemusta niin Yövuoron kautta kuin myös muista omista satunnaisista tapahtumatyöprojekteistaan. Silfver tuottaa itse elektronista musiikkia Redom ja Doomink nimillä. Hän on myös keikkaillut DJ:nä Doomink nimellä muutaman vuoden ajan, niin Suomessa kuin ulkomailla. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Antti Jaatinen työskentelee pääsääntöisesti Helsingissä järjestettävien elektronisten musiikkitapahtumien parissa, ja hän on toiminut alalla jo useamman vuoden ajan. Kokemusta Anttilta löytyy vaihtelevista projekteista musiikkitapahtumiin ja All Good Entertainmentin kautta, jonka perustaja Jaatinen on. All Good Entertainment tarjoaa palveluitaan tapahtumatuotantoon ja vuokraa laitteistoa sitä tarvitseville. Kokemusta Anttilta löytyy siis paljon, ja hän onkin tuttu hahmo Helsingin yöelämässä. Antti on myös mukana esimerkiksi Kosmos-festivaalin sekä Drop Zone-tapahtumien tuotantotiimeissä. Hän keikkailee myös itse kahdella eri DJ-nimellä: Agentron ja Katum8. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Kuva 22. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.

Tanssilattialla tapahtuu.

Kuvaaja: Pekka Silfver.

Tapasin Antin ja Pekan 22.10.2014 ravintola William K:ssa, ja kävimme pikaisesti läpi Case-tapahtumamme etenemisen. Kun olimme asettautuneet aloillemme ja keskustelleet tarvittavat seikat tapahtumaamme varten, aloitin haastattelun. Konkreettista pohjustusta kaaviolle ei enää tarvittu, koska olimme käyneet kaaviota läpi jo entuudestaan Case-tapahtuman kanssa. Selitin heille kuitenkin vielä kaavion käyttötavat ja kaikki hyödyt uudelleen lyhyesti, palauttaakseni paremmin mieleen kaavion käsittelemät asiat. Olihan kaavio myös elänyt ja muokkaantunut työni edetessä, jota kautta se oli tuonut haastateltavillekin uusia piirteitä. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Pohjustuksessa teimme mielikuvaharjoituksen kaavion käytöstä, jonka aikana tein myös yllätyksellisen huomion. Vaikka tunsin tämän haastatteluryhmän jäsenet entuudestaan kaikkein parhaiten, ei se nopeuttanut laisinkaan avainsanojen löytymistä. Jouduinkin nyt johdattelemaan haastateltaviani kaikkein eniten avainsanojen löytämisessä, vaikka heidän löytämänsä avainsanat olivat kaikkein lähimpänä itseäni henkilökohtaisesti koskettavia aiheita. Aiheet olivat täysin verrattavissa muidenkin haastateltavien esiin tuomiin asioihin, mutta ne osattiin nyt tarkentaa paremmin juuri minua koskettavina seikkoina. Nopeutta ehkä selittää se, että tämä haastattelu on toteutettu myöhään illalla, joten jo pelkkä väsymys saattoi vaikuttaa siihen. On myös mahdollista, että koska nyt haastateltavat osasivat tarkentaa suoraan hyvinkin tarkkoja avainsanoja, he ehkä miettivät niitä perusteellisemmin. Joka tapauksessa avainsanoja saatiin määriteltyä yhtäläillä, ja ne olivat täysin verrattavissa edeltävien haastattelujen aikana nousseisiin. (Silfver & Jaatinen 2014.)

5.2.3.1 Aikakaaret

Molemmat haastateltavat näkivät kaavion aikakaaret todella hyödyllisinä. Pekan mielestä ne tuovat tapahtumien suunnitteluun erittäin toimivan aikataulutuksen, joka helpottaa töiden jaksottamista. Ne selkeyttävät milloin mikäkin asia on otettava hoitoon ja samalla näkee, mitä asioita muut tekevät. Kuten opinnäytetyössäni olevissa kaavion ohjeissa (Luvussa 3) ja haastatteluissa tehdyssä pohjustuksessa selvitin, aikakaarille voidaan nimetä loppumisajan kohta, jonka jälkeen aikataulutusta aletaan muodostaa. Antti ehdotti graafisen lokeron laittamista näille, jotta kaavioon saataisiin selkeä ja siisti kohta, mihin ajat voitaisiin kirjata. Aikakaarien välillä liikkumisesta haastateltavilla ei ollut painavaa sanottavaa, olihan se jo koettu käytännössä toimivaksi. Eteneminen oli luontevaa palaveri kerrallaan, ja aikakaaria otettiin haltuun sitä mukaa, kun tarvetta oli tai suunnitelmat etenivät. Johtoryhmä aloituskohtana oli heidän mielestään myös selkeä ja käytännöllinen, koska se kuvasti hyvin heille luontaista tapaa toimia. (Silfver & Jaatinen 2014.)

5.2.3.2 Toimet ja luvat

Case-projektin kautta olimme huomanneet, että kaavio pitää sisällään paljon turhia toimia ja lupa-asioita. Niitä ei haluttu kuitenkaan poistaa siitä, koska kyseiset toimet ja luvat voivat olla tärkeitä jonkin toisenluonteisen tapahtuman kanssa. Molemmat haastateltavat näkivät kaavion mahdollistavan hyvin kokonaisvaltaisen suunnittelun erilaisiin tapahtumiin, vaikka juuri kyseisessä projektissa kaaviossa oli paljon turhaa. Yleiskatsaus toimista oli heidän mielestään kattava ja hyödyllinen moneen suuntaan. Molemmat haastateltat kommentoivat, että toimia voidaan karsia pois vasta sitten, kun ne on useaan kertaan todettu turhiksi. Ensimmäisten tutustumisten myötä niihin ei haluttu puuttua liikaa. Erilaisten vastauksien määrittäminen eri toimien kohdalla oli heidän mielestään selkeää ja tarpeellista. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Kerroin haastateltaville, että muiden haastattelujen myötä oli noussut esille ehdotus, jonka mukaan toimet lajiteltaisiin tarkemmin lohkoittain, omiin kategorioihinsa ja niille määrättäisiin vastuuhenkilöt. Tämä oli myös Antin ja Pekan mielestä viisas ratkaisu, koska kaavion toimista osa oli sellaisia, joille oli hölmöntuntuista määrittellä vastuuhenkilöä. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Miksaaja-toimi oli haastateltavien mielestä osittain harhaanjohtava. Kaaviossa tämä toimi on kyllä tärkeä ja oikeassa paikassa, mutta tämänkaltaista henkilöä tarvitaan myös valoille ja muulle tekniikalle. Miksaaja viittaa vahvasti pelkästään ääneen, joten heidän mukaansa voisi olla parempi, että nimitys viittaisi yleisemmin kakkiin osa-alueisiin. Sellaiseksi voisi sopia esimerkiksi tekniikka vastaava. (Silfver & Jaatinen 2014.)

PA-laitteisto -toimi voitaisiin nimetä esim. Äänentoistoksi. Tätä selitettiin sillä, että moni kaaviota lukeva ei välttämättä edes tiedä mikä PA-laitteisto on. Asian pitäisi olla selkeä tapahtumatyötätekeville, mutta tuoreille tuottajille äänentoisto sanana voisi aueta helpommin. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Kaaviosta löytyi kaksi aikatalutuskohtaa, joista toinen koskee tekniikkaa ja kulisseissa tapahtuvaa toimintaa, toinen taas asikkaille tehtävää aikatalutusta eli tapahtumaohjelmaa. Antin mukaan nämä kohdat tulisi erotella ja muotoilla selkeämmin kaaviossa. Hän painotti tekniikan aikatalutuksen aloittamista hyvin varhaisessa vaiheessa, koska se voi vaikuttaa muuhun suunnittelutyöhön erittäin merkittävästi. Esimerkiksi tietty artisti tai yhteistyökumppani ei välttämättä pysty saapumaan tapahtumapaikalle ennen klo 19,00, mikä taas saattaa vaikuttaa siihen, voidaanko häntä laisinkaan käyttää. (Silfver & Jaatinen 2014.)

5.2.3.3 Ajatusmaailmat

Ajatusmaailmojen käyttö ja olemassaolo tunnustettiin selkeäksi ja hyväksi ratkaisuksi kaaviossa. Käyttökokemuksena haastateltavat sanoivat, että ne auttoivat erityisesti etäsuunnittelun parissa, koska avainsanoista saatiin apua yhteisten aiheiden muistamiseen. Pekan mukaan olisi hyödyllistä jos pääkysymysten perässä olisi ensin pari suuntaa antavaa esimerkkiä niiden aiheista, jonka jälkeen jäisi tyhjiä palloja omien avainsanojen sijoitteluun. Olin itsekkin jo hieman miettinyt tätä vaihtoehtoa ja päädyinkin toteuttamaan sen lopullisessa kaaviossa. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Valmiiksi määrittelemäni avainsanat olivat haastateltavien mielestä osittain liian virallisia, mutta huomioiden työni luonteen täysin ymmärrettäviä. Musiikkitapahtumien kanssa ei sopisi kuitenkaan käyttää niin virallisia ilmaisuja, koska toiminnan tulisi olla hauskaa ja innostavaa. Sitä kautta saadaan ihmisten mielenkiinto heräämään. (Silfver & Jaatinen 2014.)

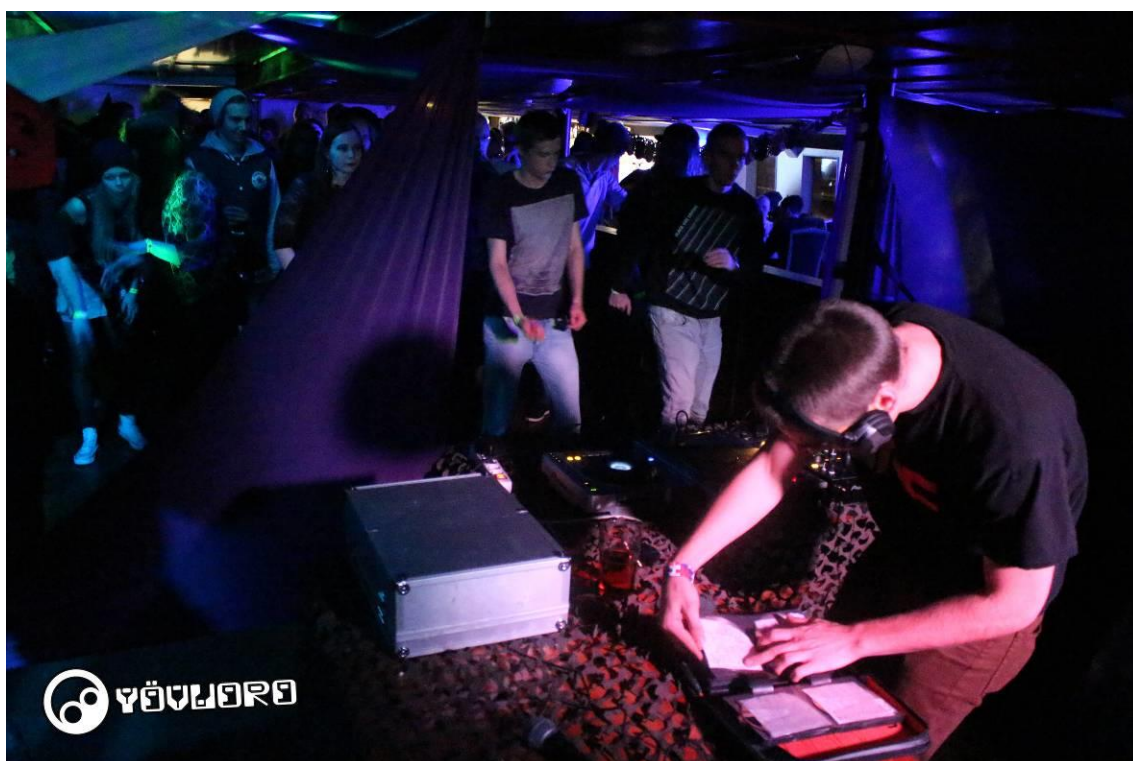
5.2.3.4 Kaavio yleisesti

Yleisesti kaavio nähtiin erittäin hyvänä eikä sitä pidetty laisinkaan sekavana. ”Paljon asiaahan se sisältää, mutta jo nopealla tutustumisella siihen pääsee käsiksi”, kommentoi Pekka. Antti piti kaaviota myös selkeänä ja totesi isomman tulostemuodon tarpeelliseksi. Esimerkiksi A3:koolla kaaviosta saadaan käytön kannalta toimivampi. Mikäli toimille saadaan määriteltyä lyhyempiä sanamuotoja, saataisiin kaavion sisälle lisää tilaa parantamaan yleisilmettä. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Antin puheiden mukaan kaaviosta voidaan tutkimalla löytää joitain pieniä graafisia epäkohtia. Kaavio on kuitenkin niin tiivis paketti, että varsinaisia parannusehdotuksia on hyvin vaikea keksiä. Samanaikaisesti hän haluaa siis jättää ne rauhaan, koska yhden asian muuttaminen selkeästi vaikuttaa toiseen, joten yhtä ja oikeaa tapaa on vaikea löytää. Kauneus on aina katsojan silmässä, niin myös tässä tapauksessa. Ongelmana on saada koko tapahtuman sisältö pakattua yhteen kuvaan eli tulostettavaan kaavioon, ja siinä on onnistuttu erinomaisesti. Digitaalisessa versiossa tätä ongelmaa ei olisi, koska siitä saadaan liikkuva ja näin ollen ongelma poistuu. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Viimeiseen versioon toivottiin vaaleampia sävyjä sekä vieläkin toisistaan paremmin erottuvia värejä. Värien käytöstä Antti ehdotti, että toimet ja lupa-asiat voitaisiin erotella vastavärein, mikä saattaisi olla graafisesti toimiva ratkaisu. Myös aikakaarien vihreät värit voisivat lähteä lähes valkoisensävyisestä vihreästä eteenpäin. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Molemmat haastateltavat olivat sitä mieltä, että lyhyellä ohjeistuksella kaavion käyttö avautuu varmasti kaikille käyttäjille, mutta ilman sitä se näyttää varmasti sekavalta ja hankalasti käsiteltävältä. Kuitenkin lyhyt ja yksinkertainen ohjeistus riittäisi varmasti. Kaaviota nähtiin käytettävän palaverien aikana yhteisesti ja myös omien yksin tehtävien suunnitteluiden aikana muistilistan tyyliä. Haastateltavat antoivat erittäin positiivista palautetta kaaviosta, ja heidän mielestään se sopisi ehdottomasti kaikenlaisten tapahtumien suunnittelutyöhön. Pekan mukaan siitä voi olla hyötyä kenelle tahansa. (Silfver & Jaatinen 2014.)

Kuva 23. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.

Meraki vaihtamassa uutta levyä tulille.

Kuvaaja: Pekka Silfver.

5.3 Lopulliset muutokset haastatteluiden pohjalta

Pohtien kaikkea haastatteluista saamaani palautetta, pystyin olemaan erittäin tyytyväiseen luomukseeni. Kaavio tunnustettiin jokaisessa haastattelussa käytännölliseksi työkaluksi, jota voitaisiin hyödyntää haastateltavien omassa toiminnassa. Kaavio sisältää runsaasti tietoa, joka mahdollistaa kaikenkokoisten ja -luonteisten tapahtumien työstämisen. Sitä voidaan käyttää erilaisissa tilanteissa ja siitä hyödytään suunnittelutöiden parissa monin tavoin. Mitä suuremaksi ja haastavammaksi toiminta kasvaa, sitä suurempi hyöty myös kaaviosta saadaan. Näin muotoillen kaavio kuulostaakin lähes valmiilta, mutta toki kehitettävää löytyy paljon. Mikäli kaaviosta halutaan saada sellainen valmis versio, mitä voitaisiin hyödyntää joko kaupallisesti tai julkisesti, oli edelleen kehittäminen välttämätöntä. Oli myös selvää, että opinnäytetyön valmistumisenkin jälkeen kaaviota tulotaisiin edelleen kehittämään ja tutkimustyö jatkuisi vielä pitkään.

Haastatteluiden pohjustusosioiden harjoituksista saadun informaation mukaan kaavion käyttöön ei vaikuttanut merkittävästi haastattelijan ja haastateltavien väliset ihmissuhteet. Näitä ihmissuhteiden vaikutuksia haluan tässä tapauksessa verrata kohderyhmän tuntemukseen. Tuntemus helpottaa ja nopeuttaa osuvien avainsanojen löytymistä ja myös vastauksien määrittämistä kaavion toimille. Toisaalta niitä pystytään määrittämään yhtä lailla riippumatta siitä, kuinka hyvin tunnemme kohderyhmän. Testien avulla huomasin, että kaikki haastateltavat löysivät yhtä lailla avainsanoja pääkysymyksiensä perään eikä tuntemus vaikuttanut lopputulokseen juurikaan. Tämä tarkoittaisi sitä, että olen onnistunut myös testien perusteella luomaan helposti ymmärrettävän työkalun, joka sopii kaikille käyttäjille. Toisaalta tunsin jo entuudestaan kaikki haastattelemani henkilöt jossain määrin, joten itselleni täysin vieraan henkilön näkökantaa en saanut. Silloin avainsanojen määrittäminen olisi voinut tulla huomattavasti suurempia eroja. Kaikilla haastateltavillani oli myös kokemusta tapahtumien järjestämisestä jo pidemmältä ajalta, joten tuntumaa erilaisien tapahtumien järjestämisestä löytyi rutkasti. On siis vaikea tehdä johtopäätöstä siitä miten kaavio toimisi täysin uutukaisen tapahtumatuottajan käsissä tai sellaisissa vieraissa projekteissa, joista ei ole mitään tietoa etukäteen. Käytännön tasolla tapahtumatuottajilla tulisi kuitenkin olla aina saatavilla tietoa kohdeyleisöstään tai tapahtuman lähtökohdista. Tämä ainakin olisi toivottu lähtötilanne, koska muuten voi olla hankala päästä kummoisiinkaan tavoitteisiin.

5.3.1 Aikakaaret

Aikakaarien kanssa tuli miettiä uutta rakennetta. Ne olivat jo toimiva kokonaisuus, mutta niitä voitaisiin parantaa muuttamalla nimityksiä. Tarkoitukseni oli myös vähentää aikakaarien määrää, mutta käytännön syistä tämä ei ollut toimiva ratkaisu. Nykyinen määrä oli mielestäni välttämätön työmäärien pilkkomisen takia, sekä kaavion yleisilme romahti täysin kaaria vähennettäessä. Päätin nimetä aikakaaret uudelleen Ideoi, Työstä, Kehitä, Muista ja Hoida. Näin aikakaarien nimet antoivat mielestäni selkeämmän ohjeistuksen työvaiheista, joka helpottaisi käsityksen muodostamista siitä miten suunnittelut etenevät. Koska tapahtumat voivat olla suuren suuria paketteja, saattaa suunnittelutöiden kanssa joskus olla vaivanloista muodostaa itselleen mielikuvaa siitä kuinka lähellä oikeasti valmista tapahtumaa ollaan.

Lohkojen liittäminen aikakaariin ja niiden välinen toimivuus piti myös saada kuntoon. Haastattelujen aikaan ne olivat hyvin erillään toisistaan ja niiden välillä ei juuri ollut yhteyttä. Minun tuli saada ne paremmin toimimaan yhdessä. Lohkojen sisäinen muokkailu ei ollut mielestäni toimiva ratkaisu, koska se jälleen haittasi yleisilmeen siisteyttä radikaalisti. Aikakaarilla etenemistä tuli myös saada muutettua selkeämmäksi, ja tämä voitaisiin toteuttaa erilaisien nuolien ja muiden ohjeistusten avulla. Kaavion käytön aloituskohta tulisi myös saada selkeämmin esille, minkä vuoksi päätin vaihtaa sen nimityksen Johtoryhmästä Tuotantotiimiksi. Selkeät aloituskohdat eivät jätä käyttäjää niin sanotusti pulaan, vaan ohjaavat suoraan tiettyyn suuntaan. Se helpottaa kaavion käytön aloittamista. Tuotantotiimi on nimenä toimivampi, koska se antaa osuvamman mielikuvan omasta tarkoituksestaan eikä ole niin byrokraattinen ilmaisu. Viimeisenä lisäyksenä aikakaarille tulisi liittää laatikko, johon voidaan kirjata omia aikamääreitä. Sen avulla kaavio pysyy siistimpänä, kun siihen aletaan tehdä kirjauksia.

5.3.2 Toimet ja luvat

Toimien kanssa kaikilla haastateltavilla oli paljon mielipiteitä, mikä oli myös täysin odotettavaa. Haastateltavat tutkivat kaavion prototyyppiä, jossa tiesin jo valmiiksi olevan muutettavia epäkohtia. Haastatteluiden aikana myös löydettiin ja nostettiin esille samaiset epäkohdat, mistä voin olla tyytyväinen. On sanomattakin selvää, että tunninmittaisen haastattelun aikana on lähes mahdotonta huomata jokainen virhe, mutta määrällisesti epäkohtia löydettiin vähän, mikä tarkoittaa sitä, että olin lähtökohtaisesti päässyt lähelle valmista versiota.

Huomioitavia seikkoja nousi toimien sijoittelusta kaaviossa, koska osa niistä oli aseteltu kummastusta herättäviin kohtiin. Asettelujen kanssa pystyin niin haastattelujen kuin myös käytännön testien perusteella määrittämään parempia paikkoja. Päädyin myös asettelemaan toimet tarkemmin lohkoittain ja nimeämään lohkot, jolloin koko yleisilme parani huomattavasti. Näin ollen myös vastuualueiden määrittely helpottui ja kaaviosta saatiin mukavampi käyttää. Esimerkiksi kaikki lupa-asiat olin tarkoituksellisesti laittanut erilleen niin, että ne ovat huomioitavia vain tiettyjen toimien kohdalla, jos tarpeellista silloinkaan. Tähän ratkaisuun tulisin päätyämään myös vastaisuudessa, mikäli kaaviosta tehtäisiin digitaalinen versio. Kuitenkin nyt oli kyseessä paperinen tulostettava versio, mikä sekoitti osaa haastateltavista. Siksi lupa-asiat koottiin kaikki yhteen lohkokoon. Myös useampi toimi sai ajallisesti uuden paikan kaaviosta, perustuen haastateltavien antamaan informaatioon. Koska muutkin toimet sijoitettiin lohkoittain paremmin omiin lokeroihinsa, tuli joitain toimia toistaa useampaan kertaan. Näin selkeytettiin niiden tärkkeellisyttä.

Toimien nimityksistä tuli paljon huomioita, ja eri haastateltavat puuttuivat eri nimityksiin. Oikeastaan yhteen ja samaan nimitykseen ei puuttuttu kertaakaan eri haastateltavien kesken. Tätä voidaan selittää eroavaisuuksilla kunkin haastateltavan oman ammatillisen tyyllisuunnan, syntyperän ja kaiken muunkin puhekielemme vaikuttavin tekijöin. Konkreettisesti voidaan siis todeta, että eriluonteisten tapahtumien väliltä löytyy myös puhekielessä vahvoja eroavaisuuksia. Toisin sanoen kaikille tyyllisuunnille on kehittynyt oma ammattisanastonsa, joka myös elää jatkuvasti. Oikeiden nimityksien löytäminen oli siis hankalaa, mutta jokainen toimi tuli nimetä niin, että se on kaikkien ymmärrettävissä. Päätin hakea musiikkitapahtumiin liittyvää ammattisanastosta viitteitä valintoihini, jotka kuvastaisivat parhaiten yhdistyksemme tyyppilistä toimintaa. Sanamuotoiluissa tulisi myös käyttää mahdollisimman lyhyitä sanoja, jotta tilaa säästyisi. Yhdyssanat saivat siis lähteä. Jokaista muutettua tointa en ole lähtenyt kuvaamaan erikseen, mutta viitteitä tehtyihin muutoksiin saadaan tämän luvun aikaisemmista osioista.

5.3.3 Ajatusmaailmat

Ajatumaalimoihin haastateltavilla oli kaikkein vähiten kommentoitavaa. Ne koettiin selkeänä ja toimivana ratkaisuna pitkälti sellaisenaan. Kriittisesti ajateltuna tämä saattoi johtua osittain myös siitä, että ajatusmaailmat olivat varmasti entuudestaan vierain asia sisäistää kaaviosta, joten niihin ei ehkä haluttu antaa niin vahvoja mielipiteitä lyhyen tutustumisen pohjalta. Toisaalta olen pyrkinyt muotoilemaan ne mahdollisimman yksinkertaisiksi, jotta sisäistäminen olisi mahdollisimman helppoa. Toivomani mukaan olen onnistunut tässä. Ajatusmaailmat ovat mielestäni yksi suurimmista seikoista, mikä erottelee omaa työtäni muista samankaltaisista tapahtumaoppaista ja -työkaluista, joten niiden tuli olla huolella viimeisteltyjä.

Haastateltavien mukaan valmiissa kaaviossa olisi hyvä olla sekä tyhjiä palloja itse määriteltäville avainsanoille että myös valmiiksi täytettyjä palloja avainsanoineen. Näin ollen kaaviota käyttävän henkilön on helpompi lähteä oikeaan suuntaan. Näiden valmiiksi määrittämien avainsanojen muotoilu tulisi tehdä niin, että ne eivät ole liian vakavanoloisia. Niissä tuli saada näkyviin iloisuus, joka johdattelee käyttäjän mielikuvia positiiviseen ja vapautuneeseen suuntaan. Tämä oli mielestäni tärkeä seikka, koska yhdistystoimintamme perustuu mukavaan yhdessätekemiseen.

5.3.4 Kaavio yleisesti

Kaavion yleisilme vaikutti kaikkien haastateltavien mielestä erittäin hyvältä ja muutettavia seikkoja toivottiin vain hiukan. Kuten jo aikakaaria käsiteltäessä kaavioon toivottiin hieman parempaa opastusta etenemissuunnista ja aloituskohdista, miktä toiveet voidaan toteuttaa esimerkiksi nuoliopastein. Värien korjailua ja hiomista toivottiin myös, jotta mikään yksityiskohta ei katoaisi kaavioon. Haastateltavat suosittelivat vastavärien käyttöä ja vaaleampia värejä yleisesti. Haastateltavat toivoivat kaavioon lisää tilaa omille merkinnöille. Tämän toutuin hyödyntämällä tulosteen ylimääräisiä osia.

Kaavio nähtiin helposti ymmärrettävänä työkaluna, joskin sen käyttöä varten oli tehtävä ohjeistus. Ohjeistuksen avulla kaaviota varmasti pystyttäisiin hyödyntämään monenlaisessa toiminnassa. Siitä saataisiin varmasti apua monelle tapahtuman suunnittelusta kiinnostuneelle henkilölle. Selkein käyttötarkoitus kaaviolle löytyi haastattelujen aikana, jolloin siitä muodostui ennen kaikkea ryhmätyökalu. Sitä nähtiin käytettävän palavereissa, joissa olisi mukana useampia henkilöitä. Varsinkin suurien ja toisilleen tuntemattomien neuvotteluryhmien välillä se toimisi oivana apuvälineenä. Kaavioon saadaan tallennettua informaatiota ja kasattua yhteisiä mielipiteitä, jotka voidaan taas viedä kätevästi neuvottelujen jälkeen kotiin. Ajatellen omaa yhdistystoimintaamme pidän tapahtumiamme pienikokoisina ja vaatimattomina. Kaavioista saadaan apua sekä sellaisiin että myös suurempiin projekteihin. Tämä oli tietenkin positiivinen piirre, huomioiden jatkuvasti kasvavan ja kehittyvän nuoren yhdistyksen tavoitteet tulevaisuudessa. Kaavio sai siis erittäin positiivista palautetta ja osa haastateltavista sanoikin leikkisästi ottavansa kaavion käyttöön heti sen valmistuttua.

5.4 Lopullinen Etle-kaavio

Lopullinen Etle-Kaaviosta valmistui 19.11.2014. Etle-kaavio löytyy myös liitteenä (Liite 6) opinnäytetyön lopussa. Kaaviota käytetään A3-tulostekoossa, joka on sen käytön kannalta optimaalinen tulostekoko. Luvussa kolme käsittelin kaavion prototyypin käyttöä ja siinä kuvastan yksityiskohtaisesti kaavion syntyperäistä käyttöä. Lopullinen kaavio vaati kuitenkin uudet, selkeät ja yksinkertaiset käyttöohjeet. Nämä löydät liitteenä (Liite 7) työn lopusta. Käyttöohjeet tulostetaan A4-tulostekoossa, kaksipuoleisena tulosteena, jolloin kaikki saadaan mahtumaan yhteen tulostepaperiin.

Etle-kaavion on tekijänoikeuksin suojattu teos, ja sen kaikki oikeudet pidetään Esa Loukon nimissä. Etle-kaavion luvaton kopiointi on kiellettyä. Etle-kaavion käyttö kaikkiin kaupallisiin tarkoituksiin on ehdottomasti kielletty. Kaavion käyttö tapahtumien suunnittelutöissä on kuitenkin erittäin toivottua, ja teokseen on mahdollisuus päästä käsiksi kauttani! Keskustelen erittäin mielelläni työstäni ja pyrin vastaamaan kaikkiin mahdollisiin yhteydenottoihin sen tiimoilta. Halutessasi yhteyden minuun saat esimerkiksi suoraan Internetissä LinkedInin ja Facebookin välityksellä.

Kuvio 2. Etle-kaavion valmis versio. 2014.

6 Lopullista työtä arvioivat analyysit

Tähän lukuun olen koonnut omat tulkintani työn onnistumisesta. Olen pyrkinyt kritisoimaan työtä rehellisesti ja löytämään siinä olevia vikoja, tuoden esille myös sen hyvät puolet. Työstä arvioin ensin sen eri osa-alueita, jonka jälkeen tulee arvio kokonaisuudesta.

6.1 Teoriaosuus

Teoriaosuuden kirjoittaminen oli työni kannalta välttämätöntä ja mielestäni myös sen haastavimpia osuuksia. Myönnettäköön, että en juurikaan pidä lukemisesta, mikä toi osuuden luomiseen omat hidasteensa. Alaan liittyvää kirjallisuutta löytyy paljon, mutta asioita käsitellään mielestäni kuitenkin suppeasti monessa mielessä. Varsinaista tietoa siitä, miten jokin tietty asia tulisi konkreettisesti hoitaa, oli usein jopa hankala löytää. Tähän mielestäni vaikuttaa Suomessa vallitsevat liian tiukat lakisäädökset tapahtumatuotannon saralla, minkä vuoksi niiden mukana on hankala pysyä. Painettuun kirjallisuuteen ei kovinkaan moni tahdo kirjoittaa sellaista asiaa, mikä saattaa vanheta jo seuraavana vuonna. Tämä toi myös suuren määrän haasteita teoriaosuuden kirjoittamiseen ja muotoiluun. Se kuitenkin motivoi minua kirjoittamaan omaa tekstiäni, koska arvelin siitä olevan näin entistä enemmän hyötyä työni lukijoille. Itsekin vielä opettelevana ja uutena tapahtumatuottajana koin tiedon hakemisen erittäin mielenkiintoisena. Sain siitä erittäin paljon hyötyä myös käytännön tasolla, ikään kuin eräänlaista varmistusta jo olemassa olevien tietojen viereen, mutta myös täysin uutta tietoa näiden ympärille.

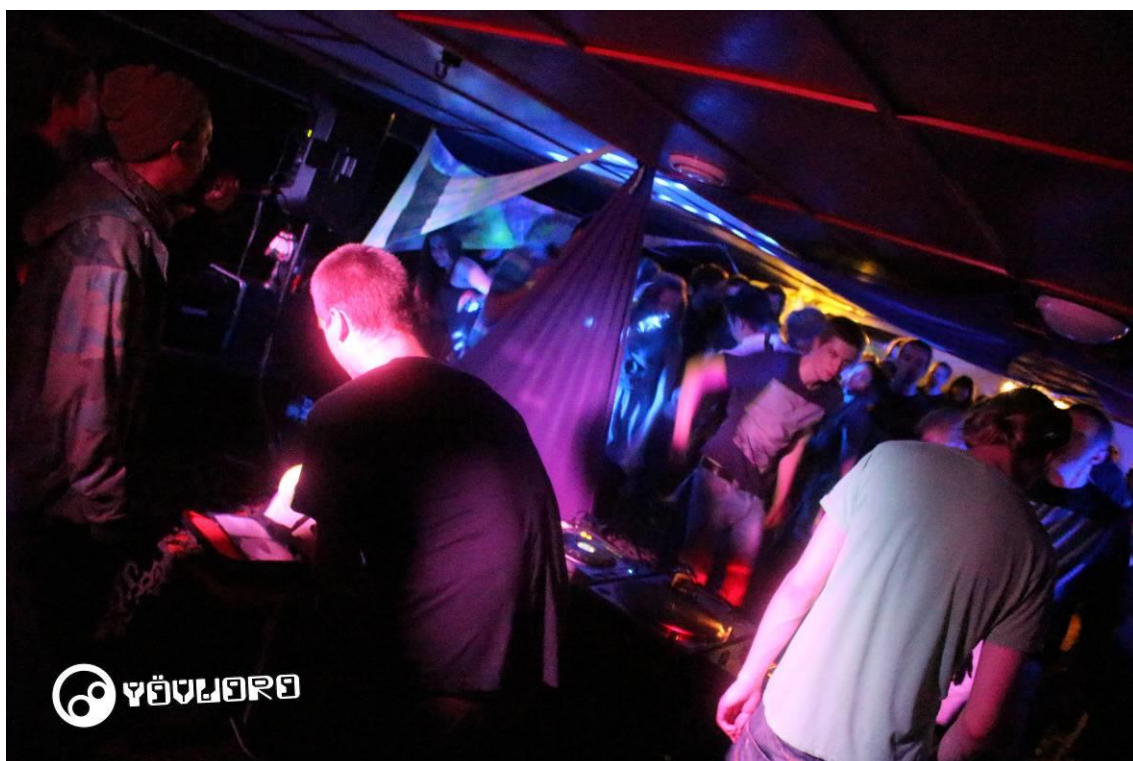
Teoriaosuuden arvioisin olevan hyvällä tasolla, koska sen pohjalta lukija saa mielestäni hyvän mielikuvan tapahtumatuotantoon liittyvistä seikoista ja niiden haasteellisuudesta. Teoriaosuutta olisin voinut jatkaa vieläkin syvemmälle, yksityiskohtaisemmin. Siihen olisikin jollain alan konkarilla varmasti lisättävää. Kuitenkin asioiden käsittely olisi helposti alkanut muuttua niin tekniseksi, että se olisi alkanut heijastunutta negatiivisesti jo luetun ymmärtämiseen. Opinnäytetyön teoriaosuuden oli tarkoitus opettaa minua itseäni sekä myös yhdistyksemme jäseniä. Tässä olen onnistunut mielestäni erinoimaisesti ja arvioin siitä olevan hyötyä meille kaikille. Teoriaosuudesta saadaan tapahtumien järjestelyyn mukava tietopaketti, josta on hyvä lähteä liikkeelle. Vastaako osuus sitten niihin kysymyksiin, joihin yhdistyksen ulkopuoliset lukijat etsivät vastauksia, onkin aivan toinen asia. Uskon kuitenkin onnituneeni siinäkin mielessä hyvin, koska kokonaispaketti on osittain jopa kattavampi, kuin monessa alan ammattilaisen kirjoittamassa kirjassa.

Täysin tyytyväinen teoriaosuuden kokonaisuuteen en ole, koska minulta jäi sieltä pois tiettyjä asioita, joita alunperin suunnittelin lisääväni. Esimerkiksi eräät viralliset tahot jättivät vastaamatta esittämiini kyselyihin, minkä takia en saanut teoriaosuutta viilattua aivan siihen pisteeseen, kuin olisin tahtonut. Toisaalta tietolähteitä on onneksemme maailma pullollaan. joten pystyin hankkimaan puuttuvaa tietoa muuta kautta. Lopputuloksessa pääsin hyvin lähelle sitä, mihin pyrin. Teoriaosuuden arviointiin vaikuttaa myös Case-projektin luonne, minkä vuoksi tästä parisuhteesta en anna hyvää arvosanaa teoriaosuudelle. Tämä johtuu siitä, että se on liian kattava. Jos ajatellen musiikkitapahtumaa, varsinkin sisätiloissa järjestettävää sellaista, on teoriaosuudessa aivan liian paljon tietoa, mitä ei tarvita laisinkaan käytännön tasolla. Suurin haitta voi muodostua siinä, että tieto saattaa vaikuttaa lukijan mielikuvaan siitä, kuinka helppoa ja mukavaa tapahtumien järjestäminen voi olla. Ei ole myöskään optimaalista tehdä turhaa tai aiheesta sivuavaa työtä, minkä vaikutelman tämä työ saattaa antaa. Kuitenkin kun muistaa, että teoriaosuus on kirjoitettu ajatellen yhdistyksemme, kuin myös omia etujani sekä molempien tulevaisuutta ja kehittymistä parempaan suuntaan, vastaa teoriaosuus näitä seikkoja.

6.2 Case-tapahtuma

Case-tapahtuma oli kokonaisuutena yksi parhaimpia tapahtumakokonaisuuksia, joita olen ollut itse suunnittelemassa ja toteuttamassa. Onnistuimme siinä lähes erinomaisesti, kattoihan tapahtuma pitkälti kaikki tavoitteemme ja odotuksemme. Aina kuitenkin löytyy parannettavaa ja uusia ideoita alkoi pulputa mielessä heti tapahtuman käynnistyessä. Jouduimme myös jättämään kokonaisuudesta joitain alustavia suunnitelmia pois, mutta en usko sen vaikuttaneen kävijöiden juhlakokemukseen. En myöskään väitä, että kaikki asiat tapahtumamme sisällä olisivat menneet täysin toiveiden mukaisesti tai ilman mitään ongelmia. Esimerkiksi jälki-markkinoinnin kanssa olisi voitu petrata huomattavasti paremmin.

Tapahtuman kokonaisuuteen en voi olla kuin tyytyväinen, ja nyt kaavion valmistuttua ongelma-kohtiin saadaan varmasti parannusta tulevien tapahtumien kanssa. Vaikka olen itse tapahtuman toteutukseen erittäin tyytyväinen, miettiessäni sitä kaavion prototyypin arvioivana tekijänä, en olekaan erityisen tyytyväinen lopputulokseen. Hyödynsimme kaavion prototyyppiä vain murto-osan siitä, mihin sitä olisi voitu jo tuolloin käyttää. Kaavio oli mukana suunniteluissa, mutta sitä olisi pitänyt käyttää konkreettisemmin tärkeänä työkaluna koko työryhmän kesken. Nyt se toimi lähinnä omana lisätyönä projektin rinnalla, mistä toki saatiin omat hyötynsä.

Kuva 24. Halloween musiikkitapahtuma. 2014.
Mikissä Merill Rexford ja biittejä pyörittää Meraki.
Kuvaaja: Pekka Silfver.

Koska kaavio ei päässyt täysin oikeuksiinsa Case-tapahtuman kautta, tuli tapahtuman suunnitelmista saatua informaatiota lopulta hieman niukasti. Se taas vaikuttaa suoraan kaavion viimeiseen versioon. Tästä en kuitenkaan voi syyttää ketään, en edes itseäni. Haasteen toi uusi menetelmä, jota koetettiin liittää mukaan jo valmiiksi haastavaan yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavaan projektiin. Mikäli olisin valinnut opinnäytetyöhöni jonkin pienemmän tai helpomman tapahtumatoteutuksen, esimerkiksi täysin oman tapahtumamme, olisi kaaviota varmasti voitu hyödyntää konkreettisemmin. Näin ollen keskustelu kaavion ympärillä, sen toimivuudesta, käyttömukavuudesta ja muista seikoista olisi ollut vapaampaa. Tämä ei kuitenkaan ollut käytännön syistä mielestäni vartenotettava ratkaisu. En halunnut tehdä työkalua, mistä emme yhdistyksenä saisi uutta hyötyä, olihan pienten tapahtumien kanssa työskentely jo erittäin tuttua. Halusimme kasvaa ja kehittyä, joten siksi projekti sopi hyvin. Ajallisesti projekti myös tuki opinnäytetyön etenemistä täydellisesti, koska molemmat kulkivat mukavasti rinnakkain. Ideaalisin tilanne kaavion suhteen olisi ollut suunnitella täysin uusi tapahtumakokonaisuus, jossa ei olisi valmiiksi vaikuttavia tekijöitä taustalla. Olisiko sitten prototyypistä saatu toivottua turvaa tämänkaltaiseen toteutukseen, tai miten olisin saanut ajan riittämään tähän kaikkeen, onkin aivan oma tarinansa. Asiaa voidaan puntaroida monelta osin.

Ajatellessani valmistunutta kaaviota ja sen käyttöä yhdistyksen käytössä uskon sen motivoivan nykyisiä ja tulevia jäseniämme yhä omatoimisempaan työskentelyyn erilaisten projektien kanssa ja lopettamaan turhan jännittämisen kasvun edetessä kovaa vauhtia. Koska kaaviota työstettiin tämänkaltaisen Case-tapahtuman avuin, niin sanotun mukavuusalueen ulkopuolella, saatiin siitä hyvin potentiaalinen kasvualusta yhdistyksen toimintaan. Siinä mielessä voidaan ajatella, että Case-tapahtuma sopi täydelliseksi projektiksi. Lopullinen arviointi tapahtumastamme riippuu siitä, miltä kannalta sitä punnitaan, onko se välttävä vai erinomainen. Tapahtumatoteutus ja sen dokumentointi tukee mielestäni teoriaosuutta, välittäähän se lukijalle rehellistä kuvaa kaavion käytöstä ja potentiaalisuudesta. Teoriaosuuden ja Case-projektin välillä on kuitenkin aukkoja, koska tapahtuma ei koskettanut kaikkia teoriaosuudessa käsiteltyjä asioita. Tähän olisi käytännössä kuitenkin erittäin hankala päästä, järjestämättä festivaalitason toteutusta. Projektiosuuden avulla lukija voi toivomani mukaan kuitenkin muodostaa oman positiivisen kuvan yhdistyksen toiminnasta ja myös kaaviosta. Loimmehan oikean tapahtuman, johon osallistui satoja ihmisiä ja kaavio oli mukana suunniteluissa. Tapahtuma onnistui erinomaisesti ja siitä saatiin vinkkejä kaavion kehittämiseen. Kuitenkin toisenlaisella tapahtumalla tai erilaisen tuotantotiimin kanssa olisi siitä voitu saada tehokkaampia analyysejä.

6.3 Etle-kaavio

Luomaani kaavioon olen erittäin tyytyväinen. Työn edetessä olen käynyt läpi kymmeniä eri vaihtoehtoja liittyen sen käyttötarkoituksiin, sisältämään tietoon, graafiseen ilmeeseen ja näiden kaikkien yhteiseen toimivuuteen. On ollut erittäin haastavaa luoda itsenäisesti jotain täysin uutta työkalua, joka myös erottuisi edukseen jo olemassa olevista ohjelmista, muistilistoista, kaavioista, kirjoista, työkaluista tai muista aihetta käsittelevistä teoksista. Työn edetessä kaavioille alkoi kerääntyä erilaisia ulkopuolisia odotuksia ja olettamuksia, minkä suhteen opiskelijana on ollut ajoittain hankala vetää rajaa siihen, missä menee koulutyön ja tapahtumatuotannollisen työn välinen raja. Kaiken lisäksi verrattaessa opinnäytetyön alkumetrejä sen loppumetreihin on huomioitava, että taustalla vaikuttava yhdistyksemme toiminta kasvoi kovaa vauhtia. Olen kirjoittanut opinnäytetyötä lähes vuoden päivät, jonka aikana myös yhdistyksen tapahtumatoteutukset ovat muuttuneet merkittävästi. Se, mitä lähdin ensin tekemään, muuttui jo nopeasti turhaksi, ja sama toistui useaan otteeseen. Olikin asetettava rima niin ylös, että voisin olla varma opinnäytteen hyödyllisyydestä sen valmistuttua. Kunnianhimoisena koululaisena halusin myös saada hyvän arvosanan, joten ajauduinkin hyvin pitkälle omilta mukavuusalueiltani. Tämä kuitenkin tasottui ajan kanssa. Sitä mukaa kun opinnäytetyö eteni, tieto lisääntyi ja yhdistystoimintamme kehittyi. Harmaita hiuksia työ on aiheuttanut, mutta uskon kaavion helpottavan omaa työskentelyäni tulevaisuudessa erittäin paljon. Kaikki on siis ollut sen arvoista.

Kaavion prototyypin rakenteeseen on saatu mielipiteitä muilta tapahtumatuottajilta, ja sitä kautta olen rakentanut sen niin, että se myös mielestäni vastaa useisiin hankaliinkin seikkoihin liittyessään tuotannollisiin ongelmiin. Kaaviota testattiin käytännön tasolla, ja mukana olleet henkilöt tunnustivat sen hyödylliseksi ja toimivaksi. Kaaviota myös esiteltiin alamme auktoriteeteille, joita haastateltiin sen toimivuudesta. Heidän antamansa palautteet ovat olleet kaikin puolin positiivisia. Kaaviota keuhuttiin erittäin paljon, ja se sai huomiota mahdollisena työkaluna tuleviin projektitoteutuksiin. Tästä syystä en voi olla kuin tyytyväinen lopputulokseen.

Perfektioon pyrkivänä ihmisenä on myönnettävä, että löydän kaaviosta erittäin paljon seikkoja, joihin haluaisin edelleen puuttua. Päälimmäisenä esille tulee tiettyjen toimien sijoittelu outoihin paikkoihin. Lisäksi kakunpalasten nimeäminen, niiden sisältämien toimien mukaan, oli lähes mahdotonta, enkä ole nimiin alkuunkaan tyytyväinen. Sijoitteluratkaisuihin olen ajautunut päätymään tilaratkaisujen pohjalta. Kaavion kokoa ja muotoa muuttamalla todella radikaalisti saataisiin mahdollisuus muunnoksiin, mutta se tarkoittaisi kaavion työstämistä uudelleen lähes alusta alkaen. Myös muita graafisia parannuksia sille voidaan edelleen tehdä. Lopullisen kaavion käyttöohjeisiin en ole alkuunkaan tyytyväinen, koska ne eivät ole tekstillisesti ja asettelujensa puolesta sillä tasolla, mihin pystyn. Ne kuitenkin ajavat täysin asiansa

opinnäytetyön kannalta. Työ on joskus palautettava, joten en voi vain itsekseni kehitellä sitä loputtomiin. Kehitettävää löytyy paljon, eikä se välttämättä edes lopu koskaan. Kun työ on saatu päätökseen, alkaa sen todellinen testaus yhdistyksemme käytössä, ja näin kehitys saakin aivan uudenlaisen suunnan ja tarkoituksen. On huomattavasti käytännöllisempää tutkia käytössä olevaa työtä. Lainatakseni opinnäytetyötäni ohjaavaa opettajaa: ”Lopullisen markkinavalmiin työkalun kehittäminen vaatisi uudet viisi opinnäytetyötä sekä Case-projektia, eikä se välttämättä olisi silloinkaan mielestäsi täysin valmis” (Oikkonen 2014). Nämä sanat mielestäni pitäen voin varmasti olla tyytyväinen aikaansaannoksiini.

6.4 Kokonaisuus

Kokonaisuus pääsi yllättämään lopulta jopa itsenikin. Mielestäni kakki työni osa-alueet tukevat hyvin toisiaan; työllä on selkeät jaksotukset, ja eteneminen on johdonmukaista. Työ vastaa asettamiini tavoitteisiin ja olen oppinut sen kautta paljon. Uskon, että Yövuoro Ry tulee hyötymään merkittävästi työstä tulevissa tapahtumissaan. Oli todella mukava huomata, että luomani kaavio otettiin positiivisin mielin vastaan ja sen kautta alkoi syntyä jopa täysin uusia mahdollisuuksia. Muuta ei mielestäni koulutyöltä voi toivoa.

Parannettavaa ja kritiikkiä toki aina löytyy. Kirjoitusasun kanssa olisin voinut tehdä parempaa jälkeä, mutta sitä heikensi pitkä jaksottainen työstöaika. Työhön tuli ajoittain muiden töiden takia pitkiäkin tauoituksia, ja se näkyy paikka paikoin myös riveillä. Työn haasteellisuus ja jatkuva tilanteen muutos sen taustalla haittasi osaltaan kirjoittamista, joten pää- ja alalukuja on täytynyt työstää moneen otteeseen uudelleen. Aiheen entistä tehokkaampi rajaaminen olisi varmasti ollut kannattaa ja rajauksissa pysyminen olisi osaltaan auttanut kirjoittamista. Kuten rajausluvussa (Luku 1.4) kuitenkin kerron, oli työni luonteen vuoksi pakollista joustaa omissa rajauksissaan, mikä toisaalta tuntuu hieman hölmöltä. Myös lähteiden kanssa olisin voinut toimia aktiivisemmin, etsimällä lisätietoa useammasta kirjälähteestä ja ennen kaikkea ulkomaisesta kirjallisuudesta. Koska kuitenkin käsittelin asioita, jotka alkoivat olla itselleni töiden kautta hyvin selkeitä ja koska tein opinnäytetyötä loppupeleissä itselleni ja yhdistyksellemme, ei lisätiedon etsiminen tuntunut välttämättömältä työltä kiireellisessä elämässä. Työn pituudessa olisin myös voinut petrata, koska tekstiä olisi ollut mahdollista tiivistää, mikä auttaisi kokonaisuuden yhtenevyyttä ja lisäksi lukumukavuutta. Ajatellen työn lopullista kokonaisuutta ja myös sen parannettavia seikkoja, voin kuitenkin leikkimielisesti todeta, että ainakin työ näyttää nyt kirjoittajalta itseltään.

Työn eteen on nähty paljon vaivaa, eikä sitä ole nähty turhaan. Nähty vaiva näkyy myös työstä, mistä on aistittavissa aito kiinnostus tutkimuskohteeseen. Työn kautta avautuu paljon uusia mahdollisuuksia, niin itselleni, Yövuorolle kuin yhtä lailla kaikille muillekin mahdollisille lukijoille. Tästä syystä arvioin työn onnistuneen erittäin hyvin.

7 Lopuksi

Viimeisessä luvussa päätän työni yhteenvedolla ja selvitän samalla lukijalle, kuinka luotettavana sitä voidaan pitää. Kerron myös mahdollisista jatkotutkimusaiheista, joita työn valmistuttua tuli esille. Näiden pohjalta tulen varmasti tulevaisuudessa kehittämään kaaviota edelleen tai mahdollisesti tarjoan tutkimusaiheita niitä etsiville.

7.1 Yhteenveto

Etle-kaavion työstämiseen kului paljon aikaa ja vaivaa. Toivomani mukaan tämä myös heijastuu työni tekstiriveiltä lukijalle. Työn aloitin ensin tutustumalla varsinaiseen tutkimusongelmaan eli siihen miten Yövuoro Ry:n toimintaa voitaisiin kehittää sen tapahtumasuunnittelussa. Ongelma oli varsin selvä, elinhän itsekkin koko ajan sen parissa. Ongelman päätin ratkaista suunnittelemalla vaikutustyökalun, jonka avulla Yövuoron toimintaa pystyttäisiin kehittämään tehokkaalla tavalla. Teoriaosuuteen on haettu suuri määrä tietoa kirjallisuudesta, Internetistä ja muista lähteistä, reflektoiden näitä tietoja omaan osaamiseeni. Niiden perusteella alkoi vaikutustyökalun rakenne hahmottua.

Seuraavassa vaiheessa ikään kuin hypättiin askel taaksepäin ja tutkimusongelmia alettiin tarkentaa konkreettiselle tasolle sekä laajentaa koko tapahtuma-alalla vaikuttaviin ongelmatekijöihin. Tätä tietoa hankin Internetissä tehdyn kyselyn avulla, jolla kerättiin tietoa muiden tapahtumatuottajien mielipiteistä sekä heidän kohtaamistaan ongelmista. Heidän mielipiteidensä sekä lähtökohtaisten Yövuoron toimintaan vaikuttavien ongelmien kautta, että teoriaosuuden tiedon pohjalta pystyttiin lopulta luomaan vaikutustyökalun prototyyppi. Työkalun nimesin Etle-kaavioksi. Työkalua kehitin edelleen Case-tapahtuman keinoin ja teemahaastatteluiden kautta, saaden lopulta valmiiksi sen viimeisimmän version. Näin ollen vaikutustyökälistä saatiin erittäin toimiva kokonaisuus, jolla pystytään parantamaan Yövuoron toiminnan tehokkuutta täysin uusien keinoin.

Opinnäytetyön kokonaisuus onnistui erittäin hyvin, mikä ilmenee onnistuneella Case-tapahtumalla, positiivisella palautteella kaavion prototyypistä ja lopullisen työn arvioinneista. Kun työkalu saatiin valmiiksi, sen avulla päästiin vastaamaan alkuperäiseen tutkimusongelmaan eli vaikuttamaan yhdistyksen toiminnan tehokkuuteen. Tutkimustyötä tulen kuitenkin tekemään edelleen, ja työkalun kehitys tulee olemaan jatkuvaa. Toivomani mukaan sen avuin pääsisin antamaan oman panostukseni koko Suomen kulttuurin kehitykselle.

7.2 Opinnäytetyön luotettavuus

Työn luotettavuudesta voidaan arvioida seuraavia seikkoja: tutkimustyön toteutin sekä itseleni, että oman yhdistyksemme tarpeisiin ja käyttöön. Tutkimusongelma pystytään nostamaan selkeästi esiin, kun sitä on pohjustettu teorian avulla. Tätä kautta siirryttiin tutkimukseen, josta päästiin itse ratkaisuun. Sitä testattiin myös käytännössä ja sille haettiin kritiikkiä auktoriteeteiltä. Tästä syystä työn kanssa täytyi toimia eettisesti oikein ja käyttää vain valideja tietolähteitä. Oikominen olisi kostautunut jossain vaiheessa, ja maksumieheksi olisin joutunut vain itse. Työn tarkoitus oli luoda varsinaiseen käyttöön tuleva työkalu, joten virheet oli saatava minimoitua. Koska toimin itse samanaikaisesti opinnäytetyöni kirjoittajana ja Yövuoro Ry:n puheenjohtajana, oli tutkimuksellisesti luotettavampaa, että yhdistyksen varapuheenjohtaja Pekka Silfver toimi yhdistyksen puolesta arvioivana henkilönä opinnäytetyössäni. Hänen mielipiteitään toki keräsin työn edetessä useankin otteeseen, mutta varsinainen mielipide työhön ilmenee haastattelun muodossa.

Tutkimuksen reliabeliuksesta, eli mittaustulosten toistettavuudesta, sekä validiuksesta, eli luotettavuudesta voidaan olla kahta mieltä. Tutkimuksessa käytettiin hyvin vapaamuotoista kyselyä, jonka toteutin sosiaalisen median kautta. Suoranaisesti kysely ei ole täten validi, koska sosiaalisessa mediassa voidaan esiintyä muuna kuin omana itsenään. Kyselyn tarkoituksena oli kuitenkin hakea mielipiteitä ammattilaisilta ja tietoa siitä, vastaavatko nämä mielipiteet omiani. Koska vastaajia saatiin useampia ja koska heidän vastauksensa toistivat samoja asioita moneen otteeseen, voidaan ajatella kyselyn tuloksien olevan rehabiliteettisesti hyvällä tasolla. Kyselyyn vastanneiden henkilöiden vastaukset kohtasivat myös omat mielipiteeni, joiden kautta osasin arvioida vastaajien validiutta. Kysymykset olin myös muotoillut niin, että niihin olisi ollut erittäin hankala vastata ilman minkäänäköistä asiantuntemusta. Tästä syystä taas pidän kyselyä validina. Tarvitsin kyselyyni konkreettisesti vain muutaman vastaajan, jotta tiesin liikkuvani oikeaan suuntaan ja saisin mielipiteet ongelmista juuri siinä hetkessä. Tässä myös onnistuin. Teoriaosuudessa olisin voinut käyttää useampia kirjalähteitä, jolloin se olisi ollut validimpi. Tätä on kuitenkin pyritty paikkaamaan refleктоimalla työhön omaa osaamista ja tietotaitoa. (Hirsijärvi ym. 2007, 226.)

Kyselyn, omien mielipiteitteni ja kirjoittamani teorian pohjalta lähdin paneutumaan varsinaiseen ongelman ratkaisuun ja päädyin rakentamaan työkalun yhdistyksen toiminnan kehittämiseksi. Kaavion prototyypin synnyttyä haastattelin kuutta tapahtumatuotannon parissa toimivaa henkilöä eli auktoriteettia. Heillä kaikilla on kokemusta tapahtuma-alalta, ja he ovat omien tapahtumapiiriensä sisällä tiedostettuja nimiä. Tästä syystä voidaan todeta, että haastattelemani henkilöt ovat myös kaikki täysin valideja. Heidän antamansa kommentit työstäni olivat hyvin samankaltaisia eli samoihin asioihin puututtiin ja tästä syystä voidaan todeta että saamani palaute kohtaa rehabiliteettisen hyväksynnän. (Hirsijärvi ym. 2007, 226.)

7.3 Jatkotutkimusaiheet

Jatkotutkimusaiheita voisin keksiä työlleni lähes loputtomiin, ja tutkimustyötä tulen myös itse tekemään vielä pitkään. Siinä mielessä olen varsin hyvässä asemassa, koska pystyn keräämään yhdistystoimintamme kautta jatkuvasti informaatiota. Tarkoitukseni on kehittää kaaviota niin, että se tulisi palvelemaan jatkossa entistä tehokkaammin tapahtumatoimintaa. Ajansaatossa kaaviosta pystytään nostamaan esille kaikki mahdolliset epäkohdat, sen toimia voidaan jaotella tehokkaammin sekä antaa niille erilaisia painoarvoja. Kaavioon voidaan myös lisätä täysin uusia toimia. Kehitystä voidaan tehdä moneen muuhunkin eri suuntaan sen sisältämän tiedon saralla, mutta myös koko luonteen saralla. Kaavio toimiikin erinomaisena pohjana monelle eri idealle, joten siitä saadaan jatkotutkimusaiheita usealle alalle.

Mikäli kaaviota halutaan edelleen kehittää pelkän tapahtumatuotannon saralla, voidaan siitä lähteä rakentamaan sisarversioita erilaisiin tapahtumatoteutuksiin. Keskityin itse pieniin musiikitapahtumiin, mutta jätin kaavioon tarkoituksenmukaisesti joustovaraa eriluonteisten tapahtumien parissa työskentelyyn sekä myös mahdollisuuden kasvaa vaikka kuinka suureen mittakaavaan. Eihän yhdistyksemme tarkoitukseen ole tehdä vain tietynlaisia pieniä tapahtumia, vaan haluamme päästä vaikuttamaan moniin eri tapahtumatyyleihin tulevaisuudessa ja kasvattaa toimintaamme. Tästä syystä ensimmäisenä jatkotutkimusaiheena esitän kaaviosta kehitettävän erilaisia supistettuja versioita kaikkiin tapahtumatyyleihin. Tätä voidaan tehdä jo pelkästään musiikitapahtumien sisällä. Kuten työssäni on mainittu, kaikki tapahtumat eroavat toisistaan, ja kaikilla tyyeillä on erilaisia luonteenpiirteitä. Kaavion pohjalta olisi helppo lähteä edelleen kehittämään omia kaavioitaan myös esimerkiksi urheilu-, yritys-, koulutus- tai kulttuuritapahtumiin. Jos kaavisota tehtäisiin tällaisia suppeampia versioita, saadaan niiden käyttömukavuutta kehittämään huomattavasti monella tapaa.

Seuraavat kehitysideoit liittyvät tietotekniikkaan ja kaavion työstämisestä digitaaliseen muotoon. Digitaalisen version kautta saadaan tutkimusaiheita lähes loputtomasti lisää. Jos kaavio on eri toimia pystyttäisiin tarkastelemaan lähemmin, eli avaamaan ja tutkimaan, voidaan sisältöjä lähteä kehittämään jokaisen yksittäisen toimen kohdalla. Näin ollen saadaan lukematon määrä asioita, joihin voidaan lähteä syventymään ja keksimään niille omia jatkotutkimusaiheita. Tutkimusaiheita voidaan siis hakea moniin eri tarkoituksiin ja monille eri koulutusaloille. Mikäli jatkotutkimusaiheet työstäni kiinnostavat, kuulen ja keskustelen niistä erittäin mielelläni. Muistutan kuitenkin siitä, että kaavio on suojattu teos, joten sen luvaton työstäminen on kiellettyä.

Lähteet

Harju, L. 2003. Työelämän tapahtumat ja tilaisuudet. Helsinki : Otava.

Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13., osin uudistettu painos. Helsinki : Tammi.

Häyrynen, E. & Vallo, H. 2012. Tapahtuma on tilaisuus : tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 3., osin uudistettu painos. Helsinki : Tietosanoma.

Iiskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka? : käsikirja tapahtumajärjestäjille. Helsinki : Suomen liikunta ja urheilu.

Jyrä J. 2010. Nupit Kaakkoon : musiikkitalaisuuden järjestäminen. Helsinki : Kirjapaja.

Kananen, J. 2012. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä : kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä : Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kortesoja, K. & Koski, R. 2012. Kokouksen seitsemän kuolemansyntiä : paranna palaveritasi. Helsinki : Talentum.

Nurmi, T. 2004. Gummerruksen suuri suomen kielen sanakirja. 3., osin uudistettu painos. Jyväskylä : Gummerrus.

Raatikainen, L. 2006. Liikeideasta liikkeelle. 5., osin uudistettu painos. Helsinki : Edita.

Raj, R., Walters P. & Rashid, T. 2009. Events management : an integrated and practical approach. Los Angeles : Sage.

Tautila, V. & Suomala, J. 2008. Innovaattorin työkirja. Helsinki : WSOY.

Tomperi, S. 2014. Käytännön kirjanpito. Helsinki : Edita.

Trissa. 2011. Tapahtumajärjestäjän opas. Seinäjoki : Etelä-Pohjanmaan liitto.

Sähköiset lähteet

AGE. 2014. All Good Entertainment. Viitattu 6.11.2014.

<http://age.fi/age/>

Aluehallintovirasto. 2014. Tilapäinen anniskelulupa. Viitattu 3.4.2014.

<https://www.avi.fi/web/avi/tilapainen-anniskelulupa#.VCQDSWOqLtk>

Fennia. 2014. Talkoovakuutus. Viitattu 25.9.2014.

<http://www.fennia.fi/Kotitaloudet/Vakuutukset/Talkoovakuutus/p1351236352392?packedargs=locale%3D1351236282049>

Finlex. 2014. Laki järjestyksenvallvojista. Viitattu 25.3.2014.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1999/19990533>

Gramex. 2014. Epalvelu. Lisenssit DJ-toimintaan. Viitattu 7.8.2014.

<https://epalvelu.gramex.fi/gxb/wsc/djehd3.r>

Havainto Art. 2014. The Facebook. Viitattu 6.11.2014.

<https://www.facebook.com/Havainto/info>

Helsingin kaupungin pelastuslaitos. 2014. Ensiapu yleisötapahtumissa. Viitattu 13.4.2014

http://www.hel.fi/hki/pela/fi/Onnettomuuksien+ehk_isy/Yleisotapahtumat/Ensiapu

Helsingin kaupungin rakennusvirasto. 2014. Ulkoilmatapahtumat. Viitattu 14.03.2014.

<http://www.hel.fi/hki/hkr/fi/Luvat+ja+maanvuokraus/Ulkoilmatapahtumat>

Helsingin kaupunki. 2014. eAsiointi. Tapahatumailmoitus. Viitattu 25.9.2014.

https://asiointi.hel.fi/wps/portal/asiointi/yksityis/wcmartikkeli!/ut/p/b1/04_SjzQysDS3NDc wMTHRj9CPykyssy0xPLMnMz0vMAfGjzOID_QJDfH1MDQ0MLD0MDTy9wjwc_YLNDQ2MTfWDOzL1c6 McFQGu yDsb/?WCM_GLOBAL_CONTEXT=/wps/wcm/connect/sahkoinenasiointi/asiointi/palvelut/tapahtumailmoitus

Helsingin kaupunki. 2014. Järjestä tapahtuma. Viitattu 25.9.2014

<http://www.hel.fi/www/Helsinki/fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/tapahtumat/jarjesta/>

Helsingin kaupunki. 2014. Meluilmoitus. Viitattu 15.9.2014.

<http://www.hel.fi/hki/ymk/fi/Yritykset,+toiminnanharjoittajat/Luvat,+ilmoitukset,+maksut/Ymparistolainsaadannon+mukaiset+luvat+ja+ilmoitukset/Meluilmoitukset>
Helsingin kaupunki. 2014. Meluilmoitus, Verkkoasiointi. Viitattu 15.9.2014.
<http://www.hel.fi/www/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/hallinto/palvelut/palvelukuvaus?id=2762>

Helsingin kaupunki. 2014. Yleisötapahtumien ympäristöehdot. Viitattu 24.9.2014.
<http://www.hel.fi/hel2/hkr/ehdot/>

Innotiimi. 2014. Virtaa virtuaalipalaveriinhin. Viitattu 3.2.2014.
http://www.innotiimi.fi/dokumentit/1010260344_virtaa_virtuaalipalaveriinhin.pdf
Visithelsinki. 2014. Tapahtuma järjestäjän ohjeet. Viitattu 14.3.2014.
<http://www.visithelsinki.fi/ammattilainen/tapahtumajarjestajat/tapahtumajarjestajan-ohjeet/tapahtumajarjestajan-ohjeet>

Kieljelppi. 2014. Osallistujien tehtävät kokouksessa. Viitattu 9.2.2014.
<http://www.kieljelppi.fi/puheviestinta/osallistujien-tehtavat-kokouksessa>

Koppa. 2014. Laadullinen tutkimus. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 10.1.2014.
<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>

Korpela, P. 2012. Alkutuotanto ja elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäinen toiminta. Evira. Viitattu 25.9.2014.
http://www.evira.fi/files/attachments/fi/evira/tapahtumat/elintarvikkeet/korpelapirjoalktuotanto_vahariskiset_toiminnot_2012_tre.pdf

Lehtonen, M. 2013. Tapahtumajärjestäjän käsikirja. Seul Ry. Viitattu 25.9.2014.
http://www.seul.fi/wp-content/uploads/2014/01/tapahtumajarjestajan_kasikirja_uusi.pdf

Paavola S. (toim.) 2012. Tapahtumajärjestäjän opas. Tapahtuman ensiapu. Tampereen kaupungin tapahtumatoimisto. Viitattu 19.4.2014.
http://www.tapahtumatoimisto.com/sites/default/files/tapahtumajarjestajan_opas.pdf

Poliisi. 2014. Ilmoitus yleisötillaisuudesta. Viitattu 27.1.2014 ja 20.9.2014
<http://www.poliisi.fi/poliisi/home.nsf/pages/D7D4F9B18EEEF6BDC2256BC3002E7F92>

Poliisi. 2014. Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen. Viitattu 14.1.2014.

<https://www.poliisi.fi/poliisi/home.nsf/pages/0654D8844A1C1150C2256BC3002F956A?opendocument>

Pohjola. 2014. Toiminnan vastuuvakuutus. Viitattu 22.9.2014.

<https://www.pohjola.fi/pohjola/yritys--ja-yhteisoasiakkaat/vakuutukset/vakuutustuotteet/toiminnan-vakuutukset/toiminnan-vastuuvakuutus?cid=330802458>

Ravintolalaiva Wäiski. 2014. Viitattu 6.11.2014.

<http://www.waiski.com/>

Suomisanakirja. 2013. Prototyypä. Viitattu 6.12.2014.

<http://www.suomisanakirja.fi/prototyypä>

Stash Graphics Oy. 2014. Viitattu 6.11.2014.

<http://www.stashgraphics.fi/>

Yhdistystoimijat. 2014. Taloudenhoitaja. Viitattu 7.2.2014.

http://www.yhdistystoimijat.fi/?page_id=488

Tekijänoikeus. 2014. Tietoa tekijänoikeudesta. Viitattu. 20.9.2014.

<http://www.tekijänoikeus.fi/tietoa-tekijänoikeudesta>

Urban dictionary. 2014. MC. Viitattu 7.10.2014.

<http://www.urbandictionary.com/define.php?term=MC>

Vantaa. 2014. Meluilmoitus. Viitattu 15.9.2014.

http://www.vantaa.fi/fi/ymparisto_ja_luonto/luvat_ja_ilmoitukset/meluilmoitus

Yhdistystieto. 2013. Yhdistyslaki. Viitattu 7.2.2014.

<http://yhdistystieto.fi/wiki/124-yhdistyslaki>

Yövuoro. 2014. The Facebook. Viitattu 3.12.2014.

www.facebook.com/YovuoroRy

Julkaisemattomat lähteet

Aulu, L. 2014. Vähäriskinen toiminta. Elintarviketarkastajan sähköpostiviesti Esa Loukolle 26.9.2014. Helsingin kaupungin ympäristökeskus.

Jaatinen, A. & Silfver, P. 2014. Yhteishaastattelu 22.10.2014. All Good Entertainment. Yövuoro Ry.

Koski, L-M. 2014. Pelastussuunnitelma. Palotarkastajan sähköpostiviesti Esa Loukolle 14.3.2014. Helsingin kaupungin pelastuslaitos.

Kysely. 2014. Kyselynetti. Esa Loukon pitämä kysely tapahtumatuottajille sosiaalisessa mediassa 19.9.-26.09.2014.

Laakso, T. & Lindgren, J. 2014. Yhteishaastattelu 21.10.2014. Eventgarden / BSG Marketing Oy.

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos. Ohjeita yleisötilaisuuden järjestäjälle. Viitattu 10.3.2014.

Oikkonen, P. 2014. Suullinen keskustelu opinnäytetyöstä 20.11.2014.

Pitkänen, L. 2014. Tekijänoikeus kysymyksiä. Sähköpostiviesti Esa Loukolle 24.9.2014. Gramex.

Silfver, P. 2014. Suullinen haastattelu 18.1.2014. Yövuoro Ry.

Suvanto, M. & Suvanto, O. 2014. Yhteishaastattelu 22.10.2014. Kosmos Festival. Basso Radio.

Salo, V. 2014. Suullinen keskustelu 31.10.2014.

Kuvat

Kuva 1. Yövuoron ravintolapäivät. 2014. Kuvaaja: Otto Hirvonen	15
Kuva 2. Yövuoron ravintolapäivät. 2014. Kuvaaja: Otto Hirvonen	20
Kuva 3. Yövuoron ravintolapäivät. 2014. Kuvaaja: Otto Hirvonen	24
Kuva 4. Yövuoron ravintolapäivät. 2014. Kuvaaja: Otto Hirvonen	26
Kuva 5. Yövuoro Presents. 2012. Kuvaaja: Aleksandra Pihlajaniemi	29
Kuva 6. DJ Mash-Up. 2012. Kuvaaja: Ari Nousiainen.....	31
Kuva 7. FlavorLab. 2014. Kuvaaja: Antti Haverinen	35
Kuva 8. Kuutio-festivaali. 2014. Kuvaaja: Pamela Komppa	38
Kuva 9. Patchwork Pressure. 2014. Kuvaaja: Arno Pakarinen	41
Kuva 10. Kuutio-festivaali. 2014. Kuvaaja: Pamela Komppa	44
Kuva 11. Patchwork Pressure. 2014. Kuvaaja: Arno Pakarinen	47
Kuva 12. Kuutio-festivaali. 2014. Kuvaaja: Pamela Komppa	49
Kuva 13. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	56
Kuva 14. Halloween musiikkitapahtuman juliste. Stash Graphics Oy. 2014	58
Kuva 15. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	60
Kuva 16. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	63
Kuva 17. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	67
Kuva 18. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	69
Kuva 19. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	73
Kuva 20. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	76
Kuva 21. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	81
Kuva 22. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	87
Kuva 23. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	91
Kuva 24. Halloween musiikkitapahtuma. 2014. Kuvaaja: Pekka Silfver.....	99

Kaikki työssä käytetyt kuvat ovat peräisin Loukon omalta tietokoneelta ja niiden käyttöön on saatu luvat henkilökohtaisesti.

Kuviot

Kuvio 1. Yövuoro Ry:n logo. 2011.	2
Kuvio 2. Etle-kaavion prototyyppi. 2014.....	54
Kuvio 3. Etle-kaavion ajatusmaailmat. 2014.	Error! Bookmark not defined.
Kuvio 4. Etle-kaavion aloituskohta. 2014.	Error! Bookmark not defined.
Kuvio 5. Etle-kaavion ajatusmaailmat. 2014.....	Error! Bookmark not defined.
Kuvio 6. Etle-kaavion kakunpalanen. 2014.	Error! Bookmark not defined.
Kuvio 7. Etle-kaavion aikakaaret. 2014.	Error! Bookmark not defined.
Kuvio 8. Toimet aikakaarilla. 2014.	Error! Bookmark not defined.
Kuvio 9. Etle-kaavion valmis versio. 2014.	96

Kaikki työssä käytetyt kuviot ovat peräisin Loukon tietokoneelta ja hän on itse tehnyt ne.

Taulukot

Taulukko 1. Yleisötapahtuman käymälöiden määrän arviointitaulukko.

Lähde: Yleisötapahtumien ympäristöehdot 2014..... 42

Taulukko 2. Pääkysymykset ja avainsanat. 2014. **Error! Bookmark not defined.**

Liitteet

Liite 1. Jukka Jyrä, Nupit Kaakkoon, Musiikkitapahtuman järjestäjän muistilista.	115
Liite 2. Kysely tapahtumatuottajille.	117
Liite 3. Etle-kaavion prototyyppi. SUOJATTU.....	117
Liite 4. Toimien selitteet. SUOJATTU	119
Liite 5. Haastattelujen kysymyslista.	120
Liite 6. Valmis Etle-kaavio. SUOJATTU.....	121
Liite 7. Etle-kaavion käyttöohjeet. SUOJATTU	122

Liite 1. Jukka Jyrä, Nupit Kaakkoon, Musiikkitapahtuman järjestäjän muistilista.

Musiikkitapahtuman järjestäjän muistilista

Miksi ja kenelle

- Laitetaanko tavoitteita?
- Kenelle tilaisuus on tarkoitettu?
- Millaiselle tapahtumalle olisi tilausta?
- Liitetäänkö tapahtuma johonkin kokonaisuuteen/teemaan?

Keitä esiintymään?

- Tunnettu nimi? Vetää usein yleisöä...
- Vai paikallinen?
- Entä lämmittelybändit?

Mikä olikaan...

- Kohderyhmä ja sen odotukset?
- Musiikin sisältö ja tyyli? Mitä kohderyhmälle halutaan tarjota?
- Käytössä olevien resurssien määrä? Tilat? Budjetti?

Missä tilassa?

- Keskeinen sijainti?
- Kulkuyhteydet? Julkinen liikenne?
- Millainen sali:
 - Koko ja tyyli?
 - Penkit vai ei?
 - Lava vai ei?
 - Valaistus?
 - Sähköt: sulakkeet, voimavirta?
 - Saako käyttää savukonetta?
 - Akustiikka?
 - Roudattavuus?
 - Mitä tilan käyttö maksaa?
 - Ole ihmehenkilö ja ennakoileisön määrä.
 - Käytä mielikuvitusta: ostoskeskus, uimahalli, teurastamo, autoliike...
 - Rakennuksen muu käyttö samaan aikaan?
 - Järjestysasiat: kulkuväylät, wc:t, sosiaalitalat...

Ajankohdan valinta

- Koulujen lomat, koeviikot ja muut aikataulut?
- Paikkakunnan muu tarjonta samaan aikaan? Samalle kohderyhmälle?
- Fiiliskysymykset: päivällä huono, illalla hyvä, yöllä siistii... Vai onko valvomisellakin rajansa?
- Tekniset seikat: hälyttimet, valojen käyttö kesäpäivänä...

Sopimukset

- Ohjelmatoimiston kanssa
 - Yleensä asioidaan ohjelmatoimiston kanssa, ei suoraan artistin kanssa.
 - Kirjallinen sopimus.
 - Kysy, jos et ymmärrä.
 - Hyväksytä asia esimiehelläsi!

- Suoraan esiintyjien kanssa
 - Vain silloin, jos esiintyjä ei käytä ohjelmatoimistoa.
 - Kaikki mahdollinen paperille.
 - Käytä omaa sopimus pohjaa, jos esiintyjällä ei sellaista ole.
 - Mitä maksaa? Mitä hintaan sisältyy? Matkakorvaukset, millä ja miten? Päivärahat?
 - Mahdollinen lipputulojen jako.
 - Palkkio laskulla vai verokortilla? (Muistathan, että sivukulut ovat jopa 38 %.)
 - Mahdolliset majoitukset ja ruokailut.

Varmista ja sovi esiintyjien kanssa:

- Montako henkeä on **koko** seurueessa?
- Anna ajo-ohjeet.
- Mainos- ja lehdistömateriaalin toimitus?
- Kuka järjestää valo- ja äänitekniikan?
- Vaatimukset salista, takahuonetiloista ja tekniikasta.
- Roudarit
- Milloin soundcheck?
- Kuka on esiintyjää vastassa? Milloin he tulevat? Missä tavataan?
- Mikäli mahdollista: järjestä joku artistien esiliinaksi!
(Järjestäjä ei itse sitä ehdi tehdä)

Mainostus

- Lehtimainos kallis ja nopea.
- Julisteet halpoja ja näkyviä.
- Puskaradio auttaa.
- Lehtijutut ja radiohaastattelut ovat ilmaista mainosta - käytä suhteita!
- Sosiaalinen media.

Laske budjetti

- Arvioi tulot ja menot.
- Jätä pelivaraa, älä luota lipputuloihin.

Käytä talkoolaisia

- Sitouta sopivaa ryhmää.
- Penkkien ja pöytien siirtely, tilan koristelu, mahdollinen buffetti, julisteiden levitys...
- Säästä itseäsi, hommia riittää kyllä.

Pidä esiintyjistä ja talkoolaisista huolta

- Sopivat tarjoilut eivät kaada budjettia, mutta motivoivat kummasti.
- Pidä väki ajan tasalla siitä, mitä tapahtuu.

Vielä ennen h-hetkeä

- Tarkista lupa-asiat.
- Turvallisuusasiat. Onko yhteydet viranomaisiin hoidettu? Poliisi, palokunta...
- Järjestyksenvalvojat? Heidän tunnisteliivinsä tai -laattansa?
- Onko lipunmyyjiä? Lippukassan pohjakassa? Narikka?
- Ovathan ovet auki ja vastaanottaja paikalla, kun tekniikka ja esiintyjät saapuvat?
- Ruokailut ja majoitus varmistettu?

Ja tapahtuman jälkeen

- Paikat kuntoon.
- Laskut eteenpäin.
- Teosto-asiat.
- Palautetta ja kiitosta järjestelyihin osallistuneille ja esiintyjille.

Liite 2. Kysely tapahtumatuottajille.

Hei,

Kirjoitan tällä hetkellä opinnäytetyötäni, joka koskettaa pienten kulttuuritapahtumien tuottamista. Tarkoitukseni on luoda yleispätevä tuotantokaavio, josta olisi toiveeni mukaan hyötyä aloittaville tapahtumatuottajille. Tahtoisin kerätä mielipiteitä muilta tapahtumatuottajilta, joita käytän opinnäytetyössäni suuntaa antavana aspektina kaavioni luomiseen. Vastuksellasi voit siis auttaa minua saamaan aikaan opinnäytetyön, josta olisi todella hyötyä tuleville tuottajille. Kysely on suunnattu kaiken kokoisten tapahtumien tuottajille ja siihen voi vastata kuka tahansa nimettömästi. Kyselyssä on 10 kysymystä, joihin voi vastata täysin omin sanoin, lyhyetkin vastaukset riittävät hyvin. Tietojanne en kerää missään muodossa.

Suuri kiitos kaikille vastaajille! Vaivannäöstänne on erittäin suuri apu!

Parhain terveisin!

Esa Louko

Pohjustuksena seuraaviin kysymyksiin:

Olet järjestämässä pientä musiikkitapahtumaa, joka on kaikille avoin yleisötilaisuus sisätiloissa.

- 1) Mielessäsi voisi olla suunnitelma, josta lähteä rakentamaan toteutusta. Mitkä asiat ovat ne askeleet, mistä ensimmäisenä lähdet liikkeelle?
- 2) Mitkä ovat mielestäsi tapahtuman järjestämisen haasteellisimmat ja kaikkein eniten suunnittelua vaativat seikat?
- 3) Mistä asioista tapahtuman järjestämisessä haluaisit saada lisätietoa?
- 4) Tiedätkö mistä saat hankittua lisätietoa? Onko sen hankkimiseen tarpeeksi aikaa tai muita resursseja?
- 5) Tapahtumatuottajille tulee vastaan usein niin sanottuja kompastuskiviä. Ne ovat uudelleen toistuvia ongelmia tapahtumien sisällä, jotka ovat tulleet tutuiksi tapahtumia tehdessäsi. Mitä ovat nämä kompastuskivet? Miten olet oppinut välttämään niitä?
- 6) Olet käynyt tutustumassa muiden ihmisten järjestämiin tapahtumiin ja huomaat niissä usein jotain epäkohtia, mitkä ärsyttävät sinua asiakkaana. Millaisia nämä seikat ovat?
- 7) Olet edennyt tapahtumasi valmisteluissa noin puoliväliin. Huomaat kuitenkin, että jotkin asiat ovat ikäänkuin jääneet paikoilleen junnamaan. Millaiset seikat mielestäsi helposti tekevät näin ja miten toimit niiden kanssa?
- 8) Mitä seikkoja ja niiden tärkeellisyyttä itse painottaisit tapahtumaa järjestettäessä?
- 9) Tuleeko mieleesi jotain yleistä ohjetta, joka mielestäsi jokaisen tapahtumatuottajan tulisi kuulla?
- 10) Tuleeko aiheeseen liittyen muita mietteitä?

Liite 3. Etle-kaavion prototyyppi.

Liite 3. Etle-kaavion prototyyppi.

Etle-Kaavion prototyyppi on poistettu opinnäytetyön julkisesta versiosta liikesalaisuuden turvaamiseksi.

Liite 4. Toimien selitteet.

Toimien selitteet on poistettu opinnäytetyön julkisesta versiosta liikesalaisuuden turvaamiseksi.

Liite 5. Haastattelujen kysymyslista.

Haastattelujen kysymyslista

Aikakaaret:

- 1) Mitä mieltä olet kaaviossa olevista aikakaarista? (Niiden nimistä ja hyödyntämisestä?)
- 2) Mitä mieltä olet eri aikakaarien välillä liikkumisesta?
- 3) Onko ”Johtoryhmä”-kohtana, mielestäsi hyvä lähtöviiva kaavion käyttöön?

Toimet ja luvat:

- 4) Puuttuuko kaaviosta selkeästi jotain toimia tai lupa-asioita?
- 5) Mitä mieltä olet toimien nimityksistä? (Onko ne helposti ymmärrettävissä?)
- 6) Onko toimet sijoittelu mielestäsi järkevästi?
- 7) Onko vastausten määrittäminen eri toimille selkeää?

Ajatusmaailmat:

- 8) Näetkö ajatusmaailmojen käytön hyödylliseksi?
- 9) Onko ajatusmaailmojen käyttö mielestäsi helposti ymmärrettävää?
- 10) Onko avainsanojen määrittäminen helposti ymmärrettävissä?

Yleisesti kaaviosta:

- 11) Näyttääkö kaavio sekavalta?
- 12) Mitä mieltä olet kaavion muusta graafisesta ilmeestä? (Värit, muotoilut, ”symboliikat”)
- 13) Uskotko muiden ymmärtävän miten kaaviota käytetään?
- 14) Millaisissa tilanteissa itse näkisit kaaviota käytettävän?
- 15) Voisiko kaaviosta olla hyötyä aloittelevalle tapahtumanjärjestäjälle?

Liite 6. Valmis Etle-kaavio.

Etle-kaavio on poistettu opinnäytetyön julkisesta versiosta liikesalaisuuden turvaamiseksi.

Liite 7. Etle-kaavion käyttöohjeet.

Käyttöohjeet on poistettu opinnäytetyön julkisesta versiosta liikesalaisuuden turvaamiseksi.